

Jaarstukken 2023

Inhoud

1	Voorwoord	5
2	Verantwoording programma's	9
2.1	Programma Bouw	9
2.2	Programma Bodem	12
2.3	Programma Milieu en Brzo	15
2.4	Programma Randvoorwaardelijk	24
2.5	Programma Bedrijfsvoering	30
3	Paragrafen	37
3.1	Weerstandsvormogen en risicobeheersing	37
3.2	Onderhoud kapitaalgoederen	46
3.3	Financiering	46
3.4	Bedrijfsvoering	47
3.5	Openbaarheidsparagraaf	52
4	Financiële jaarrekening	55
4.1	Overzicht baten en lasten	55
4.2	Dekkingsmiddelen	56
4.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	57
4.4	Toelichting baten en lasten	58
4.5	Incidentele baten en lasten	60
4.6	Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	61
4.7	Balans	63
4.8	Model rechtmatigheidsverantwoording	70
	Bijlage 1 Overzicht taakvelden per programma	71
	Bijlage 2 Bijdrage per deelnemer	72
	Bijlage 3 Berekening financiële kengetallen	73
	Bijlage 4 Meerjarig overzicht risico's	74
	Bijlage 5 Sisa (Single Informatie Single Audit)	76
	Bijlage 6 Sociaal jaarverslag	77
	Bijlage 7 Controleverklaring accountant	88

1 Voorwoord

De Omgevingsdienst staat voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving: een belangrijke missie in een dynamisch gebied waar veel verschillende en soms tegenstrijdige belangen spelen. In de huidige context van onder meer de enorme klimaatopgave, de stikstofcrisis en de nodige kwesties op het gebied van externe veiligheid doet vergunningverlening, toezicht, handhaving en – gevraagd en ongevraagd – advies er meer toe dan ooit.

Groei

Het jaar 2023 stond voor de OD NZKG en onze opdrachtgevers in het teken van groei. De versnelde energietransitie, de stikstofproblematiek, het tekort aan woningen in de regio en de nog steeds krappe arbeids- en inhuurmarkt zorgen voor een uitdagende situatie in Nederland en onze regio. Voor onze dienst betekent dat een toenemende vraag naar onze inzet en expertise over de hele breedte van ons werkdomein. Per saldo zien we deze vraag nog verder toenemen. Dit verlangt van ons dat we goed blijven anticiperen op behoeften, dat we de juiste keuzes maken en we een wendbare organisatie blijven.

Unieke combinatie

Omdat we veel meldingen en zienswijzen krijgen van omwonenden én veel bij bedrijven komen, weet de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied als geen andere overheid wat er speelt in het werkgebied, dankzij de unieke combinatie van milieu, bodem, bouw, veiligheid, milieu gerelateerde gezondheid, duurzaamheid en energie. Onze deskundigheid zetten we in om de leefbaarheid te borgen en om bij te dragen aan grote opgaven als de energietransitie, de transformatie van gebieden en het verbeteren van de milieu gerelateerde gezondheid. We vertalen beleidsmatige opgaven van gemeenteraden, provinciale staten en het parlement naar de praktijk van de bedrijven. Omgekeerd voeden we vanuit die praktijkervaring de beleidsmakers door het agenderen van knelpunten in wet- en regelgeving en beleid.

Arbeidsmarkt

We hebben het afgelopen jaar een goed werving- en selectieresultaat behaald. Dit is een uitdaging door de aanhoudende krapte op de arbeids- en inhuurmarkt. In 2023 hebben we fors ingezet op zij-instromers en trainees die we zelf opleiden en begeleiden. Dit zijn intensieve trajecten die op lange termijn renderen, maar korte termijn veel van onze organisatie vragen. In 2023 zijn bijna 60 nieuwe collega's (exclusief vervanging van reguliere uitstroom – i.e. 40 collega's) ingestroomd. We zitten hiermee tegen de grens aan van wat we als organisatie aankunnen.

Wijzigingen in het OD NZKG bestuur

In de loop van het jaar is een aantal bestuurders in de bij ons deelnemende gemeenten nieuw aangewezen voor ons bestuur. Hiermee is de samenstelling van ons OD NZKG-bestuur gewijzigd. We verwelkomden in 2023 nieuwe leden voor het Algemeen Bestuur uit Diemen, Ouder-Amstel, Amsterdam en Provincie Noord-Holland.

Financieel resultaat

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief saldo van € 3.652K. Het saldo bestaat ten opzichte van de begroting uit lagere baten ad € 1.325K en lagere lasten ad € 5.023K. Daarnaast is het saldo op reserves 46K negatief. De lagere baten houden met name verband met minder werk in het kader van de UVO 2023. De lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt, waardoor minder medewerkers zijn ingestroomd dan verwacht. Dit heeft geleid tot lagere loonkosten. Daarnaast is de financiële inzet op het IBP-programma versterking VTH-stelsel minder geweest dan voorzien.

Strategische Agenda 2022-2024

De bestuurlijk vastgestelde Strategische Agenda 2022-2024 van de OD NZKG kent inhoudelijke opgaven op het gebied van klimaat, milieugerelateerde gezondheid en transformatie gebieden. Hiermee verbinden we ons aan resultaten op het gebied van het versterken van ons instrumentarium op vergunningverlening, toezicht handhaving en advisering in het verlengde daarvan. Daarnaast blijven we als omgevingsdienst de reguliere taken doen, én geven de grote maatschappelijke opgaven hier mede richting aan. In 2023 zaten we halverwege de looptijd van deze strategische agenda en zijn er tussenresultaten op deelgebieden als circulaire economie, energiebesparing bij bedrijven, doorontwikkeling van scherp vergunnen en input op omgevingsvisies.

Regionale uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024-2027 vastgesteld

Op het gebied van VTH-A-strategie en programmering is eind 2023 een nieuwe Uitvoerings- en handhavingstrategie vastgesteld in colleges en bestuur. Hierin staat de eerste uitwerking van opgavegericht – en informatiegestuurd werken en advisering. Intern is een programma datagedreven werken van start gegaan, met aandacht voor het ontwikkelen van indicatoren op output en outcome. Binnen het programma versterken ketentoezicht zijn 3 ketentoezichtsstromen structureel ingebed in ons werk: asbest, e-waste en grondstromen.

Omgevingswet

Halverwege 2023 werd duidelijk dat de Omgevingswet echt van start zou gaan op 1 januari 2024. De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen bepalen voor een belangrijk deel de inhoud en organisatie van ons werk. Onze omgevingsdienst sloot eind 2023 met succes een al geruime tijd lopend implementatieprogramma Omgevingswet af. Op bestuurlijk niveau en in praktisch opzicht hebben we aangetoond dat de voorbereidingen, zoals het opleiden van collega's en het aanpassen van werkprocessen, hun vruchten hebben afgeworpen. De laatste tests voor 1 januari (bijvoorbeeld de werking van het DSO) lieten zien dat de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied er klaar voor was en in goede verbinding stond met haar opdrachtgevers. Klaar voor de start.

Tata Steel

De publieke en politieke aandacht voor het Tata Steel-dossier was in 2023 opnieuw groot. Er is sprake van een toenemende maatschappelijke druk om de vergunningen van Tata Steel maximaal aan te scherpen en de leefomgevingskwaliteit in de IJmondregio te verbeteren. Naast de uitvoering van bestaande reguliere VTH-taken

bij Tata Steel, is in 2023 doorgewerkt aan de (voorbereidende) werkzaamheden voor het project Groen Staal (i.e. de transitie naar staalproductie met behulp van waterstof als energiebron). Het gaat dan bijvoorbeeld om vele vergunningaanvragen ter zake. De krappe arbeidsmarkt blijft een uitdaging.

Samenlevingsgericht werken

Het werk van onze dienst staat volop in de aandacht van bewoners, belangengroepen, politiek en media. Dit gaat ook over de bedrijven waar veel om te doen is als het bijvoorbeeld gaat om overlast, externe veiligheid en milieu gerelateerde gezondheid. Het is belangrijk alle perspectieven en belanghebbenden goed te horen. In 2023 is het aantal bewonersbijeenkomsten gegroeid, een voorbeeld van het omgevingsmanagement van de OD NZKG, met onder andere actieve communicatie naar bewoners. Ook heeft de OD NZKG een centraal punt voor inwoners van ons werkgebied, waar meldingen en vragen binnenkomen en onderzoek wordt gedaan.

InterBestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel; thema robuustheid

Als follow-up op het VTH-stelsel rapport van de Commissie Van Aartsen is het Rijk in 2022 gestart met een Interbestuurlijk Programma Versterking VTH. In dit lopende programma wordt in nauwe samenwerking met alle omgevingsdiensten in Nederland gewerkt aan structurele verbeteringen van de werking van het stelsel. Zo wordt onder meer gewerkt aan criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, een gemeenschappelijke financiële grondslag en een verbeterde informatievoorziening en samenwerking tussen bestuursrecht en strafrecht.

Specifiek op het thema van robuustheid zijn in 2023 criteria geformuleerd waarop omgevingsdiensten getoetst worden. Alle omgevingsdiensten hebben vóór 1 oktober 2023 de robuustheidstoets ingeleverd bij Ministerie I&W. Deze toetsen zijn beoordeeld en daaruit komt naar voren dat de OD NZKG robuust is op thema's als begroting, kwaliteitscriteria, opleidingsbudget, weerstandsvermogen, informatie gestuurd werken en het aansluiten bij de identiteit van ons werkgebied.

Regionale samenwerkingsagenda 2022-2024 omgevingsdiensten Noord-Holland

We hebben in de provincie Noord-Holland een regionale Samenwerkingsagenda 2022-2024. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek werken intensief samen op verschillende onderwerpen. Bijvoorbeeld op datagestuurd werken, het bestrijden van milieucriminaliteit en op de bedrijfsvoering. Deze bestuurlijke samenwerking levert een significante bijdrage aan een gelijk speelveld voor de bedrijven in Noord-Holland.

Tot slot

Met deskundigheid werken aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving doet ertoe. Er is in 2023 veel werk verzet op advisering en op de reguliere VTH-taken voor bedrijven die onder gemeentelijk of provinciaal gezag (Seveso) vallen, in open contact met belanghebbenden in de omgeving van die bedrijven. Vanzelfsprekend vooral dankzij de professionele en bevlogen inzet van inmiddels ruim 600 medewerkers.

Loes de Maat, Algemeen directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

2 Verantwoording programma's

In dit bestuurlijke jaarverslag rapporteren we over het algemene beeld per programma en de belangrijkste ontwikkelingen. Voor de jaarrekeningen van de opdrachtgevers hebben wij onze opdrachtgevers half januari 2024 geïnformeerd over de voorlopige financiële afrekening.

De programma's komen overeen met de werkvelden in de uitvoeringsovereenkomsten. Per programma maken we inzichtelijk of de realisatie conform begroting is. Conform de BBV-wetgeving (Besluit Begroting en Verantwoording) worden programma's met betrekking tot het primair proces verantwoord, exclusief de personele lasten en materiele overheadkosten. Deze worden apart verantwoord op het programma Bedrijfsvoering.

Naast de inkomsten uit de uitvoeringsovereenkomsten heeft de OD NZKG overige inkomsten vanuit het maatwerk. Daarbij gaat het om werkzaamheden die gefinancierd worden uit subsidies en op basis van offertes.

Toelichting bedrijvenbestand

De OD NZKG werkt er voortdurend aan om de kwaliteit en actualiteit van het bedrijvenbestand te verbeteren. Jaarlijks actualiseren we het bedrijvenbestand op 1 september, zodat we de verschillen kunnen vertalen in de uitvoeringsovereenkomsten voor het daaropvolgende jaar. Deze stand gebruiken we ook voor de afrekening met onze opdrachtgevers.

2.1 Programma Bouw

Het programma bouw heeft als doelstelling bij te dragen aan de grote, complexe bouwopgaven in de regio en onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te kunnen vangen. Voor het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, toezicht en de handhaving op bouw en sloop in realisatie- en gebruiksfase is per bouwactiviteit een toetsingsniveau vastgesteld met een oplopende intensiteit per categorie.

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken voor bouw, gebruik en sloop ziet de OD NZKG erop toe dat bouwwerken veilig (brandveilig en constructief), gezond, bruikbaar en energiezuinig worden gebouwd. Betrokken zijn bij bouwtaken betekent dat we volledig vraaggestuurd werken. De OD NZKG behandelt de vergunningaanvragen. De werkvoorraad voor bouwtoezicht is vooral afhankelijk van de verleende bouwvergunningen. Vanaf het moment van de daadwerkelijke start van de bouw voeren we controles uit. Bij de controles gebruiken we een systematische aanpak, op basis van digitale checklisten. Hiermee is ook de inhoudelijke kwaliteit van het toezicht gewaarborgd en navolgbaar.

Daarnaast werken wij aan verschillende thema's, zoals energietransitie en label C, circulaire economie, en de wet kwaliteitsborging bouw. Ook zetten we in op uitvoering van complexe projecten zoals de Markermeerdijken, bruggen en kademuren gemeente Amsterdam en de A9 Badhoevedorp-Holendrecht. We organiseren de vergunningverlening en het toezicht op de uitbreiding van de elektrische onderstations voor de Amsterdamse stadsdelen. Daarnaast adviseren we enkele opdrachtgevers op het gebied van duurzaamheid inzake BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen)/EPC (Energie Prestatie Coëfficiënt) en MPG (Milieu Prestatie Gebouwen). Dit doen we ook op thema's zoals houtbouw binnen Metropool Regio Amsterdam.

Terugblik en ontwikkelingen

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw

Binnen het werkveld bouw vinden enkele wijzigingen in wet- en regelgeving plaats. De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) zijn op 1 januari 2024 ingegaan. Voor de WKB gaat het om een gedeeltelijke 1^e fase. De categorie verbouw onder de Wkb is met minimaal een jaar uitgesteld. Het besluit daarover door het Rijk wordt in de zomer van 2024 verwacht.

Vanaf 2023 is de wettelijke verplichting van kracht alle kantoorgebouwen te voorzien van isolerende en energiebesparende maatregelen tot minimaal het niveau van energielabel C. In 2023 is rond het halfjaar de fase van aanschrijven van bedrijven en reactie ontvangen voorbij en gaan we als organisatie door naar de volgende fase van handhaven. Hierbij is ook de Last onder Dwangsom gebruikt als dat noodzakelijk was.

Voor het gecombineerde product Label C/EBPD (Europese richtlijn voor energieprestatie van gebouwen) lag in 2023 het zwaartepunt bij label C. Hier waren wij in sterke mate aan zet, waarbij we bij EBPD ook afhankelijk waren van de – wat langzamer op gang komende – keuringen door gecertificeerde instanties.

Economische ontwikkelingen

In de eerste helft van 2023 zagen we een daling in het aantal bouwaanvragen voor grotere nieuwbouwprojecten. De economische ontwikkelingen in de bouw laten vertragingen zien door de stikstofcrisis en sterk stijgende prijzen voor projectontwikkelaars. Daarbij ontstaat een verschuiving naar wat nog wel kan; optoppen van gebouwen volgens oudere – al verleende – vergunningsbesluiten, en het verschuiven van grote naar kleinere bouwwerken. Bij sloop- en kapvergunningen zien we ook een daling. In de tweede helft van het jaar veranderde dit. Vermoedelijk door de komst van de Omgevingswet zijn richting het einde van het jaar veel vergunningaanvragen ingediend. Met name in de laatste weken van 2023 was er een enorme hausse aan aanvragen. In tegenstelling tot begin van het jaar zien we door de woningbouwopgaven weer een toename in het aantal vergunningaanvragen voor nieuwbouw. Bij de complexe bouwaanvragen (regie product) zien we nog steeds een grotere inzet met als voorbeelden ons werk voor Tata Steel, datacenters en woningbouwprojecten op de Zuidas, zoals Tripolis.

Asbest

Vanaf 2021 is regulering en toezicht op sloopwerkzaamheden met asbest als basistaak in het Besluit Omgevingsrecht (BOR) opgenomen.

In 2022 zijn we gestart met LAVS (Landelijk Asbest Volg Systeem)¹-gestuurd afhandelen van asbestslopmeldingen en het handhaven op overtreders. In 2023 is het eerste volledige jaar van uitvoering van de asbesttaken voor Amsterdam. Voor gemeente Zaanstad zijn we gestart vanaf 1 mei 2023. In zijn algemeenheid ontvangen we minder asbest slopmeldingen dan begroot. Daarnaast blijkt dat de tijd die nodig is voor het splitsen van asbest-sloop en reguliere slopzaken, voor de gemeente Amsterdam per melding lager is dan verwacht, mede als gevolg van het efficiënter inrichten van het proces.

Kengetal afspraken voor bouw

Voor het werkveld bouw zijn er in de uitvoeringsovereenkomsten met Amsterdam en Haarlemmermeer afspraken gemaakt voor compensatie voor 2 producten. De afgelopen jaren zijn er extra werkzaamheden binnen hetzelfde kengetal bijgekomen, maar zijn de kengetallen nooit bijgesteld; voor de kleine bouwaanvragen (categorie A1/A2) en de verbouw aanvragen (categorie BV1 t/m 7).

We zien door de enorme toename van aanvragen dat de inkomsten, en daarmee beschikbare uren, in 2023 zijn gestegen, maar dat het werk voor deze producten pas in 2024 (of later) gedaan zal worden. Hierdoor zijn de uren in 2023 niet gemaakt en kan geen aanspraak gedaan worden op het afgesproken budget voor de kengetal afspraak.

¹ Landelijk Asbest Volg Systeem

Arbeidsmarkt

De brede wervingscampagne voor de Omgevingsdienst pakt gunstig uit voor het werven van jonge mensen, trainees en zij-instromers. Deze mensen kunnen het eerste jaar goed ingezet worden op de hogere instroom van de kleine bouw-aanvragen. In de tweede helft van 2023 hebben we extra werk voor Haarlemmermeer gedaan. Er zijn particuliere kleine aanvragen afgehandeld. Ook voor dit project konden de starters goed worden ingezet.

Bij het team T&H Constructieve Veiligheid is sprake van een structureel capaciteitsprobleem, wat van invloed is op de kwaliteit en levertijd van het advies. Door de beperkte capaciteit wordt zoveel mogelijk op de meest risicovolle en innovatieve dossiers ingezet. Als gevolg van de ondercapaciteit is het door het team constructieve veiligheid niet gelukt op het Uniform Uitvoeringsniveau te werken. Door tegenvallende kwaliteit van instroom en onverwachte uitstroom is het advies op constructieve veiligheid nog wat minder dan bij het half jaar 2023 verwacht.

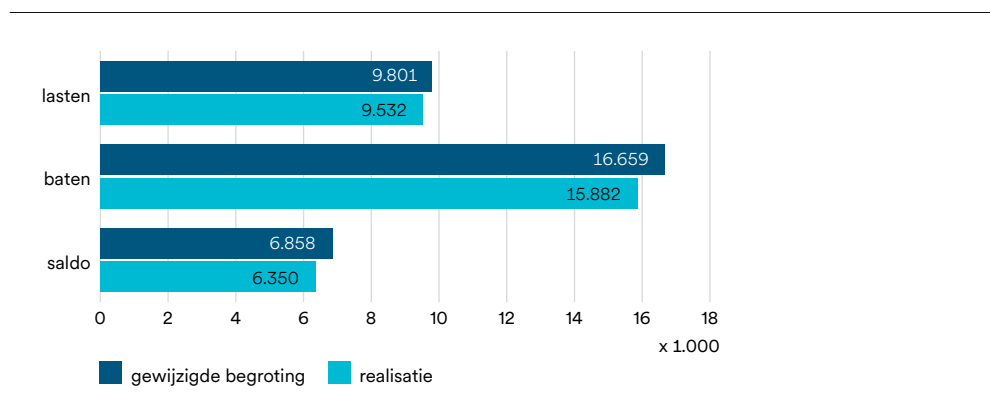
Het werk dat team T&H Bouw uitvoert heeft meestal betrekking op aanvragen van één tot twee jaar geleden, omdat een verleende bouwvergunning niet vaak direct leidt tot een bouwproject.

Financiële verantwoording

Het programma bouw laat over 2023 een nadelig resultaat van 507K zien. De baten zijn 777K lager dan begroot, de lasten zijn 269K lager dan begroot. Vanwege de naderende komst van de omgevingswet is er in het laatste kwartaal een toename geweest in het aantal vergunningaanvragen, met een enorme hausse aan aanvragen in de laatste weken van het jaar. Volgens de systematiek van de Omgevingsdienst vallen deze inkomsten in 2023. Maar omdat het werk volledig in 2024 valt en ervan uitgegaan kan worden dat als de omgevingswet niet was ingegaan, deze aanvragen in 2024 waren gedaan, is een deel van de baten 'gereserveerd' voor de uitvoering in 2024.

Verder zien we dat de arbeidsmarktproblematiek met name bij Constructieve Veiligheid ervoor zorgt dat niet alle baten gerealiseerd konden worden. Dit zien we ook terug in het voordeel aan de lastenkant.

Lasten zijn exclusief de lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bouw: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bouw (bedragen x € 1.000)	aangepaste begroting	realisatie	realisatie vs. aangepaste begroting
lasten	9.801	9.532	-269
baten	-16.659	-15.882	777
saldo	-6.858	-6.350	507

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.2 Programma Bodem

Bodem en ondergrond vormen een belangrijk aandeel in de integrale aanpak van actuele vraagstukken.

Op 25 november 2022 is de langverwachte brief van het kabinet over 'Water en Bodem Sturend' naar de Tweede Kamer verzonden. Kern van de brief is dat: 'Door water en bodem sturend te laten zijn in de ruimtelijke ordening, kunnen we in Nederland ook in de toekomst met een ander en grillig klimaat blijven leven, wonen en werken. In een veilige omgeving, met een gezonde bodem, voldoende en schoon water.' Aanleiding voor de brief is dat de technische maakbaarheid van het water- en bodemsysteem steeds meer zijn grenzen bereikt.

Het veilig en leefbaar houden van ons werkgebied vraagt om een stevigere positie van water en bodem in ruimtelijke planvorming en het is positief dat dit steeds breder wordt gedragen. Bodem levert de noodzakelijke inzet van expertise voor de aanpak en versnelling van de opgaven waar we de komende tijd voor staan.

Terugblik en ontwikkelingen

In 2023 heeft de OD NZKG vanuit het programma Bodem weer een belangrijke bijdrage geleverd aan verschillende beleidsbijdragen waaronder woningbouw, gezond leefklimaat, energiebesparing en -transitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. De focus lag met name in de tweede helft van 2023 op het voorbereiden op de Omgevingswet.

Pilot regionaal kennis schakelpunt

De schakelpunten bodem en ondergrond zijn in Noord-Holland begin 2022 van start gegaan. Gefinancierd met een subsidie vanuit het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat heeft de regio Noordzeekanaalgebied – samen met de provincie en gemeenten – een schakelpunt opgezet. Daarbij is het doel in kaart te brengen hoe een duurzame kennisinfrastructuur voor bodem- en ondergrondvraagstukken het beste ingericht kan worden.

Het afgelopen jaar is een structurele invulling geven aan het Regionaal Schakelpunt (RSP). Tijdens het Bodemberaad (ambtelijk en bestuurlijk) is samen met gemeenten, provincie, waterschappen en omgevingsdiensten gezocht naar een structurele financiering. Dit heeft ertoe geleid dat het RSP vanaf 2024 in de UVO voor PNH is opgenomen. Ook zijn er kenniswebinars georganiseerd.

Saneringsevaluaties

De afgelopen jaren is er door verschillende redenen een achterstand ontstaan in de afhandeling van de saneringsevaluaties. De personeelscapaciteit is volledig op orde gebracht en er zijn een paar ervaren externe medewerkers ingehuurd. Door deze optimalisatie van de personeelskwantiteit en –kwaliteit was het mogelijk om de achterstand in evaluaties fors terug te brengen. In 2023 is het terugbrengen van de achterstand afgerond.

Omgevingswet

Binnen Bodemadvies is een grote inzet gepleegd op de voorbereiding van taken onder de Omgevingswet, zoals het opstellen van het bodembeleidskader (inclusief omgevingsplanregels) onder de Omgevingswet voor alle gemeenten. Ook is in regioverband gesproken over de warme overdracht, grondwatertaken, maatwerkvoorschriften en kadastrale registratie. Daarnaast is er beleid opgesteld ten aanzien van PFAS (Poly- en Perfluoralkylstoffen).

In 2021 is een visie opgesteld voor het Bodem Informatie Systeem (BIS) en een projectvoorstel geschreven, met als doel om de overgang naar de Omgevingswet (OW) in het BIS te actualiseren en aan te passen aan de nieuwe wet. Dit is voor alle gemeenten in de regio en de provincie relevant, net als voor de bureaus die actuele en op toegankelijke wijze informatie over de bodem uit het systeem willen ontvangen. In augustus is gestart met het project. Fase 1a en de pilot fase 1b, waaronder het plan van aanpak over het professionaliseren van de datacontrole, zijn inmiddels afgerond. Het volledige project is zoals bij de halfjaarrapportage al aangegeven niet helemaal afgerond in 2023. Afgesproken is om het project in 2024 af te ronden en het projectbudget mee te nemen naar volgend jaar en op te nemen in de UVO 2024.

Door extra inzet op de voorbereiding Omgevingswet is het project nazorglocaties in 2023 net niet afgerond. Dit zal in het eerste kwartaal 2024 worden gerealiseerd. Ook zijn er minder uren nodig geweest voor reguliere data-invoer. De focus lag echt op de verrijking van de bodemdata in het project BIS Omgevingswet-proof.

Kwaliteitsverbetering Bodeminformatiesysteem en centrale invoer

Op dit moment voeren meerdere partijen (Omgevingsdienst, gemeenten, provincie, Waternet) data in het BIS in. De controle op de data-invoer is beperkt en niet structureel. Dit moet worden geprofessionaliseerd om ervoor te zorgen dat de bodemdata betrouwbare en gevalideerd is. Er is contact gezocht met een externe partij met jarenlange ervaring op het gebied van data-analyse en foutcontrole op BIS-datasets.

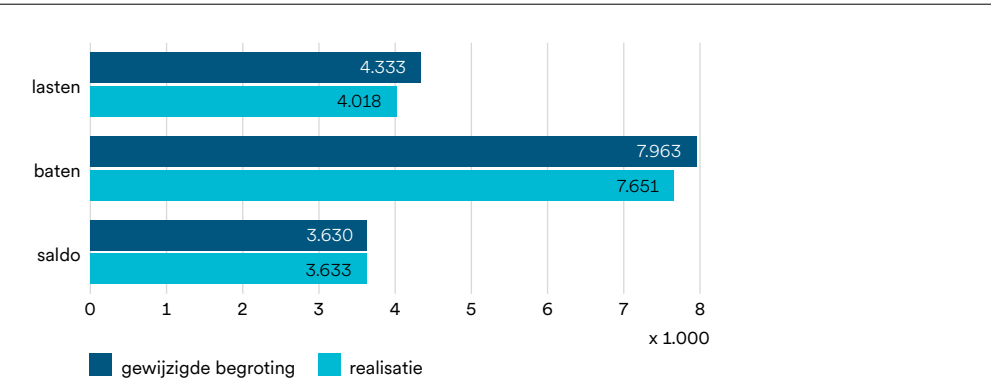
Er is een plan van aanpak opgesteld waarin de professionalisering van de datacontrole is uitgewerkt. Er is een voorstel gedaan aan de opdrachtgevers voor

centrale invoer bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied om meer grip te krijgen op de datakwaliteit. Dit voorstel is geaccepteerd. Vanaf 2024 zal er op offertebasis centrale invoer gedaan worden door de Omgevingsdienst.

Financiële verantwoording

Het programma Bodem heeft per saldo een voordeliger resultaat van 3K ten opzichte van de begroting. De baten voor het Bodem zijn 312K lager dan begroot, de lasten voor Bodem zijn 316K lager dan begroot. In het kader van het overgangsrecht voor de uitvoering van toezicht op onder Wet Bodembescherming bevoegd gezag reeds in 2021, 2022 en 2023 beschikte saneringen is 50K extra vooruit ontvangen opgenomen. Dit is terug te zien als negatieve baat. Vorig jaar is al rekening gehouden met 150K. De beschikkingen vielen in 2023 nog onder bevoegd gezag Provincie Noord-Holland, maar onder de Omgevingswet zijn de gemeenten het bevoegd gezag. De lagere baten verspreiden zich verder over de vraaggestuurde outputproducten, het project nazorg, dat doorschuift naar Q1 2024, en de bodemkwaliteitskaarten, waar, doordat de focus op het project BIS OW-proof lag, minder reguliere uren gemaakt zijn. Het blijft lastig om voor toezicht voldoende capaciteit te vinden, de instroom betreft met name starters, waardoor de lasten meevallen.

Lasten zijn exclusief de lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bodem: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)
Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bodem (bedragen x € 1.000)	aangepaste begroting	realisatie	realisatie vs. aangepaste begroting
lasten	4.333	4.018	-316
baten	-7.963	-7.651	312
saldo	-3.630	-3.633	-3

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.3 Programma Milieu en Brzo

In dit hoofdstuk maken wij inzichtelijk hoe het programma Milieu bijdraagt aan de beleidsopgaven en wat de OD NZKG daarvoor aan activiteiten levert.

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken voor milieu zorgt de OD NZKG dat bedrijfsprocessen kunnen worden gevoerd met een aanvaardbaar risico voor het milieu. Hiermee borgen wij dat, ondanks de aanwezigheid van de bedrijfsmatige activiteiten, onze leefomgeving schoon en leefbaar blijft, veilig is en we de landelijke ambities tegen klimaatverandering volgen. Activiteiten vinden energiezuinig plaats en we dwingen besparingen af. De OD NZKG behandelt de meldingen of vergunningaanvragen. Toezicht op de bedrijven vindt periodiek plaats. Bij de controles wordt gebruik gemaakt van een systematische aanpak, op basis van de verleende vergunningen of digitale checklists van Algemene Maatregelen van Bestuur. Hiermee is ook de inhoudelijke kwaliteit van het toezicht gewaarborgd en navolgbaar.

Bijdrage aan beleidsdoelstellingen in 2023

Vergunningverlening en Regulering

Vergunningen zijn een instrument voor normering van milieubelastende activiteiten, waardoor de kans op overlast en veiligheidsrisico's wordt beperkt. De gecombineerde jaarlijkse werklast wordt bepaald door vergunningaanvragen van bedrijven (de zogenaamde autonome vraag) en actualisatie van vergunningen als gevolg van de doorwerking van technologische ontwikkelingen, gewijzigde wetenschappelijke inzichten, 'level playing field', de politiek-maatschappelijke agenda, nieuwe wet- en regelgeving en (wereldwijde) ongevallen en incidenten e.a.

Bij vergunningverlening is er al langere tijd sprake van een hoge werklast met betrekking tot de autonome vraag. Bij de zwaardere industrie wordt dit effect versterkt door een relatief groot aantal aanvragen die ook Mer-plichtig zijn, alsook aanvragen voor oprichtingsvergunningen. Dergelijke aanvragen zijn complex en tijdrovend. Het merendeel van deze aanvragen heeft een relatie met de energietransitie (CO₂-afvang, productie van biobrandstoffen en/of waterstof). Hoewel er nog steeds oprichtingsvergunningen in behandeling zijn, zien we ook dat er aan de kant van de bedrijven wordt getemporiseerd of zelfs wordt heroverwogen of nieuwe projecten doorgang moeten vinden. De gestegen bouwkosten worden hierbij genoemd als oorzaak. Als gevolg daarvan is er in 2023 minder inzet gepleegd op procedures voor oprichtingsvergunningen of Mer-procedures. Om die reden is eind 2023 de raming voor Mer-procedures en oprichtingsvergunningen naar beneden bijgesteld ten opzichte van de begroting van 2023. Dit op basis van de realisatie in 2023 in combinatie met de verwachtingen.

De hoge autonome vraag in combinatie met een krappe arbeidsmarkt zorgt ervoor dat de actualisatie van vergunningen een aandachtspunt blijft. In 2022 kwam ook het vraag-gestuurde werk onder druk te staan, waardoor in bepaalde gevallen de doorlooptijden toenamen. Deze trend heeft zich in 2023 voortgezet. De OD NZKG werkt aan een voorstel hoe hiermee om te gaan. In de UVO was, op basis van de ervaringen van afgelopen jaren, de verwachting uitgesproken dat ook dit jaar weer veel vergunningenprocedures zouden worden afgehandeld. Dit blijkt inderdaad ook in 2023 het geval te zijn geweest.

In 2022 is bij de behandeling van vergunningaanvragen de aandacht voor een zo groot mogelijke bescherming van onze leefomgeving toegenomen. De pilot scherper vergunnen, welke gestart was in 2022, is heel 2023 voortgezet. Deze pilot geeft op gestructureerde wijze inzicht in wat er nodig is om dit in de werkwijze te

verankeren. Uitvloeisel hiervan is dat ook in andere vergunningentrajecten gestreefd wordt naar zo laag mogelijke normering in de vergunning.

Programmatisch actualiseren

Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is er eind 2023 een extra impuls gegeven aan de reeds in behandeling zijnde actualisaties zodat deze nog onder de vigerende wetgeving tot 1 januari 2024 afgewikkeld kunnen worden.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

In opdracht van de provincie heeft de OD NZKG een inventarisatie uitgevoerd naar uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Er is hiervoor contact gezocht met bedrijven om relevante gegevens aan te leveren. Bedrijven hebben hier gehoor aan gegeven en uitgebreide rapportages aangeleverd inclusief de benodigde vervolgacties. Met deze informatie heeft de OD NZKG inzicht gekregen in de emissies en immissies van ZZS en kan daarmee bepalen welke vergunningen aangepast moeten worden.

Een aantal bedrijven hebben vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) opgesteld en deze zijn grotendeels door de OD NZKG beoordeeld en er zijn voor een aantal VRP's aanvullingen gevraagd. Op basis van de VRP's worden/zijn maatregelen uit het VRP vastgelegd in maatwerkbesluiten dan wel vergunning. Door de complexiteit van de regelgeving, de discussies met de branches zoals de Votob (Vereniging van onafhankelijke tankopslagbedrijven) en de Vereniging van Afvalbedrijven (VA) en het ontbreken van een beoordelingskader voor de VRP's kost het veel tijd om deze te beoordelen. De beoordelingen zijn om deze reden nog niet afgerond en lopen door in 2024. Voor de olieterminals is door de Votob in afstemming met de OD NZKG en DCMR in 2023 een werkwijze voor het meten/berekenen van de uitstoot overeengekomen. Ook is eind 2023 door de Votob een uniform VRP opgesteld voor alle olieterminals in afstemming met de OD NZKG en DCMR. De verwachting is dat in 2024 de VRP's voor de olieterminals kunnen worden afgerond.

Afvalbedrijven

Er wordt nu landelijk vanuit het Interprovinciaal Overleg gecoördineerd gekeken hoe er een goed beeld gekregen kan worden op de ZZS-inventarisatie bij afvalbedrijven. Hiervoor zijn in 2022 samen met de VA (Vereniging van Afvalbedrijven) een aantal botsproeven uitgevoerd om de ZZS-emissies in de afvalketen als geheel in beeld te brengen. Kort samengevat zijn de belangrijkste bevindingen:

- Door te kijken naar de keten als geheel in plaats van naar individuele bedrijven krijg je veel beter zicht op ZZS in de afvalketen.
- De aanwezigheid van ZZS in ketens en het spanningsveld tussen ZZS en circulaire economie (CE) zijn deels een gevolg van bestuurlijke keuzes.

Eén van de vervolgacties naar aanleiding van deze botsproeven was dat er als vervolg een pilotproject uitgevoerd zou moeten worden, bij voorkeur voor één van de onderzochte afvalstromen vanuit de botsproeven. Gekozen is voor bouw- en sloopafval (verder: BSA). Deze pilot wordt in 2024 uitgevoerd. Doel van deze pilot is:

- Inzicht in de ZZS die voor kunnen komen in BSA.
- Inzicht in de mogelijke emissies van ZZS naar lucht en naar water vanuit BSA stromen bij inrichtingen die deze verwerken.
- Inzicht in de mogelijkheden om deze emissies te verminderen.
- Een handreiking ZZS in andere BSA deelstromen.
- Een sjabloon voor een vergelijkbare aanpak van een pilot-onderzoek naar ZZS in andere deelstromen in BSA en voor andere afvalstromen.

De OD NZKG wil graag de volgende stap zetten in het krijgen van het inzicht van de ZZS-emissies vanuit de afvalbedrijven en het binnenhalen van de VRP's. De OD NZKG wil in 2024 samen met de andere OD's, landelijk via OD.nl en in de regio een start maken met het vervolg van de ZZS inventarisatie en VRP's bij de afvalbedrijven.

Doorkijk Regulering

Hoewel we in 2023 de inzet op oprichtingsvergunningen en MER-procedures iets zien teruglopen ten opzichte van de voorgaande jaren, is de verwachting dat dit in de komende jaren weer toeneemt. We staan in Nederland immers voor een grote opgave wat betreft energie en klimaat. Dit zal effect hebben op zowel de bestaande industrie in Nederland als het aantal nieuwe initiatieven. In het algemeen zal de komende jaren spraken zijn van een toename van procedures van oprichtingsvergunningen en complexe vergunningenprocedures met MER, waarbij de stijgende lijn als gevolg van tijdelijke oorzaken niet lineair zal verlopen. Een voorbeeld hiervan is het effect van de stijgende bouwkosten op het huidige aandeel aanvragen voor oprichtingsvergunningen en/of MER-procedures bij de ODNZKG.

Milieuadvisering

Het afgelopen jaar heeft de OD NZKG een bijdrage geleverd aan het programma Gezonde Leefomgeving onder andere door inbreng van kennis en expertise over ruimtelijke ontwikkelingen in transformatiegebieden op verschillende thema's. Hierbij valt te denken aan externe veiligheid, geluid en geur en energietransitie.

Op het thema lucht, in relatie tot de ambities van het Schone luchtakkoord en het thema zeer zorgwekkende stoffen, is de ondersteuning met advies en bij landelijke trajecten geïntensiveerd. Ook is er een bijdrage geleverd aan het programma Circulaire Economie door inbreng van kennis en expertise uit de uitvoering in landelijke gremia en het verder ontwikkelen van handreikingen voor de uitvoeringspraktijk.

Verder is voor het thema Water geïnvesteerd in het opbouwen van gespecialiseerde kennis met betrekking tot lozingen en watergebruik door de industrie. Daarnaast is een pilot versterkt toezicht op indirecte lozingen uitgevoerd en is er een bijdrage geleverd aan het project waterprofielen. Er is afgelopen jaar ook kennis en expertise geleverd aan het regionale programma Energietransitie NZKG. Hierbij valt te denken inbreng in het onderzoek naar ruimtelijke impact en vraagstukken met de ontwikkeling van de waterstofeconomie. Tot slot is er een bijdrage geleverd aan het programma stikstof door inbreng van kennis en expertise in het regionale VTH-overleg en het geven van richting aan de uitvoering en beleid. De focus voor de OD NZKG komt daarbij steeds meer te liggen op de effecten van de stikstofdepositie door industriële activiteiten.

Daarnaast heeft de OD in 2023 extra uren besteed aan evenementenadvisering t.o.v. de begroting, vanwege een toename in aanvragen, extra werk omtrent complexe locaties en verschillende nieuwe evenementen.

Toezicht & Handhaving

Met toezicht en handhaving hebben wij positief invloed op de milieukwaliteit en veiligheid van de fysieke leefomgeving. Wij verbeteren het naleefgedrag binnen de inrichtingen en bij activiteiten.

Toezicht

De OD NZKG werkt informatie- en risico-gestuurd. In het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners eerder, meer en sneller bij te betrekken. De introductie van de meldingenapp levert data op om toezicht meer gericht in te zetten. Bij toezicht maken we gebruik van een breed pallet aan instrumenten om naleving bij bedrijven te stimuleren. De teams Toezicht en Handhaving zien toe op de naleving van de milieu- en veiligheidseisen ter bescherming van de fysieke leefomgeving.

Op basis van risicoprioritering of meldingen overlast worden bedrijven geselecteerd en gecontroleerd op naleving van de betreffende wet- en regelgeving. Hiertoe zijn bedrijven op basis van milieueffect ingedeeld in risicovolle bedrijven (Brzo en RIE4) of branches. Op basis van de thema's: externe veiligheid, brandveiligheid, energiebesparing, afval, afvalwater, lucht, geur, geluid/licht, bodembescherming etc worden bedrijven beoordeeld. Bij de risicovolle (Brzo en RIE4) bedrijven worden de genoemde thema's op maat beoordeeld. Bij geconstateerde overtreding(en) zal inzet van handhaving plaatsvinden op basis van het meest geschikte instrument afhankelijk van de situatie beschreven in de vastgestelde VTH Strategie (thans Uitvoering en Handhavingsstrategie) welke is afgeleid van de landelijke Handhavingsstrategie.

Ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet zijn in 2023 de nodige aanpassingen doorgevoerd in de wijze waarop toezicht wordt gehouden. Zo zijn per branche de inrichtingen omgezet naar milieubelastende activiteiten (MBA's) conform de Omgevingswet. Gebruikte checklists en documenten zijn eveneens herzien.

Daarnaast is een belangrijke bijdrage geleverd aan verschillende projecten zoals indirecte lozingen, ketentoezicht, ondermijning, Risicokaart externe Veiligheid, circulaire economie en Zeer Zorgwekkende Stoffen. De werkzaamheden hadden veelal betrekking op verdieping en verbreding van controleaspecten bij bedrijven waarbij aanvullende gegevens en informatie is verzameld aangaande het betreffende project.

Ketentoezicht

In de aanpak van milieuovertredingen en –criminaliteit maakt ketentoezicht inzichtelijk welke wegen product-grond- of afvalstromen hebben doorlopen. Door dit verloop in samenhang te beschouwen worden veelplegers en ondermijnende activiteiten zichtbaar. De aanpak van ketentoezicht van afgelopen jaar bestaat uit gerichte pilots op de aanpak van bepaalde stromen (zoals plastic, autowrakken). De insteek van de pilots is vooral bedoeld om aan te geven of bepaalde stromen binnen het OD NZKG gebied kansrijk zijn, zowel in omvang als de naleving van de regels met betrekking tot veilig en verantwoord verwerking. De pilots Plastic en Autowrakken zijn geëvalueerd en worden verder uitgebreid.

Overlast en meldingen

De behandeling van overlastmeldingen heeft voortdurend onze aandacht. De opmerkingen hierover in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de opdracht van het bestuurlijk overleg industrie en gezondheid en onze ambitie om meer samenlevingsgericht te werken zijn hiervoor belangrijke prikkels. Het hier speciaal voor opgerichte team Informatie en Meldingen dat naar buiten is gericht, zorgt voor een efficiëntieslag door het combineren van frontoffice en backoffice. Het snel kunnen acteren op meldingen door snelle intern afstemming zorgt voor een sneller contact met de melders.

Daarnaast n het kader van samenwerking in de regio wordt steeds meer gebiedsgericht gewerkt bij meldingen van overlast. Onder andere door bewoners meer en sneller erbij te betrekken. In dat kader is een nieuwe meldingenapp gelanceerd en is gebiedsgerichte benadering in meerdere gebieden ingezet.

Bedrijven zijn op basis van milieueffect ingedeeld in risicovolle bedrijven (Brzo en RIE4) of Branches. De bedrijven worden beoordeeld op verschillende thema's: externe veiligheid, brandveiligheid, energiebesparing, afval, afvalwater, lucht, geur, geluid/licht, bodembescherming etc.

Bij de risicovolle (Brzo en RIE4) bedrijven worden de genoemde thema's op maat beoordeeld. Bij geconstateerde overtreding(en) zal inzet van handhaving plaatsvinden op basis van het meest geschikte instrument afhankelijk van de score langs de Tafel van 11 (het landelijk integraal afwegingskader voor beleid en handhaving).

Cameratoezicht

In 2023 hebben we een pilot gestart met cameratoezicht op één van de fabrieken bij Tata Steel. Deze is positief geëvalueerd. Inmiddels is ook eind 2023 een tweede camera geplaatst, gericht op de KGF 1. De camerabeelden dragen bij aan een betere informatiepositie voor onze toezichthoudende rol.

Indirecte lozingen

In 2023 is, in samenwerking met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de 3 andere omgevingsdiensten in de provincie Noord-Holland, een pilot gedaan om meer zicht en grip te krijgen op indirecte lozingen bij bedrijven, met als doel om bij te dragen aan een betere waterkwaliteit. De evaluatie van de pilot volgt het eerste kwartaal 2024.

Er is actief geworven om de robuustheid VTH en expertise te vergroten op het domein Water. Dit betreft Indirecte Lozingen maar o.a. ook versterking op Grondwaterbeschermingsgebieden en open en gesloten bodemenergiesystemen. Daarnaast is in 2023 is in samenspraak met de provincie Noord-Holland en stakeholders een toezichtsplan gemaakt voor 2024 en is een projectteam ingericht. Dit toezichtsplan is akkoord bevonden en de urenbesteding 2024 is hierop afgestemd.

Besluit lozen buiten inrichtingen

De aantallen meldingen voor indirecte lozingen buiten de inrichting zijn vraag gestuurd. Doordat de bouw in het afgelopen jaar mede als gevolg van de stikstofcrisis vertraagd was, viel de terugval in het aantal meldingen ook op. Met de opleving van de (ver)bouw zien we wel een significante stijging van het aantal meldingen bij bepaalde opdrachtgevers, maar ook dat het aantal meldingen bij bepaalde opdrachtgevers sterk achterblijft. De ODNZKG heeft hiervoor geen verklaring. Het kan zijn dat er wel geloosd wordt maar niet gemeld.

Ondermijning

Ondermijning gedrag van ondernemers in de regio vraagt steeds meer aandacht. Met een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de focus van de milieucontrole ligt op het opsporen van criminele nevenactiviteiten van ondernemers, trekken we samen op met onze ketenpartners. Milieucontroles en daaruit voortkomende nazorg worden op casusniveau afgestemd. Deze 'een overheids-aanpak' vergroot de pakkans en verhoogt de effectiviteit van controles. De ODNZKG heeft geïnvesteerd in de samenwerking met Pact Poelenburg, Port of Amsterdam, Ondermijningsbrigade en ambtelijke relaties bij opdrachtgevers door ook bij Ondermijning gebiedsgericht te werken en directe contactpersonen per opdrachtgever aan te wijzen. In 2023 is ook de samenwerking met ODIJMOND opgestart om zo meer effectief en efficiënt te kunnen opereren in het gebied.

Energiebesparing bij bedrijven

De focus van het toezicht was ook dit jaar gericht op het daadwerkelijk doorvoeren van de energiebesparende maatregelen.

De OD NZKG is daarom vanaf 1 januari 2023 aan de slag gegaan met een toegewijd team Toezicht en Handhaving energiebesparing. Dit team voert zowel het toezicht vanuit het Bouwbesluit -BBL- als de Wet milieubeheer -BAL en BBL- en Waterwet-BAL- uit.

Het eerste half jaar is er naast het uitvoeren van de energie werkzaamheden, hard gewerkt aan de werving en selectie van nieuwe medewerkers. Dit heeft geresulteerd in het aannemen van 7 nieuwe collega's binnen het team TH Energiebesparing. Ook is er gestart met het opleiden van alle toezichthouders zodat ze vanuit een goede deskundigheid het werk kunnen uitvoeren.

In de tweede helft van het jaar heeft dit geresulteerd in een toename van het aantal controles waarmee we een goed eindresultaat hebben kunnen bereiken.

Bij het behalen van dit eindresultaat hebben onder andere de volgende zaken een rol gespeeld.

- Het team bevond zich nog in de ontwikkelfase;
- de VUE controles pas later in de eerste helft van dit jaar van start gegaan;
- Medio tweede helft van het jaar zijn de nieuwe Erkende Maatregelen van toepassing geworden. Omdat er geen overgangssituatie is, hebben wij intern maar ook samen met het Rijk onderzocht hoe we met de wijzigingen (vervallen EML, gewijzigde EML, strenger of juist soepeler enz.) om moeten gaan. Dit onderzoek loopt ook in 2024 nog door.
- Om dit te compenseren zijn er in de tweede helft van het jaar waar nodig controles uitbesteed. Een deel van deze uitbesteede controles is niet uitgevoerd door de externe partijen.
- Op grond van de wet- en regelgeving 1 juli 2023 zouden bedrijven via het RVO-Loket van de rijksoverheid vanaf 1 juli 2023 de rapportages Informatieplicht en onderzoeksplicht kunnen indienen. Dit loket heeft in 2023 niet gefunctioneerd voor zowel bedrijven als de omgevingsdiensten. Sinds 2024 werkt het Loket adequaat en kunnen de omgevingsdiensten de rapportages geautomatiseerd binnen halen en in behandeling te nemen. Vanwege deze vertraging hebben de omgevingsdiensten een achterstand in de beoordeling van de meldingen/rapportages. Deze problemen met het RVO Loket hebben een nadelig effect op de planning en aard van de werkzaamheden van de OD NZKG in 2023 én 2024.

Ook is er vanuit het Energieakkoord van de Provincie Noord-Holland ingezet op het inventariseren van de nog onbekende bedrijven.

In 2023 heeft de eerste fase van de inventarisatie plaatsgevonden. Hierbij hebben wij ca. 4.800 bedrijven die in ons bedrijfsstelsel staan waar geen energiegegevens van bekend zijn, verzocht hun energiegebruik op te geven. Van deze aangeschreven bedrijven heeft 33% gereageerd en ca. 27% van de bedrijven heeft de energiegegevens ingevuld. Dit heeft nog geen volledig beeld opgeleverd van het aantal energierelevante bedrijven in ons werkgebied. In dat kader zal er ook 2024 door worden gegaan met de inventarisatie. In 2023 hebben we hiervoor een andere aanpak ontwikkeld die we in 2024 gaan uitvoeren.

Schiphol

Er speelt veel op de luchthaven Schiphol. Door het afgeven van de natuurvergunning in 2023 is de stikstofruimte geborgd. Op basis van de vernieuwde vergunning zal Schiphol verder gaan met de ontwikkelingen en verduurzaming(elektrificatie) op de platformen. In 2023 is er gestart met het verder afbouwen van de A-pier en het onderhoud van de bestaande terminal en pieren. Daarnaast loopt er vanuit 2023 een update van alle gebruiksmeldingen (72) voor de terminal en station-Plaza.

Tevens is er veel gebeurd rondom grondopslaglocaties in combinatie met opleveringcontroles, verbeurde dwangsommen m.b.t. het onvolledig aanleveren van het Vermijdings-en reductieplan ZZS (hierna te noemen VRP), opslag PFAS-grond i.c.m. gedoogverzoeken, inventarisatie van de natte koeltorens (legionella risico's) en glycolopslag waar in 2024 de controles volgen.

In 2023 hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met Schiphol om de impact van de energiebesparingsplicht, die sinds 2023 ook voor type-C bedrijven zoals Schiphol geldt, te bespreken. Gedurende deze gesprekken heeft de Omgevingsdienst de omvang van de locatie en de verschillende processen die plaatsvinden op Schiphol in kaart gebracht. Op basis van deze informatie is 2023 afgesloten met een toezichtplan voor het uitvoeren van controles bij Schiphol. Daar zal in 2024 mee worden gestart.

De bedrijven AFS en KLM Maintenance & Engineering vallen onder het Seveso (voorheen: BRZO)-toezicht, omdat zij werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Bij beide bedrijven zijn meerdere inspecties uitgevoerd in 2023. KLM Maintenance & Engineering heeft n.a.v. interventies van de ODNZKG maatregelen genomen ter voorkoming van het vrijkomen van emissies. Ook voldoen ze inmiddels aan de voorschriften voor de opslag van gevaarlijke stoffen. We zijn daarnaast een handhavingstraject gestart op de staat en het onderhoud van de bedrijfsriolering en een daarmee samenhangende mogelijke bodemverontreiniging. Bij AFS is een toezicht traject gestart op de emissies. De resultaten hiervan verwachten we in 2024.

Tata Steel

Voor het programmteam VTH Tata Steel was 2023 net als het jaar ervoor een roerige tijd met tal van uitdagingen. Zo hebben bewonersgroepen en gevestigde milieuorganisaties hun krachten gebundeld en gezamenlijk op grote schaal gedemonstreerd bij Tata Steel, maar ook op het kantoor van OD NZKG. Daarnaast hebben rapporten van het OVV en het RIVM grote impact gehad en heeft OD NZKG onverminderd veel informatievragen en verzoeken van andere overheden, media, belangengroepen en bewoners behandeld.

Knellende wetgeving

Er zijn veel stappen gezet om de leefomgeving binnen de bevoegdheid maximaal te beschermen. Waar de wetgeving naar idee van OD NZKG te kort schiet wordt dit gesignaleerd aan de wetgevende overheden. De Onderzoeksraad voor Veiligheid constateerde eveneens in hun rapport van april 2023 dat de overheid nog onvoldoende in staat is de gezondheid van bewoners te beschermen. Een RIVM-rapport in het najaar van 2023 onderschreef het belang hiervan nog eens extra. Op nadrukkelijk aangeven van o.a. OD NZKG zegt de staatssecretaris in oktober 2023 toe 'knellende wetgeving' als actie te agenderen, naast de andere acties die voortvloeien uit het onderzoek van de OVV.

VTH resultaat

De kern van de taak van het programmteam zit in het VTH-werk. Het aanscherpen van vergunningen zal er toe leiden dat er minder uitstoot plaats vindt bij kookgasfabriek 1, de pelletfabriek en de oxystaalfabriek. Dit moet leiden tot een toename van de luchtkwaliteit en een afname van ervaren hinder (geur en stof). Toezicht heeft met het instellen van een derde last onder dwangsom op de kookgasfabriek 2 het aantal ongere kooks terug weten te dringen. Toch zijn twijfels over het functioneren van kookgasfabriek aanleiding geweest verscherpt toezicht in te stellen op deze fabriek. Een verbeterplan is hierop door Tata ingediend en zal in 2024 worden getoetst op resultaten. Betreft de ongere kooks blijft de derde last onder dwangsom actief waarmee de noodzaak van het vermijden ervan onverminderd hoog is. Het cameratoezicht op beide kookfabrieken dat in 2023 ingesteld is draagt bij aan de inspectie en het ontdekken

Onderzoek naar intrekken vergunning

Bij de kookgasfabriek vindt er naast het verscherpt toezicht ook een onderzoek plaats dat kijkt naar de staat van de fabriek in zijn algemeen. Doel van dit onderzoek is om te kijken of de fabriek nog wel voldoet aan de eisen en of mogelijk de vergunning ingetrokken moet worden. Dit onderzoek loopt door tot in 2024 en zal na onafhankelijk van het besluit of de vergunning al dan niet ingetrokken moet worden leiden tot veel inzet voor het vervolg.

Internationale samenwerking

Vanuit OD NZKG is een project opgezet voor langjarige samenwerking met Europese toezichthouders op het gebied van staalproductie. IMPEL, de netwerkorganisatie van de EU voor milieutoezichthouders, begeleidt en financiert de samenwerking. Op 7 en 8 november jl. was de eerste samenwerking door een Joint Visit (gezamenlijk bezoek) af te leggen aan Tata Steel met collega inspecteurs uit onder andere Engeland, Duitsland, Spanje, Italië en Hongarije. In de 2 dagen zijn verschillende milieuaspecten beoordeeld en vergeleken met de situaties elders in de EU (en Engeland). Deze kennisdeling resulteerde in nieuwe inzichten over de huidige situatie bij Tata Steel en die van de geplande transitie naar Groen Staal.

Groen Staal

Tata Steel heeft afgelopen jaar de plannen voor Groen Staal meerdere keren uitgesteld en aangepast. Voor het projectteam van OD NZKG vergde dit geduld, aanpassingsvermogen en flexibiliteit. Het projectteam stond in het voorjaar in de startblokken om de concept NRD van Tata Steel te beoordelen tot het bericht kwam dat dit met minstens een half jaar werd uitgesteld. Het projectteam is daarop doorgegaan met vooruitwerken door een integraal toezichtsplan op te stellen waarin de facetten milieu, bouw en bodem samen in opgenomen zijn. Daarnaast liepen de gesprekken met de ministeries over maatwerkafspraken door en zijn de financiën voor het VTH-werk voor groen staal in 2023 vastgelegd voor de komende jaren.

SPUK IBP

De OD NZKG heeft de verwachte inzet op de SPUK IBP Versterking VTH in 2023, zoals verwacht, niet gerealiseerd. Eind 2023 is een inmiddels goedgekeurde wijzigingsaanvraag voor de SPUK IBP ingediend bij het ministerie van I&W met een verwachte lagere inzet door de OD NZKG. Belangrijkste oorzaak is het niet op gang komen van enkele grote landelijke projecten binnen het IBP. Zwaartepunt van de SPUK inzet van de OD NZKG ligt op deze projecten. De verwachting is dat een aantal van deze projecten als sturen op outcome en ketentoezicht in Q1 op gang zullen komen nu projectleiders zijn gevonden en daarbij in de eerste helft van 2024 in een stroomversnelling komen. Daarnaast lopen projecten als Datagedreven Werken, ODNL Academie, Arbeidsmarkt, Actieve openbaarmaking en de werkgroep ZZS door. Daarnaast leveren we als OD NZKG een actieve bijdrage aan de werkgroep in pijler 1 over financieringssystematiek en werkgroep in pijler 5 over regionale planvorming.

Financiële verantwoording

Het resultaat op het programma Milieu & Brzo is € 951K voordelig ten opzichte van de begroting.

Dit is voornamelijk toe te schrijven aan lagere lasten dan begroot (–€ 1.172K).

Hiervan is € 906K gerelateerd aan capaciteit-lasten en € 267K aan materiële lasten. Daarnaast zijn de baten € 221K lager dan begroot.

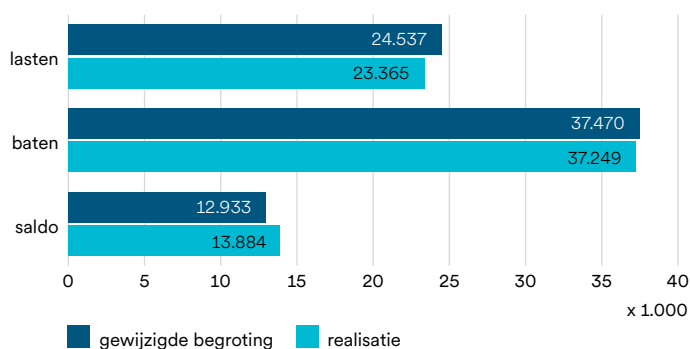
De onderschijding bij de lasten komt voornamelijk voort uit lagere loonkosten dan begroot (–€ 848K). Deze lagere loonkosten zijn grotendeels gerelateerd aan niet-vervulde vacatures wat weer gerelateerd is aan de arbeidsmarktproblematiek. Daarnaast is de inzet voor externen € 58K lager dan begroot. Ook is de inzet op het IBP-programma versterken VTH-stelsel minder geweest dan voorzien waardoor de lasten lager uitvallen. Dit tezamen geeft de genoemde onderschijding van € 906K. De onderschijding op de materiële lasten is voornamelijk gerelateerd aan externe factoren, zoals het niet kunnen wegzetten van uitvoerend werk bij externe bureaus.

De lagere baten zijn voornamelijk toe te schrijven aan een onderbesteding op verscheidene materiële budgetten (–€ 141K), welke deels toe te schrijven zijn aan externe factoren (zie toelichting lasten). En een onderbesteding op de verschillende subsidies (–€ 155K) door minder uren-inzet.

De zogenaamde UVO-baten laten een kleine min zien op het Output-gedeelte (–€ 39K), welke grotendeels de ontwikkelingen van het bedrijvenbestand volgt. De realisatie op Regie-gedeelte ligt in lijn met de begroting. Daarnaast zijn de baten externe detachering(en) hoger dan begroot (+€ 126K).

Betreffende de Specifieke Uitkeringen (SPUK) (in 2023 een viertal uitkeringen, Varend Ontgassen, Toezicht en Handhaving Energiebesparing, EZK (Groen Staal), en Interbestuurlijk Programma (IBP)) ligt het resultaat nagenoeg in lijn met de begroting (+€ 38K).

Lasten zijn exclusief de lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Milieu/BRZO: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Milieu/BRZO (bedragen x € 1.000)	aangepaste begroting	realisatie	realisatie vs. aangepaste begroting
lasten	24.537	23.365	–1.172
baten	–37.470	–37.249	221
saldo	–12.933	–13.884	–951

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.4 Programma Randvoorwaardelijk

In dit programma zitten randvoorwaardelijke producten die voor elke opdrachtgever noodzakelijk zijn. Het gaat om werkzaamheden voor accountmanagement, informatieanalyse, procesondersteuning en risicobeheersing zoals de consignatie-dienst en nieuwe wet- en regelgeving. De opdrachtgevers betalen voor deze producten jaarlijks een vast bedrag. Daarnaast is een aantal programma-overstijgende producten opgenomen: Bibob, Omgevingswet en Verweer in bezwaar en beroep. Deze producten worden op regiebasis afgerekend per opdrachtgever.

Terugblik en ontwikkelingen

Informatieanalyse en datakwaliteit

Informatiegericht werken is één van de belangrijke opgaven uit de Strategische Agenda. De OD NZKG heeft de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in informatie- en data gestuurd werken en deed dat nog steviger in 2023. Er wordt gewerkt aan beschrijvende, verklarende en voorspellende analyses waarmee we de VTH-taken van de OD NZKG (andere) inzichten en sturing geven.

Samen met collega's van soortgelijke (lokale) overheidsorganisaties en onderzoekspartijen bundelen we de beschikbare data. Door de data op een slimme en creatieve wijze te gebruiken en te analyseren vinden we patronen. Deze patronen zijn de bouwstenen voor het informatiegestuurd en risicogerichte werken vanuit OD NZKG.

De resultaten van onze werkzaamheden hebben directe invloed op het werk van de collega's bij vergunningverlening, toezicht en specialismen en dragen bij aan een efficiëntere en effectievere werkwijze.

De focus voor Informatieanalyse zal zich de komende jaren, waar mogelijk, gaan verplaatsen in de richting van meer innovatieve en geavanceerde analyses. Dit zorgt niet alleen voor de belangrijke inzichten waar de organisatie de uitvoering op kan aanpassen, maar zorgt er ook voor dat er meer draagvlak gecreëerd wordt om te streven naar een data gedreven organisatie. Op dit moment lopen er projecten, zoals risicoprioritering branches en E-MJV tool die hieronder worden toegelicht:

Risicoprioritering Branches

Met behulp van de informatie uit dit ontwikkelde dashboard wordt de prioriteit bepaald in de volgorde van bedrijfsbezoeken door de inspecteurs. Dit dashboard biedt inzicht in bedrijven met slecht naleefgedrag, de meeste milieu-impact en de noodzakelijke bezoekfrequentie. Op basis daarvan genereert het dashboard een lijst van bedrijven die met prioriteit gecontroleerd moeten worden. Toezichthouders bij OD NZKG plannen vanaf 2023 hun controles in op basis van deze prioritering. In 2023 is het risicomodel verder ontwikkeld op basis van de inzichten die de coördinatoren en de toezichthouders hebben gekregen door met het risicomodel te werken.

Het risicomodel is geoptimaliseerd door o.a. de robuustheid van het risicomodel te verhogen, nieuwe indicatoren toe te voegen, bestaande indicatoren te verbeteren en de gebruiksvriendelijkheid van het risicomodel te vergroten.

E-MJV

De OD NZKG heeft de taak om jaarlijks de elektronische milieujaarverslagen (e-MJV) van de meest vervuilende bedrijven te beoordelen. Om de milieujaarverslagen sneller, secuurder, consistent, met een grotere diepgang en met een hogere kwaliteit te beoordelen, wordt gewerkt met de door onszelf ontwikkelde e-MJV Analysetool. In 2023 is de e-MJV Analysetool uitgebreid met een automatische pdf-rapportage die slimme inzichten presenteert over de gerapporteerde luchtuitstoot. Hierdoor kan de aangeleverde data nog laagdrempeliger gebruikt worden door collega's met verschillende functies en expertises. Met het ordenen en verrijken van de data uit de jaarverslagen is het makkelijker om de vinger op de zere plek te leggen. De uitkomsten van de e-MJV Analysetool worden dan ook gebruikt voor prioritering en voor doelgerichte accenten in onze VTHA-taken (met de slimste inzet de grootste impact). Hiermee wordt en passant een bijdrage geleverd aan het thema milieugerelateerde gezondheid uit de Strategische Agenda. In 2024 wordt verder gewerkt aan de overige modules waarover de zware industriële bedrijven rapporteren, zoals energie, water, ZZS en afval.

Bezwaar en beroep

De steeds intensievere menging van functies, de steeds mondigere inwoners, de toenemende aandacht van de pers en de toenemende juridisering bij procedures zorgt al jaren voor een toename van het aantal complexe bezwaar- en beroepszaken dat de OD NZKG behandelt. Het toepassen van de zogenoemde ‘informele aanpak’ met als doel om in gesprek te gaan met de bezwaarmaker en een langdurige en onnodige juridische procedure te voorkomen, zorgt er juist voor dat er minder bezwaar- en beroepszaken hoeven te worden gevoerd. Voor 2023 is een forse stijging van het aantal bezwaar- en beroepszaken begroot voor de provincie Noord-Holland. Deze hebben voornamelijk te maken met zaken rond Tata.

WOO en actieve openbaarmaking

In 2023 is de OD gestart met het project om informatie actiever te gaan openbaren. Vanaf maart 2023 is een projectleider gestart en deze inventariseert alle lopende projecten en zal in samenhang daarmee gaan toewerken naar actieve openbaarmaking van documenten. Het proces rondom het realiseren van een cultuurverandering van de medewerkers wordt in dit plan meegenomen. We werken hard aan de ontwikkeling van de Woo-straat, die begin 2024 wordt afgerond, waarbij meer handelingen automatisch kunnen worden afgehandeld en waarbij een geautomatiseerd overzicht van de documenten die onder het verzoek vallen, wordt opgeleverd. Dit zal de medewerkers veel tijdswinst opleveren. In 2023 zijn er 62 Woo-verzoeken binnengekomen bij de OD. Meer dan voorgaande jaren. De Woo-verzoeken worden ook steeds omvangrijker, vooral op het Tata-dossier. Opvallend is dat men vaker na afhandeling van een Woo-verzoek, een nieuw verzoek indient. Tevens wordt er nog gewerkt aan omvangrijke verzoeken van voorgaande jaren. Gezien deze toenemende druk is het team uitgebreid en dusdanig verstevigd.

Uitvoering van taken in het kader van de wet Bibob

Door de OD wordt de wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur (Bibob) toegepast op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor de activiteiten Bouw en Milieu. De Bibob helpt voorkomen dat de overheid voor het verlenen van vergunningen criminele organisaties faciliteert. Er wordt ingegrepen wanneer blijkt dat een vergunning structureel wordt misbruikt voor het plegen van strafbare feiten. In het laatste kwartaal van 2023 heeft de Bibob-afdeling een volledige bezetting weten te bereiken. Er zijn meer Bibob-adviezen verstrekt dan in de voorgaande jaren, met name bij gemeente Amsterdam en ook wel Haarlemmermeer is dit zichtbaar.

Informatie en Meldingen

De behandeling van overlastmeldingen heeft voortdurend onze aandacht. De aanbevelingen in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de opdracht van het bestuurlijk overleg industrie en gezondheid en onze ambitie om meer samenlevingsgericht te werken zijn hiervoor belangrijke prikkels.

We willen graag de behandeling van overlastmeldingen verbeteren zodat dit proces beter aansluit bij de verwachtingen van de omgeving. Dit betekent een doorontwikkeling op één van de belangrijkste onderwerpen uit de Strategische Agenda: het samenlevingsgericht werken. Op basis van het advies van Deloitte is er besloten tot het oprichten van een nieuw team in 2023. Het team Informatie en Meldingen, dat naar buiten toe is gericht, zorgt voor een efficiëntieslag door het combineren van frontoffice en backoffice. Door de krapte op de arbeidsmarkt heeft het langer geduurd om het team op volle sterkte te krijgen. Het team is verantwoordelijk voor de intake en afhandeling van overlastmeldingen en 17.2 meldingen. Ten opzichte van 2022 waar ruim 5.100 overlast meldingen binnenkwamen, is er een klein toename van 75 meldingen in het afgelopen jaar 2023. Voor de Ongewone voorvallen werden in 2022 ruim 2.500 meldingen gedaan en in 2023 waren dit er 2.425.

Consignatiedienst

De consignatiedienst staat het gehele jaar 24/7 klaar om onze expertise in te brengen bij incidenten, calamiteiten en crises voor de opdrachtgevers in ons werkgebied. Daarnaast brengen wij onze kennis in bij beleidstukken ten dienste van de veiligheidsregio's in onze regio. De geconsigneerden zijn allen opgeleid en volgen jaarlijks de trainingen om goed voorbereid te zijn op de samenwerking met andere hulporganisaties binnen een crisis.

In 2023 zijn taken van de gemeente Amsterdam naar de veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA) overgedragen. Daarmee opereert de VrAA op dezelfde wijze als andere veiligheidsregio's. Voor de ODNZKG heeft dit tot gevolg dat wij als verantwoordelijke voor Omgevingszorg net als bij andere veiligheidsregio's onderdeel zijn van Bevolkingszorg waar wij bij de gemeente Amsterdam een eigen kolom waren. Deze structuurwijziging heeft geen invloed op de taken die wij uitvoeren evenals voor de inbreng in de beleidstukken.

Overlastmeldingen

De consignatiedienst behandelt (overlast)meldingen buiten kantoortijden en burgers weten ons hiervoor steeds beter en vaker te vinden. Ons meldingssysteem is ingericht om hier adequaat te kunnen reageren. Het aantal incidenten en ongewone voorvallen nemen jaar op jaar toe en dit zorgt ervoor dat we meer uren maken dan begroot. De cijfers over 2023; incidenten 71 (2022:66); ongewone voorvallen BRZO/IPPC 1217 (2022: 992). Daarnaast 361 meldingen varend ontgassen; 23 drugs-gerelateerde dumps en 96 branden.

Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging (Wkb)

2023 bleek het laatste jaar voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Toen daarover in de herfst zekerheid kwam, verdubbelden de toch al aanzienlijke inspanningen bij de OD en onze ketenpartners. Zo hebben alle medewerkers van OD NZKG één- of meerdaagse trainingen gevolgd. De werkprocessen en sjablonen zijn aangepast aan de nieuwe regelingen en tot aan het einde van het jaar zijn er nog aanpassingen gedaan omdat het landelijke DSO. In 2023 is er een begin gemaakt met het identificeren en opnemen van milieubelastende activiteiten in ons bedrijvenbestand. De ingewikkelde overdracht van bodemtaken van de provincie naar de gemeenten heeft veel inzet van de medewerkers gevraagd. We hebben gestimuleerd dat alle ketenpartners in het NZKG een gezamenlijke set samenwerkingsafspraken hebben gemaakt; het Algemeen Bestuur heeft hier in december mee ingestemd. Landelijk hebben we invloed uitgeoefend op de nieuwe regels, het nieuwe Digitaal stelsel Omgevingswet en op de financiële gevolgen voor de decentrale overheden van deze ingrijpende wijziging van het omgevingsrecht.

Op het product Omgevingswet advies uren zijn in 2023 in totaal 5.954 uren geschreven, de meeste in het laatste kwartaal toen de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 eindelijk zeker was. Dit is iets meer dan de begrote 5.200 uren. Bij alle opdrachtgevers hebben we adviezen gegeven op producten als de omgevingsvisie, omgevingsplan en/of omgevingsverordening.

Voor de Provincie Noord-Holland was substantieel meer inzet nodig als gevolg van de ingewikkelde overdracht van de bodemtaken van de provincie naar de gemeenten en door de inzet voor de regionale samenwerkingsafspraken.

De voorbereidingen legden, net als vorige jaren, een onevenredig beslag op vele reguliere uren en budgetten, zoals die voor training en onderwijs en op het team Processen & Informatisering.

Milieubelastende activiteiten (MBA's)

Met de Omgevingswet wijzigt de grondslag van de milieuregulering van het begrip 'inrichting' naar het begrip 'milieubelastende activiteit (mba)'. De omzetting van de inrichtingen naar de mba's wordt projectmatig opgepakt in de periode 2023 t/m 2025. Op basis van de ODNL-handreiking werd in 2023 een werkwijze ontworpen, in pilots getest en waar nodig bijgesteld. Vanaf de zomer 2023 werd de aanpak breed uitgezet in de organisatie.

In 2023 zijn:

- Voor 9.778 inrichtingen de mba's semiautomatisch toegevoegd aan het bedrijvenbestand (branches, meldingsplicht);
- 128 vergunningen gescreend en de mba's zijn handmatig toegevoegd aan het bedrijvenbestand (branches vergunningplicht);
- 67 vergunningen gescreend en de mba's zijn handmatig toegevoegd aan het bedrijvenbestand (industrie vergunningplicht)

Onder de Omgevingswet blijven eerder verleende vergunningen van kracht (overgangsrecht).

Door capaciteitstekort verliep het project langzamer dan verwacht.

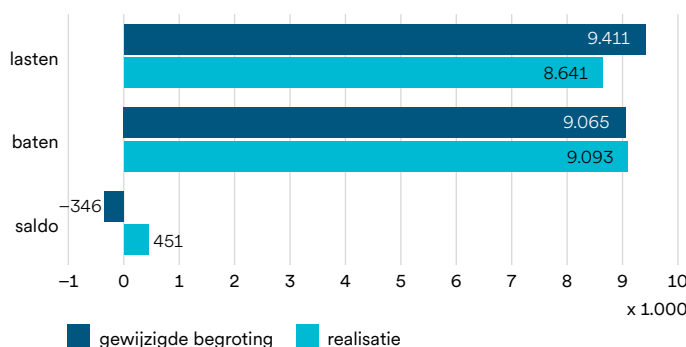
In 2023 is in totaal 3.746 uur besteed aan het project. Deze kosten hiervoor bedroegen € 236K en zijn conform afspraak op basis van de werkelijke kosten onttrokken aan de bestemmingsreserve Omgevingswet.

Financiële verantwoording

Het programma Randvoorwaardelijk heeft een voordeel van 797K ten opzichte van de begroting.

De lagere lasten zijn met name het gevolg van het niet (tijdig) kunnen invullen van vacatures door krapte op de arbeidsmarkt en het niet kunnen inhuren van specifieke kennis voor de inrichting van processen en systemen in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Dit is uiteindelijk, zo goed als mogelijk, door eigen medewerkers opgepakt. Aan de batenkant is een klein voordeel ontstaan, o.a. als gevolg van het houden van kennissessies aan onze opdrachtgevers in het kader van de invoering van de omgevingswet.

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Randvoorwaardelijk: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Randvoorwaardelijk (bedragen x € 1.000)	aangepaste begroting	realisatie	realisatie vs. aangepaste begroting
lasten	9.411	8.641	-770
baten	-9.065	-9.093	-27
saldo	346	-451	-797

(-/- = voordeel, + = nadeel)

2.5 Programma Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de organisatie op het gebied van personeelszaken, informatievoorziening, financiële administratie, communicatie, huisvesting, facility management, sturing, coaching en planning en control. Naast deze personele en materiële bedrijfsvoeringskosten worden de personele overheadkosten van het management van de gehele organisatie op dit programma verantwoord.

Terugblik en ontwikkelingen

Publieksjaarverslag

In de maand mei van 2023 is het publieksjaarverslag over 2022 gepubliceerd. Hierin laten we op een laagdrempelige manier zien wie we zijn, wat we doen en welke speerpunten we belangrijk vinden. Naast enkele kerncijfers van onze organisatie die interessant zijn voor bewoners, profileren we ons werk en het positieve effect daarvan op de leefomgeving door middel van enkele korte artikelen waarin collega's en soms inwoners aan het woord komen. Het publieksjaarverslag is breed uitgezet. Ook voor 2023 wordt er weer een publieksjaarverslag opgesteld.

Communicatiestrategie

Als omgevingsdienst zijn we er voor de bewoners en bedrijven in ons werkgebied. Hierbij positioneren we de OD als een slagkrachtige organisatie: een deskundige en onafhankelijke omgevingsdienst. In 2023 ontwikkelden we een communicatiestrategie voor de komende jaren. In de strategie brengen we ons werk dichterbij de inwoners en bedrijven door (tijdig) te informeren, luisteren, de interactie en de dialoog aan te gaan. Hierbij hanteren we een aantal uitgangspunten. Zo staat in onze communicatie de beleving van inwoners centraal. Dus niet regels of waarden, maar hoe inwoners het ervaren. Daarnaast is al onze communicatie verbonden met de uitdagingen van deze tijd, zoals klimaat, gezondheid en de transformatie van gebieden. Als omgevingsdienst vergroten we de zichtbaarheid daar waar het nodig is. We gaan hierbij voor de grootste impact. Op basis van de belangrijkste dossiers brengen we ons gebied in kaart waar we in de nabije toekomst overlast ervaren of kunnen ervaren. Daarbij communiceren we actief en transparant.

Meer samenlevingsgerichte communicatiestijl

In navolging van de communicatiestrategie hebben we onze visuele presentatie aangepast. Zodat hoe wij ons visueel presenteren beter past bij onze identiteit en beter aansluit bij deze tijd. Wij hebben spreekwoordelijk onze oude jas uitgetrokken en kleding aangetrokken die past bij onze persoonlijkheid als omgevingsdienst. Diverse middelen zijn aangepast, anderen volgen begin 2024.

In contact met bewoners

We organiseren diverse bewonersbijeenkomsten rondom (mogelijk) overlast gevende bedrijven. Tijdens deze avonden informeren we bewoners over nieuwe

vergunningen en beantwoorden we vragen van bewoners. Daarnaast heeft de omgevingsmanager een tweewekelijks spreekuur op onze locatie in Wijk aan Zee. Ook zijn we in contact met bewoners en bedrijven via social media. Naast het beantwoorden van vragen voeren we ook campagnes op social media uit. Met enerzijds als doel uit te leggen wat een omgevingsdienst doet en betekent en anderzijds een duidelijk handelingsperspectief te bieden, zoals het melden van overlast of de aanmelding voor een nieuwsbrief.

Voor de bewoners in Wijk aan Zee hebben we een apart gedeelte op onze website gebouwd. Op deze plek publiceren we al het nieuws over meldingen, vergunningen en toezicht op Tata Steel. Daarbij versturen we maandelijks een nieuwsbrief met hierin het laatste VTH-nieuws. We merken dat deze nieuwsbrief meer bekendheid krijgt en goed gelezen wordt.

Voor de tweede maal hebben we een publieksjaarverslag gepubliceerd. Naast enkele kerncijfers, leggen we op een laagdrempelige manier uit wat we doen en wat onze speerpunten zijn. Het publieksjaarverslag hebben we breed uitgezet.

Om de zichtbaarheid, bekendheid en onze rol als expert nog beter in de regio en landelijk te vestigen, is een goede omgang met de media cruciaal. We zien een toename in het aantal persvragen, ook vanuit de onderzoeksjournalistiek.

10-jarig bestaan

Afgelopen jaar hebben we uitvoerig bericht over ons 10-jarig bestaan. Samen met onze opdrachtgevers, de bedrijven en inwoners uit ons werkgebied omgeving en onze eigen medewerkers hebben we in 10 delen teruggeblikt op het verleden. Met spraakmakende interviews, verrassende weetjes en mooie beelden laten we zien wat we hebben gedaan, bereikt en betekend voor de omgeving. En natuurlijk hoe we met elkaar ook in de toekomst blijven staan voor die duurzame, veilige en gezonde leefomgeving voor ons allemaal. Alle interviews zijn uiteindelijk gebundeld in een boekwerk, uitgegeven aan het einde van het jaar.

Innovatie

Het afgelopen jaar stond in het teken van Datagedreven Werken en het verder automatiseren van repetitieve processen. Ook hebben we geïnvesteerd in het proces rondom de Wet Open Overheid (Woo). Daar hebben we een nieuw product ontwikkeld, namelijk de Woo-straat, waarin we beschikbare oplossingen met elkaar gecombineerd hebben om het verzamelen en verwerken van opgevraagde documenten verdergaand te ondersteunen. In plaats van handmatig documenten te verzamelen, kan dit nu geautomatiseerd. Waarbij parallel gecontroleerd wordt op openbaarheid, en ook geanonimiseerd en ontdebeld wordt. De dienst verkent daarnaast de mogelijkheden van AI, dit is vooral gebeurd door inspiratiesessies over het gebruik van Chat GPT en Bing Chat. Ten slotte beschikt de organisatie ook over een innovatiestrategie met bijbehorende innovatieagenda voor de komende jaren.

Implementatie Powerbrowser

Het jaar 2023 stond in het teken van de aanbesteding van het VTH-systeem. De gunning is niet naar het huidige zaakstelsel Mozard gegaan, maar naar Powerbrowser van Genetics. Dit betekent in de praktijk dat er veel tijd en energie gaat zitten in het opzetten van het nieuwe systeem, de migratie van data van oud naar nieuw en de adoptie van het nieuwe systeem voor de gebruikersorganisatie. Het implementatieproject is gestart in 2023, maar zal vooral in 2024 een vlucht nemen. De conversie naar een nieuw pakket brengt implementatie en uitvoeringsrisico's met zich mee, zeker in combinatie met een volle projectkalender voor de afdeling P&I en voor de rest van de organisatie. Het biedt daarentegen ook veel kansen om het systeem nog beter in te richten naar de behoefte van de gebruikers en de ambities op het gebied van data gedreven werken.

Datagedreven werken

Om de omslag naar data gedreven en informatiegericht werken te bevorderen is er een programma 'Data Gedreven Werken' gestart. Het programma heeft een looptijd van 2 jaar en richt zich op het op orde brengen van de datahuishouding, het bevorderen van een organisatiecultuur waarin data gedreven werken centraal staat, en het implementeren van effectief datamanagement en datagovernance. Door deze inspanningen streven we ernaar om relevante data te identificeren, de datakwaliteit te verbeteren, medewerkers bewust te maken van de waarde van data, en een solide basis te creëren voor het nemen van beslissingen op basis van beschikbare data en menselijk inzicht. Data gedreven werken brengt een andere manier van werken en denken met zich mee.

Er zijn daarom een aantal gedragsprincipes rondom het werken met data werken vastgesteld. Deze principes zijn organisatie breed gecommuniceerd om de bewustwording op dit thema te bevorderen. Ook is er een datakwaliteitsproces ontworpen, de zogenaamde wasstraat. Deze wasstraat is als pilot toegepast op de data van de overlastmeldingen. Ten slotte is het huidige datalandschap in beeld gebracht.

ICT-projecten

Er is een aantal ICT-projecten in 2023 niet uitgevoerd door krapte op de arbeidsmarkt en extra inzet van medewerkers voor de aanbesteding van het nieuwe VTH-systeem en de invoering van de Omgevingswet. Ondanks de vertraging hebben er wel een aantal belangrijke ICT- en informatieveiligheidsmaatregelen plaatsgevonden, conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Zo beschikt de OD NZKG inmiddels over een volwaardig SIEM-SOC-oplossing. Een SIEM-SOC is een gecombineerde oplossing voor het monitoren van cybersecurity-gebeurtenissen en het actief reageren op bedreigingen in IT-omgevingen. Ook is er gewerkt aan de implementatie van een Identity Acces Management-oplossing (IAM). Met de gekozen IAM-oplossing kunnen we de toegang van gebruikers en hun rechten binnen het (bedrijfs)netwerk beter beheren. Het stelt ons in staat om controle te houden over wie inlogt en bewerkingen uitvoert in systemen, applicaties en databases. Het voorkomt onnodig handmatig werk in foutgevoelige processen van instroom, doorstroom en uitstroom van medewerkers.

Arbeidsmarkt & Werving en selectie

De arbeidsmarkt was in 2023 onverminderd krap. Zeker voor de ervaren en specialistische medewerkers die de OD NZKG nodig heeft in de VTH-gebieden en ook binnen bedrijfsvoering.

In 2023 waren er 106 verschillende vacatures, waarvan er 64 (60%) zijn ingevuld. In totaal zijn er 101 medewerkers ingestroomd (op 1 functie kunnen meerdere mensen instromen). Er zijn 18 medewerkers onder de 30 jaar ingestroomd. Er zijn 43 medewerkers uitgestroomd, wat zich vertaalt in een percentage van ongeveer 8% en daarmee over een komt met het landelijke gemiddelde. De extra stimuleringsmaatregel voor zittende medewerkers die een nieuwe collega aanbrengen is in 2023 in totaal 15 keer uitgekeerd.

De externe inhuur is teruggelopen doordat de OD NZKG actief de stap van inhuur naar 'vast' stimuleert.

In 2023 hebben we met vernieuwde en laagdrempelige wervingsmethoden twee grote wervingscampagnes gevoerd. Deze campagnes maakten het mogelijk om twee interne (opleidings)pools te starten. Voor de eerste pool, de zogenaamde 'milieupool', heeft de OD NZKG 108 reacties ontvangen, 25 sollicitatiegesprekken gevoerd en uiteindelijk 15 medewerkers geworven om het vak van vergunningverlener of handhaver te leren. Deze pool bestaat grotendeels

uit zij-instromers met een andere werkervaring en achtergrond dan gewoon is voor de OD NZKG. De opleiding is door de ODSchool verder ingericht. Onder leiding van gepensioneerde oud-medewerkers vindt centrale casuïstiekbespreking plaats, naast de dagelijkse begeleiding door mentoren op de werkvloer.

De tweede pool waarvoor in 2023 is geworven is het zevende Technisch TraineeShip (TTS), waar al jaren succes mee wordt geboekt. Voor het TTS is dezelfde wervingsaanpak ingezet. Dit heeft geresulteerd in een pool bestaande uit 11 nieuwe medewerkers, voornamelijk HBO/universitair net afgestudeerden. Deze pool is gestart op 1 september 2023.

De wervingscampagnes voor deze pools hebben naast de succesvolle plaatsingen in de twee pools als bijeffect gehad dat er ook voor andere functies bij de OD NZKG meer interesse is gegenereerd. Waar mogelijk richten ons bij de werving steeds meer op ontwikkelpotentieel en op gewenste competenties voor de functie dan op gevolgde opleidingen of ervaring. Kandidaten die op deze manier geworven worden, leidt de OD NZKG dan intern op.

Het vernieuwde onboardingprogramma draagt bij aan werving en behoud van nieuwe medewerkers. In 2023 is gestart met een pilot, waarbij nieuwe medewerkers in hun eerste werkmaand bij de OD NZKG deel kunnen nemen aan inhoudelijke bijeenkomsten, aangeboden door collega's. In 2023 hebben 80 nieuwe collega's deelgenomen aan de onboarding.

De samenwerking tussen de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten op het gebied van werving en selectie bestaat nog steeds. Ongeveer één keer in de 3 maanden vindt er een digitale meeting plaats. Er worden vacatures en sollicitanten gedeeld en ontwikkelingen met elkaar besproken.

Werving van geschikte medewerkers blijft komende jaren uitdagend. De OD NZKG zet de vernieuwing op het gebied van werving en selectie voort en onderzoekt wat instroom verder kan bevorderen. Daarbij richten we ons bijvoorbeeld op het opruimen van de landingspagina's op internet en social media, voordragen van 'tweede keus'-kandidaten voor vacatures bij andere teams, campusrecruitment voor 'groene' medewerkers, zij-instroomtrajecten en passende dienstverbanden voor 'grijs' potentieel en vernieuwing van arbeidsvoorwaarden.

Opleiden en ontwikkelen

Ontwikkeling van medewerkers, vertaald in bijvoorbeeld kennisbehoud, –deling en –ontwikkeling, is belangrijk voor een kennisintensieve uitvoeringsorganisatie zoals de OD NZKG. Wij willen een 'lerende organisatie' zijn, waarin management en medewerkers een gedeelde verantwoordelijkheid hebben voor ontwikkeling en kennisoverdracht. In 2023 is 2,4% van de loonsom beschikbaar gesteld voor opleidingen (exclusief incidentele budgetten). In 2024 wordt dit percentage verhoogd naar 3%, conform de criteria voor robuustheid voor omgevingsdiensten.

De ODSchool heeft een aanbod voor wettelijk verplichte en vakinhoudelijke kennis, conform de geldende kwaliteitscriteria. De gedane actualisatie op de Kwaliteitscriteria 2.2 laat zien dat de OD NZKG er ten opzichte van de VTH-kwaliteitscriteria goed voor staat. Naast dit aanbod, biedt ook de ODSchool trainingen aan die in het belang van persoonlijke ontwikkeling, teamontwikkeling en organisatieontwikkeling gewenst zijn.

De OD NZKG is betrokken bij de ontwikkeling van een ODNL Academie, die zorg zal dragen voor een centraal, uniform aanbod van opleidingen aan alle omgevingsdiensten ter stimulering van de kwaliteit VTH in Nederland.

Leiderschapsontwikkeling

Vanuit de Visie op Leiderschap OD NZKG en de strategische agenda is eind 2022 het Leiderschapstraject 'Bezielde Zakelijkheid' van start gegaan. Doelstelling is de beweging te maken naar de meer coachende en leidersrol van de leidinggevende en de versterking van zakelijkheid.

Het gaat hierbij om individueel en teamleiderschap, waarbij tools en vaardigheden worden aangereikt om de rollen van manager, coach en leider als professional in te kunnen nemen. De visie en de doelen van de organisatie worden naar continue ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van medewerkers vertaald. De leidinggevende heeft hierbij een actieve rol van verbinder; binnen het team, de organisatie, maar ook daarbuiten. Binnen de directies zijn ook eigen bijeenkomsten gehouden, met als centraal thema de strategische agenda en wat dit van de teams en het leiderschap bij de OD NZKG vraagt.

Intervisie maakt onderdeel uit van het traject, evenals het werken met een buddy, zodat ervan en met elkaar wordt geleerd. Waar in 2023 veel focus lag op de rol van leider, zal in 2024 meer de focus komen te liggen op de rol van coach.

Het Nieuwe Werken – hybride werken

Bij de OD NZKG wordt inmiddels alweer geruime tijd deels vanuit huis en deels op kantoor of elders gewerkt. Hiervoor is een richtlijn Tijd- en Plaats Bewust Werken (TPBW) opgesteld, die medewerkers en leidinggevenden handvatten geeft als het gaat om werken conform TPBW. TPBW staat hierbij voor het bewust kiezen van de locatie en de tijd waarop het werk plaatsvindt. Het type werk, het doel van de activiteit, de gewenste mate van interactie, de efficiëntie van communicatie en de persoonlijke voorkeuren van medewerkers, collega's en opdrachtgevers zijn leidend voor de locatiekeuze.

De OD NZKG dient er hierbij zorg voor te dragen dat werknemers niet enkel op kantoor maar ook vanuit huis en elders in staat zijn om veilig en gezond te werken. Dit vereist dan ook een vast aanbod aan faciliteiten (ICT-middelen en inrichting thuiswerkplek) om hier blijvend goede uitvoering aan te kunnen geven. Hiervoor is in 2023 een (tijdelijke) faciliteitenregeling met instemming van de OR vastgesteld.

Aanbestedingen en Inkoop

In 2023 zijn een aantal (grote) aanbestedingen afgerond, zoals de aanbesteding van ons zaakstelsel, milieucontroles, actualisaties vergunningen en juridische ondersteuning t.b.v. HR. In enkele gevallen zijn de aanbestedingen begeleid door een externe partij. In het kader van kennisdeling over inkoop en aanbestedingen en inkoop heeft team Inkoop ook dit jaar bij de verschillende directies presentaties gegeven over de juridische grondslagen en praktische uitvoering van beide processen.

Interne klachtenregeling

Er zijn in 2023 twee klachten ingediend. Een klacht was afkomstig uit het werkgebied Haarlemmermeer.

Het betrof geen onjuiste bejegeningssklacht over het gedrag van een van onze ambtenaren, daarom is met de indiener afgesproken hem niet volgens de klachtenregeling procedure te behandelen.

De andere klacht was afkomstig uit het werkgebied Amsterdam. Dit betrof een klacht over het gedrag van een van onze toezichthouders. Deze klacht is naar tevredenheid van de indiener afgehandeld.

Financiële verantwoording

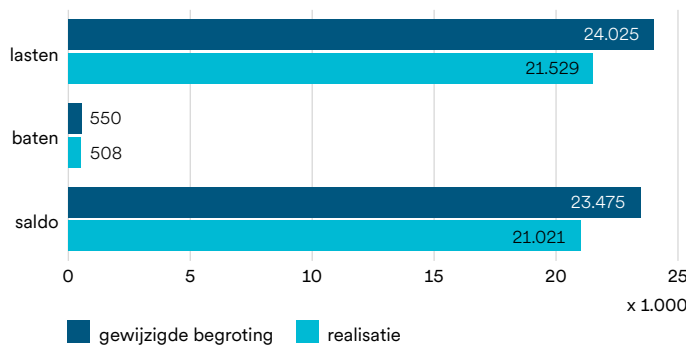
Het programma Bedrijfsvoering komt uit op een positief resultaat van 2.454K. Dit heeft verscheidene oorzaken. Zo zijn er door krapte op de arbeidsmarkt minder medewerkers ingestroomd dan verwacht wat heeft geleid tot lagere loonkosten. Een ander effect van de lagere instroom is dat er minder besteed is aan opleidingskosten van (nieuwe) medewerkers. Dit wordt versterkt doordat er in de laatste maanden extra tijd is ingezet op de implementatie van de omgevingswet, waardoor er minder tijd beschikbaar was voor het volgen van opleidingen.

In 2022 is er een nieuwe aanbesteding geweest voor de ICT-support, echter kon de nieuwe contractpartner niet aan de verwachtingen voldoen. Hierdoor hebben we terug moeten vallen op de voorgaande leverancier voor ICT-support. Dit heeft ertoe geleid dat nieuwe projecten deels zijn uitgesteld en dat hierdoor minder kosten zijn gemaakt voor o.a. advisering en begeleiding. Ook heeft het nieuwe VTH-systeem een kleine vertraging opgelopen waardoor kosten doorschuiven van 2023 naar 2024.

In de begroting was ook rekening gehouden met de advies- en ontwikkelingskosten voor de verbouwing van het kantoorpand. Dit proces is voor 2023 tijdelijk on hold gezet vanwege nieuwe inzichten rond het nieuwe werken. Daarnaast zal de herinrichting van ons pand veel van ons vragen, dit willen we niet tegelijk doen met start omgevingswet en implementatie van het nieuwe VTH-systeem.

Ten slotte zijn de projecten rond innovatie en datagedreven werken grotendeels intern ingevuld om medewerkers de kans te bieden deel te nemen aan nieuwe uitdagende projecten. Het bleek echter lastig om de vrijgekomen functies tegen acceptabele tarieven in te vullen met inhuur van gelijkwaardig kennisniveau.

De mutatie op de reserves is 46K lager dan begroot. Dit heeft te maken met het verschil tussen de voorcalculatie en nacalculatie van de gemaakte uren voor de omzetting van inrichtingen naar milieubelastende activiteiten (mba) tegen de werkelijke salarislasten en de dotatie aan de reserve POB.

Programma Bedrijfsvoering: gewijzigde begroting vs. realisatie (x € 1.000)

Lasten zijn exclusief lasten voor bedrijfsvoering. Deze zijn opgenomen in het programma Bedrijfsvoering.

Programma Bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)	aangepaste begroting	realisatie	realisatie vs. aangepaste begroting
lasten	24.025	21.529	-2.496
baten	-550	-508	42
saldo	23.475	21.021	-2.454

(-/- = voordeel, + = nadeel)

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een door het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV) voorgeschreven paragraaf. De beleidskaders vanuit de OD NZKG zijn vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. De paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ontwikkelingen in 2023
- Weerstandsvermogen, bestaande uit:
 - Inventarisatie risico's
 - Inventarisatie weerstandscapaciteit
 - Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen
- Financiële kengetallen

Ontwikkelingen 2023

In 2023 is duidelijk geworden dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 wordt ingevoerd. Er zijn afspraken gemaakt met bestuur en opdrachtgevers over het eerste implementatiejaar van de Omgevingswet. Dit is van invloed op het risico. Het risico is voor 2024 en 2025 opportuun en opnieuw berekend. Door de afreken afspraken is het PGF-risico als verwaarloosbaar beschouwd. We gaan ervan uit dat we in 2026 met nieuwe kengetallen kunnen werken en mogelijk zelfs op basis van een landelijke financieringssystematiek.

De risico's opgenomen voor Tata Steel zijn afgewogen naar de situatie begin 2024. Tata heeft de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ingediend. Hiermee is het project Groen Staal echt van start. De financiering van de overheid voor het vergunning- en toezicht proces voor onze dienst is voor de komende jaren gegarandeerd. De provincie gaat de komende jaren een decentralisatie uitkering van het Rijk ontvangen, en vult aan tot het benodigde projectbudget voor de OD NZKG. De risico's zijn naar langere termijn verschoven vanaf 2026.

In 2024 is de overgang van het zaakstelsel van Mozard naar Powerbrowser een feit. Het opgenomen risico is ingeschaald als zeer groot en opnieuw berekend. In 2022 is een onttrekking aan de algemene reserve gedaan van 794K ter dekking van het negatieve resultaat van 2022. In het jaar 2023 doen we een voorstel om de reserve weer aan te vullen naar een ratio van 1,5 keer de omvang van de risico's. Het gaat om een toevoeging van 1.858K.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio van de noodzakelijke weerstandscapaciteit ten opzichte van de beschikbare weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel volgt een overzicht van de risico's. Van alle risico's is het financieel effect (gevolg) ingeschat. Afhankelijk van de kans dat een risico zich voordoet, wordt een percentage van het financieel effect meegenomen in de berekening van de noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Overzicht risico's

risico's (bedragen x € 1.000)	totaal geschat financieel effect	risico- bedrag 2023	risico- bedrag 2024	risico- bedrag 2025	risico- bedrag 2026	risico- bedrag 2027	risico- bedrag 2028
reeds bekende risico's							
wet- en regelgeving	5.075	112	757	839	566	566	566
omzetfluctuatie, conjunctuur en arbeidsmarkt	5.088	473	326	326	758	464	464
bedrijfsvoering	810	60	570	315	60	60	60
prestatiegericht financieren	803	536	401	401	401	401	401
	11.775	1.181	2.055	1.881	1.786	1.491	1.491

In bijlage 4 is een tabel opgenomen met een toelichting op de kans dat deze risico's zich voordoen en de meerjarige effecten hiervan.

Toelichting risico's

Wet- en regelgeving (totaal geschat financieel effect 5.075K)

Omgevingswet

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) veranderen de juridische kaders van de taken en werkprocessen van de OD NZKG ingrijpend. De invoering en uitwerking ervan vormen aanzienlijke risico's.

- Het aangrijppingspunt van het milieurecht wijzigt van 'inrichting' naar 'milieu-belastende activiteit', wat veel uitzoekwerk vraagt en onverwachte effecten heeft op de bevoegdheidsverdeling.
- Vele taken en het basistakenpakket veranderen van inhoud en van bevoegd gezag/opdrachtgever.
- Zelfs nu de wet al in werking is getreden, zijn veel effecten nog onduidelijk, zoals rond de overgang van bodembevoegdheden van de provincies naar gemeenten, het nieuwe geluidsstelsel en de Wkb.
- Voor de werkprocessen is het Digitaal Stelsel Omgevingswet cruciaal. Dit systeem zou zowel de maatschappij als de overheid grote voordelen opleveren, door alle regels per locatie met een muisklik zichtbaar te maken en indieners via overzichtelijke vragenbomen soepel te leiden door de administratieve processen. Dit zou onjuiste en onvolledige (en dus tijdrovende) aanvragen en meldingen voorkomen. Het inmiddels uitgekilde DSO maakt deze verwachtingen lang niet waar. Het werkt nu wel maar kan minder dan het vroegere Omgevingsloket en heeft allerlei kinderziektes. Deze laatste worden landelijk opgepakt maar verdere ontwikkeling is een kwestie van jaren.
- Hoe goed we ons ook hebben voorbereid, de nieuwe regels, het op het laatste moment nog veranderde overgangsrecht en het vooralsnog ontbreken van jurisprudentie maken ons werk ingewikkelder. Onze besluiten zullen vaker juridisch worden aangevochten.
- We ontvingen een hausse aan aanvragen vlak voor de inwerkingtreding. Dit legt, in combinatie met een ingewikkeld overgangsrecht, veel druk op de VTH-processen.

CEBEON heeft landelijk de financiële effecten van de Omgevingswet onderzocht. De veel voorkomende eenvoudige VTH-taken kunnen goedkoper worden en de gemeenten en provincies kunnen milieuleges gaan heffen, maar bij de

complexere taken die de omgevingsdiensten veelal uitvoeren, zijn geen financiële voordelen te verwachten. Daarentegen zijn de invoeringskosten met ieder uitstel gestegen. De terugverdientijd ervan bij de gemeenten is in het geactualiseerde Integrale financiële beeld Omgevingswet 2023 geraamd op 35 jaar, waar 10 jaar het bestuurlijk afgesproken maximum was. Het Rijk geeft (al vanuit het vorige regeerakkoord) enige financiële compensatie aan de gemeenten, maar (nog) niet rechtstreeks aan de omgevingsdiensten.

Door de nieuwe definiëring van de taken kan de OD NZKG meer of minder werk krijgen. Daarvoor zijn nog geen kengetallen in de financieringssystematiek (PGF). De vele wijzigingen in de werkprocessen en de regelgeving geven in elk geval tijdelijk risico's voor het niveau van dienstverlening, nu het Digitaal Stelsel Omgevingswet niet meteen optimaal functioneert. Dit type problemen doet zich landelijk voor, wat de beschikbaarheid van de voor de oplossing benodigde expertise verder doet afnemen. De omvang van deze effecten is niet goed in te schatten. De gevolgen raken primair de kwaliteit van de dienstverlening en uitvoering en zijn niet specifiek voor de OD NZKG.

Beheersmaatregelen:

- Het programma Omgevingswet heeft de taken overgebracht naar de lijn-organisatie.
- De medewerkers van de OD NZKG zijn opgeleid over de Omgevingswet door collega's die zich daardoor hebben ontwikkeld tot een aanzienlijke groep specialisten. Dit verstevigt onze positie in onze taakuitoefening, in ons werkgebied en landelijk.
- We hebben enige invloed op beleid, regelgeving en financiering via onze inbreng in diverse regionale en landelijke gremia, zoals over de bodemtaken, de milieuleges, het Digitaal Stelsel Omgevingswet en de financiële gevolgen van de Omgevingswet op de decentrale overheden en hun uitvoeringsdiensten.
- In de meerjarenbegroting en de UVO's zijn de kosten geraamd van de extra benodigde inzet vanaf de inwerkingtreding, zoals voor het handmatig oplossen van de kinderziekten van het DSO en voor de beantwoording van de vele interne en externe vragen over de gevolgen van de nieuwe regelgeving.

De kans op dit risico is gestegen naar groot. Het risicobedrag is 0K voor 2023 en 635K voor 2024 en 2025. Vanaf 2026 daalt het risico naar 64K.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Niet naleven van de AVG kan leiden tot boetes en persoonlijke aansprakelijkheid. De boete kan 4% van de jaaromzet bedragen.

Beheersmaatregelen: Er zijn enkele functionarissen aangesteld waaronder een functionaris gegevensverwerking en privacyfunctionaris. Zij zorgen voor de borging, het beleid en het ontwikkelen van bewustzijn binnen de organisatie.

De kans op dit risico is zeer klein. Het risicobedrag is 41K vanaf 2024.

Klimaatadaptatie en Circulair Programma

Rondom de klimaat – en circulaire programma's ontstaan strategisch gezien in toenemende mate wetten die impact hebben op ons werk en op de bedrijven en burgers in onze leefomgeving. Deze landelijke en Europese regelgeving zorgt voor veranderingen in het werk van de OD. Voor de bedrijven kunnen de wetgeving instrumenten zoals bijvoorbeeld een CO2-heffing grote gevolgen hebben voor hun bedrijfsvoering. Meer kosten, investeringen, nieuwe vergunning aanvragen. Voor de OD ontstaat een grotere inspanningsverplichting. De veranderende wetgeving heeft impact op het bedrijvenbestand. Er ontstaan zowel nieuwe bedrijven als faillissementen in kapitaalintensieve industrie die de veranderende omstandigheden

niet kunnen bolwerken. Daarnaast kan het toetsingskader voor de VTH-processen niet toereikend of meer passend zijn. Het financiële risico is dat de toenemende inzet en expertise die gevraagd wordt, moeilijker leverbaar en financierbaar blijft.

Beheersmaatregelen: De OD NZKG biedt aan opdrachtgevers en bedrijven haar expertise aan om te voorkomen dat wet- en regelgeving een belemmering wordt voor de uitvoeringspraktijk. De kansen worden zo ook gesignaleerd. De OD blijft inzetten op passende contracten voor haar taken bij de huidige opdrachtgevers in de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast is de verwachting dat de inzet in de komende jaren ook via het Rijk ontvangen kan worden. Anticiperen gaat zowel organisatorisch als door actieve deelname in de Rijksprogramma's.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag neemt toe van 41K in 2024 tot 163K in 2026 en verder.

Terugdringen Milieubelasting

Het terugdringen van de milieubelasting om de milieu gerelateerde gezondheid te verbeteren zal de komende jaren steeds belangrijker worden. Er lopen vanuit het Rijk vele programma's die uiteindelijk gaan leiden tot strengere wetgeving. Enkele voorbeelden zijn de stikstof situatie (PAS), het schoon lucht programma, het oppervlaktewater en de Zeer Zorgwekkende Stoffen. De verwachting is dat in de komende 5 jaar de inventariserende programma's zullen leiden tot daadwerkelijke wetgeving in 2027. Er ontstaan dan in hoofdlijn twee grote effecten. De OD zal meer en andere werk ontvangen en kan zich voor een groter vergunning potentieel en meer toezicht zien staan. Aan de andere kant ontstaat er voor bedrijven economisch gezien een sterke verhoging van kosten voor een productieproces en hun beheersing van de milieueffecten. Faillissementen en bedrijfsverplaatsingen kunnen ontstaan. Het financiële risico is dat de veranderingen sneller gaan dan de financiering via contracten met de opdrachtgevers. Ofwel, dat de kosten voor de baten uitgaan.

Beheersmaatregelen: diverse opdrachtgevers, zoals PNH, Zaanstad en Amsterdam, hebben de OD NZKG gevraagd mee te denken bij het duiden van de opgave en het meedenken bij een regionale en lokale aanpak op basis van de wetgeving.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag neemt toe van 41K in 2024 tot 163K in 2026 en verder.

Wijziging beleid rijk of provincie voor Tata Steel

Het risico dat, ten gevolge van gewijzigde politieke omstandigheden, het beleid ten aanzien van Tata Steel impactvol verandert. Met de toezegging van PNH voor 2024 en verder lijkt er een zekerheid van budgettering te zijn voor het VTH-werk dat de OD uitvoert bij Tata voor de aankomende jaren. Ook het rijk heeft aangekondigd de PNH de komende jaren te ondersteunen met een decentralisatie uitkering via het Provinciefonds.

Het risico wordt nu gezien over de langere termijn.

De gevolgen zijn afnemende werkzaamheden door andere beleidsprioriteiten.

Minder taken op het vlak van toezicht en handhaving.

Beheersmaatregelen: Bij afnemende taken en werkzaamheden moeten medewerkers op andere plekken in de organisatie worden ingezet.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is 136K vanaf 2026.

Conjuncturele ontwikkelingen, arbeidsmarkt, Groen Staal en Tata
(totaal geschat financieel effect 5.088K)

Omzetfluctuatie, Economische en conjuncturele ontwikkelingen

Door ontwikkelingen in de wereld als de enorme prijsstijgingen met economische effecten bij burgers en bedrijven heeft onze organisatie ook te maken met omzet fluctuaties. Voor de komende jaren wordt verwacht dat een groter deel van ons werk onzeker kan zijn. Enerzijds krijgen we meer taken toebedeeld, anderzijds zijn deze taken ook aan onzekerheden onderhevig. Ook de politieke inzet op bijvoorbeeld het stikstofdossier draagt bij aan deze gevolgen. In verband met het verwachte 'ravijnjaar' in de rijksfinanciering (gemeentefonds) voor gemeenten, houden we in 2026 rekening met een 2 keer zo groot risico als de andere jaren.

Het risico is dat de organisatie niet tijdig kan anticiperen op de omzetfluctuaties. Er kunnen tekorten ontstaan bij omzetsdalingen als de lasten van lopende contracten niet tijdig kunnen worden bijgesteld. Andersom kan het zijn dat de economie snel weer aantrekt en dat er een sterke stijging is van initiatieven. Dit betekent ongepland werk voor de gehele VTH keten. Met betrekking tot het bedrijvenbestand lopen dan de kosten voor de baat uit.

Beheersmaatregelen: de gevolgen voor de uitvoering worden afgestemd met de opdrachtgevers en als het nodig is samen met hen geprioriteerd. Het risico van omzetverlies wordt in eerste instantie zoveel als mogelijk opgevangen door de afbouw van de flexibele schil. De arbeidsmarkt is echter zo weerbarstig dat een volledige flexibiliteit in contracten ook niet altijd mogelijk is.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is 204K vanaf 2024. In 2026 eenmalig 408K

Arbeidsmarkt en inhuur

De krapte op de arbeidsmarkt en voor sommige functies beperkte beschikbaarheid van inhuurkrachten, kunnen gevolgen hebben voor het realiseren van de productie- en kwaliteitsafspraken. Dit wordt nog eens versterkt door de extra capaciteit en de specifieke expertise die nodig zijn voor werken onder de Omgevingswet en de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Het niet realiseren van productieafspraken leidt tot lagere inkomsten. Dat kan gevolgen hebben voor de dekkingsbijdrage van de overheadkosten.

Beheersmaatregelen: de OD NZKG werkt met een flexibele schil van personeel die wordt afgebouwd als het nodig is. We zetten extra in op arbeidsmarktcommunicatie en werken samen met wervingsbureaus en de gemeente Amsterdam. Innovatie op het vlak van digitalisering en data-analyse wordt ingezet om zo efficiënt mogelijk te werken. Daarnaast wordt strategische personeelsplanning ingezet en worden medewerkers zelf opgeleid waaronder trainees, opleidingstrajecten voor zij instromers en training-on-the-job-constructies.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is 122K vanaf 2024.

Afbreukrisico Groen Staal

Tata Steel heeft in januari de concept NRD ingediend. Hiermee is een volgende stap gezet in de ambities voor de transitie voor naar Groen Staal. Het risico dat deze plannen geen doorgang vinden is nog aanwezig. Zeker wanneer de Nederlandse of Europese overheid geen subsidie verleent aan het bedrijf Tata zelf voor deze investering. Er bestaat voor de langere termijn toch een kans dat Tata Steel beslist om van Groen Staal af te zien. De VTH-A werkzaamheden komen dan te vervallen. De medewerkers die op Groen Staal zijn ingezet, komen daarmee zonder werk te zitten. De medewerkers die op Groen Staal werkzaam zijn, moeten op andere projecten/ procedures worden ingezet.

Beheersmaatregelen: een groot deel van de medewerkers werken deeltijd op het project en houden binding met hun eigen team. Hiermee kan het wegvallen van het werk voor Groen Staal makkelijk worden opgevangen.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag is in 2026 91K.

Tata Steel vertrekt uit Nederland – nieuw risico vanaf 2026 –

Tata Steel zou kunnen besluiten uit Nederland te vertrekken. Dit zou kunnen vanwege tegenvallende resultaten en/of vanwege geen of onvoldoende subsidie vanuit Nederland of Europa voor de transitie en het investeringsprogramma Groen Staal.

Voor de OD zal een vertrek betekenen dat er, wanneer het staalproces wordt stopgezet, er – afhankelijk van hoe snel het bedrijf vertrekt – een groot aantal medewerkers beschikbaar komen. Wanneer er door Tata Steel wordt ingezet op een snel vertrek, dan kan de situatie ontstaan dat er voor collega's van milieu een daling van werkzaamheden zal zijn. Voor collega's van bouw (sloop) en bodem (sanering) zal dan een enorme toename aan werkzaamheden ontstaan. De werkveld gebieden zijn voor de medewerkers op expertise niet uitwisselbaar.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is vanaf 2026 137K.

Bedrijfsvoering (totaal geschat financieel effect 810K)

Nieuw zaaksysteem

In 2024 vindt de implementatie van het nieuwe VTH-systeem PowerBrowser. De conversie naar een nieuw pakket brengt implementatie en uitvoeringsrisico's met zich mee, zeker in combinatie met volle projectkalender voor de organisatie met het eerste jaar werken onder de omgevingswet. De adoptie van het nieuwe VTH-systeem heeft tijd nodig voor de gebruikersorganisatie. Het gevolg kan zijn problemen in de uitvoering waardoor er meer inzet nodig is om de productie-afspraken te realiseren.

Beheersmaatregelen:

1. De aanbesteding is zorgvuldig voorbereid en opgezet. Leerpunten van andere Omgevingsdiensten zijn hierin nadrukkelijk meegenomen.
2. Sterke betrokkenheid van de gebruikersorganisatie bij aanbesteding en implementatie, waarborgt de aansluiting op het werkveld.
3. Projectorganisatie voor implementatie is vastgesteld door stuurgroep en directieraad.
4. Financiering van implementatiefase is geborgd met een directie besluit.
5. Opleidingsprogramma voor het gebruik van het nieuwe VTH-systeem worden uitgewerkt binnen het project.
6. Uitgangspunten voor in gebruik name van het nieuwe VTH-systeem i.r.t. de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn vastgesteld door de directieraad.

De kans op dit risico is zeer groot. Het risicobedrag is in 2024 510K en in 2025 255K.

Informatiebeveiliging

De OD NZKG heeft flinke stappen gezet om de informatiebeveiliging op een hoger niveau te krijgen. Maar de dreiging tot informatiebeveiligingsincidenten blijft toe nemen. Het risico van een informatiebeveiligingsincident is dat de dienstverlening en bedrijfsvoering volledig kan stil komen te liggen. Daarnaast kunnen informatiebeveiligingsincidenten leiden tot fouten in de dienstverlening en kan vertrouwelijke informatie in verkeerde handen komen te vallen. De informatiebeveiligingsdienst (IBD) ziet op moment twee soorten dreiging meer ransomware en steeds meer en ernstige kwetsbaarheden en gevaren in software.

De kosten zijn terug te voeren op het herstel van de systemen, onderzoek naar de aanval, alsmede het betalen van losgeld bij een ransomware-aanval. Het verschilt per aanval welke kosten gemoeid zijn.

Beheersmaatregelen: Om de toename aan cybercriminaliteit het hoofd te bieden is een CISO aangesteld. Daarnaast is er een projectgroep opgestart om de beveiligingsmaatregeling van de BIO te implementeren. Voor het bewustzijn van de medewerkers worden er awareness trainingen gevolgd. Er is extra technische software aangeschaft als bescherming tegen hacken.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risicobedrag is 60K vanaf 2024.

Groen Staal niet volledig kunnen leveren

Om het Groen Staal traject goed uit te laten lopen, is 5 miljoen subsidie per jaar bij het rijk gevraagd (2023 – 2030). Bij de OD een inspanningsverplichting wanneer alle aanvragen gaan binnenlopen. Er kan schade ontstaan op het vlak van imago (herstel) en schadeclaims van Tata bij onvoldoende tijdige vergunning levering. De OD kan aansprakelijk gesteld worden voor vertraging schade in de voortgang van het project. Het is in deze fase van het project moeilijk om het gevolg van het risico realistisch te kwantificeren.

Beheersmaatregelen: Vooruitlopend op het vrijkomen van het geld, zijn de werving, inhuur en opleidingen van medewerkers in voorbereiding. De aansprakelijkheid is beoordeeld in relatie met de bedrijfsaansprakelijkheid verzekering. Daarnaast is de communicatie met Tata over de project voortgang en afstemming is essentieel voor zowel OD als Tata.

De kans op dit risico is gemiddeld. Het risico vanaf 2023 als PM opgenomen.

Prestatiegericht financieren (totaal geschat financieel effect 803K)

Afwijking ten opzichte van vastgesteld kengetal

Per 2019 zijn de kengetallen en daaraan gekoppelde (vaste) volumes voor een periode van 4 jaar ingevoerd. Hierbij is bestuurlijk afgesproken om na deze periode te evalueren en noodzakelijke wijzigingen per 2023 in te voeren, ervan uit gaande dat de Omgevingswet zou zijn ingevoerd. Vanaf 2024 werken we onder de omgevingswet. Dit heeft grote impact op ons werk en heeft geresulteerd in een sterk gewijzigde product diensten catalogus (PDC) en daaraan gekoppelde kengetallen en financiering. Het evalueren van kengetallen kan pas plaatsvinden als ervaring is opgedaan met werken onder de omgevingswet. Tot die tijd werkt OD NZKG met de kengetallen uit 2019. Het risico is aanwezig dat de kengetallen die nu worden gehanteerd niet robuust genoeg blijken te zijn. Inzet op outputproducten is hoger dan het kengetal voorziet.

Beheersmaatregelen: De afwijking op de kengetallen wordt jaarlijks gemonitord. In de UVO's 2024 is een bedrag van € 1,9 miljoen opgenomen om de extra inzet op de output producten op te vangen. Als de extra inzet meer is dan deze compensatie is bestuurlijk afgesproken dat afwijkingen boven de 5% worden verrekend met onze opdrachtgevers. Voor de jaren 2024 en 2025 is dit risico gedekt via het risico op de omgevingswet (zie hierboven).

Voor het jaar 2026 en verder gaan we uit van gevalideerde kengetallen waardoor het risicobedrag verwaarloosbaar is.

De kans op dit risico is klein. Het risicobedrag is € 0K vanaf 2024

Risico onderhandwerk Bouw en Bodem

Op basis van de PGF-systematiek wordt een deel van het toezicht en de handhaving voor Bouw en Bodem als outputproduct gefinancierd (op basis van vergunning-aanvragen). Omdat toezicht en handhaving niet altijd in het lopende jaar plaatsvindt, is er een risico dat er geen dekking is voor onderhandenwerk als het aantal vergunningen in een jaar drastisch afneemt.

Beheersmaatregelen: We maken jaarlijks een inschatting van de verwachte aanvragen en maken op basis daarvan UVO/Vthup-afspraken met de opdrachtgevers. Als een drastische daling wordt verwacht en er een dekkingstekort is voor het onderhandenwerk wordt dit bij de halfjaarrapportage en meerjarenbegroting gemeld.

De kans op dit risico is groot. Het risicobedrag is € 401K vanaf 2024.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van een organisatie om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn te dekken. Het gaat dus om buffers in het eigen vermogen of middelen die in de exploitatie kunnen worden vrijgemaakt zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken. In 2023 wordt voor een deel van het rekening resultaat een voorstel gedaan tot toevoeging aan de algemene reserve van 1.858K. Na besluit wordt de hoogte van de weerstandscapaciteit is per 31 december 2024 3.082K.

Meerjarige ratio voor het weerstandsvermogen

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
reserve weerstandsvermogen	2.018	1.224	3.082	3.082	3.082	3.082
voorstel tot dotatie bij jaarrekening 2023	-794	1.858				
beschikbare weerstandscapaciteit	1.224	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082

Berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit en de noodzakelijke weerstandscapaciteit worden tegen elkaar afgezet met de ratio weerstandsvermogen.² Het algemeen bestuur heeft in 2017 een ratio van 1 tot 1,5 vastgesteld. Deze ratio is voor het jaar 2024 niet toereikend op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2023.

Uit het overzicht op de volgende pagina blijkt dat meerjarig de verhouding tussen noodzakelijke en beschikbare weerstandscapaciteit niet voldoet aan de ratio weerstandsvermogen (1 tot 1,5). Bij een besluit tot eenmalige dotatie aan de reserve uit het positieve rekening resultaat van 2023 ontstaat een ander beeld.

De dotatie is gebaseerd op het boekjaar 2024. In dit jaar is de ratio na dotatie 1,5. De jaren die daarop volgen laten een hogere ratio zien. Wij maken jaarlijks een nieuwe risico-inventarisatie. Vanaf 2025 wordt opnieuw beoordeeld of het weerstandsvermogen passend is bij de risico's. De ratio zal hierdoor vanaf 2025 nog wijzigen.

² De normeringssystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente.

Ratio weerstandsvermogen

(bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
beschikbare weerstandscapaciteit	1.224	1.224	1.224	1.224	1.224	1.224
noodzakelijke weerstandscapaciteit	1.181	2.055	1.881	1.786	1.491	1.491
ratio weerstandsvermogen	1,0	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8
bij een besluit tot een dotatie	1.858					
beschikbare weerstandscapaciteit	1.224	3.082	3.082	3.082	3.082	3.082
ratio weerstandsvermogen na verrekening dotatie	1,0	1,5	1,6	1,7	2,1	2,1

Legenda

ratio	waardering
> 2,0	uitstekend
1,5– 2,0	ruim voldoende
1,0– 1,5	voldoende
0,8– 1,0	matig
0,6– 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

In de volgende tabel staan de drie financiële kengetallen die van toepassing zijn op de OD NZKG. Voor de ratio's zijn normen opgesteld op basis van input van de VNG en op eigen inzichten. De onderstaande beschrijving van de ratio's bevat een verdere toelichting en beoordeling.

Financiële kengetallen

	norm	rekening 2021	rekening 2022	begroting 2023	rekening 2023
netto schuldquote	≤0%	-7%	-6%	-5%	-11%
solvabiliteitsratio	≥20%	41%	23%	44%	36%
structurele exploitatieruimte	≥0%	2%	-1%	0%	7%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldpositie van de OD NZKG bestaat voornamelijk uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteren we een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waarvoor we geld wordt aangetrokken, zal het kengetal boven de 0% stijgen. Voor 2023 is het kengetal -/- 11%. Het voldoet daarmee ruim aan de gestelde norm.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt. De norm voor de OD NZKG is daarom minimaal 20%. Het kengetal valt vrij laag uit omdat we met voorschotten van de opdrachtgevers werken. De voorschotten hebben een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Het kengetal is gecorrigeerd met de voorschotten 1^e kwartaal 2024, afrekeningen UVO 2023 en komt daarmee uit op 36%. De ratio is in 2023 gestegen door een positief rekeningresultaat van 3.652k. De ratio is in 2023 voldoende.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt om te beoordelen welke structurele ruimte de OD NZKG heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Is dit cijfer negatief dan biedt het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte om de lasten te blijven dragen. De norm voor de OD NZKG is 0% of hoger. Als gevolg van het positieve jaarrekening resultaat is dit percentage in 2023 7%.

Algeheel oordeel

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Deze drie kengetallen geven een goed beeld en voldoen aan de norm. Er is sprake van een financieel gezonde positie. In bijlage 3 is de berekening van de kengetallen toegelicht.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die de OD NZKG in bezit heeft, bestaan uit apparatuur, automatisering, meubilair en de verbouwing van het gehuurde pand Ebbehout in Zaandam. Als afschrijvingstermijn wordt de economische levensduur als uitgangspunt genomen (conform de financiële verordening). In 2023 zijn door OD NZKG twee nieuwe investeringen gedaan in de materiële vaste activa.

Halverwege 2022 is gestart met de vervanging van het wifi-netwerk op ons kantoor in Zaandam, in 2023 is de vervanging afgerond nu is de snelheid voor het draadloos werken weer optimaal en kan het zonder grote zorgen de komende jaren goed functioneren. Op de bureaus zijn beeldschermen vervangen door nieuwe beeldschermen met een docking station. Het werken op de schermen is nu sterk verbeterd. Deze nieuwe investeringen worden in 5 jaar afgeschreven.

3.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geld-stromenbeleid van de OD NZKG. Dit zijn onder andere het risicobeheer (vooral rente- en kredietrisico) en de financieringspositie.

Voor uitvoering van de financieringsfunctie gelden de kaders uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de bijhorende ministeriële regelingen. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. Er zijn voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut (treasury-statuut) en een financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening.

De OD NZKG werkt volgens het treasury statuut dat is vastgesteld op 9 december 2015. Een van de doelstellingen van dit statuut is het beschermen van vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals genoemd binnen de Wet Fido: renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

Financierings- en schuldpositie

De OD NZKG gaat uitsluitend leningen aan in de Europese geldeenheid (de euro). In 2013 is bij BNG Bank een lening afgesloten van 1.050K met een looptijd van vijf jaar en een rente van 1,45%. De lening is per 31 december 2018 volledig afgelost.

Kasbeheer

De OD NZKG beperkt interne liquiditeitsrisico's door treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning. Doordat we overtollige liquide middelen moeten aanhouden in de schatkist (op een rekeningcourant bij het agentschap van het ministerie van Financiën) zijn er geen kredietrisico's.

Om het renterisico te beperken, is vastgelegd dat de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet worden overschreden. We stemmen nieuwe leningen en uitzettingen af op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de lening of uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie. Binnen deze kaders streven we naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

3.4 Bedrijfsvoering

Verplichte beleidsindicatoren:

Vanuit het BBV is het verplicht te verantwoorden op ongeveer veertig beleidsindicatoren. De indicatoren zijn vooral voor gemeenten opgesteld en daarom grotendeels niet van toepassing op de OD NZKG. De indicatoren die wel van toepassing zijn, passen allemaal binnen het programma Bedrijfsvoering.

Formatie en bezetting

De formatie voor 2023 is vastgesteld op 513,41 fte op basis van een omzet van 77,4 miljoen. De bezetting op 31 december 2022 was in totaal 420,74 fte. Een tekort van 92,26 fte. In de maand mei waren er 437,59 fte in dienst, een tekort van 75,82 fte. Met de 6-maands is de begroting naar beneden bijgesteld naar 74,5 miljoen en werd de berekende formatie 494,83 fte. In de maand september zijn we gegroeid naar 470,61 fte. Hoewel er volop is geworven, was dit nog niet genoeg om de begrote formatie te halen. Omdat de groei gedurende het jaar heeft plaatsgevonden, bleven ook de gemaakte uren en omzet achter bij de begroting.

naam indicator	berekening	realisatie 2021	toelichting
formatie	fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 513,41 fte (excl. inhuur) per 31 december 2023
bezetting	fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	Niet te berekenen per inwoner. De formatie bedraagt 473,92 fte (excl. inhuur) per 31 december 2023
apparatuurkosten	niet te berekenen per inwoner	65.284 K	
externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	24,3%	
personele overhead	% van de totale lasten	18,0%	
materiële overhead	% van de totale lasten	14,1%	

Nieuwe cao provinciale sector

In 2022 is een nieuwe cao afgesloten. Deze cao heeft een looptijd van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023.

Enkele belangrijke wijzigingen uit de cao in 2023:

- Per 1 januari 2023 zijn de salarissen gestegen met 4%
- Per 1 januari 2023 ontvangt elke medewerker per thuiswerkdag een vergoeding van € 3,- netto. Dit is deels een thuiswerkvergoeding en deels een internetvergoeding.

Daarnaast is een pilot gestart waarin de werknemer de in de cao genoemde feestdagen kon ruilen voor andere belangrijke religieuze of culturele dagen. Voor belangrijke dagen in de privésfeer kan de werknemer twee extra verlofdagen per jaar opnemen (lief & leed dagen). Tot slot is het Persoonlijk Opleidingsbudget (POB) gewijzigd naar het Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI).

De onderhandelingen voor de cao van 2024 en verder zullen in januari 2024 gaan starten.

Boter bij de Vis

54 medewerkers ontvingen in 2023 de flexibele beloning 'Boter bij de vis'. Daarnaast hebben diverse medewerkers op basis van bijzondere geleverde prestaties een gratificatie ontvangen zoals cadeaus, cadeaubonnen, of geheel of gedeeltelijke vergoeding van opleidingskosten etc. Zowel op individueel- als op teamniveau.

Verzuim

Het organisatie breed verzuim is in 2023 gedaald met 0,27% van 5,90% in 2022 naar 5,63% in 2023.

De meldingsfrequentie is van 1,31 in 2022 afgenomen tot 1,03 in 2023. Het aantal personen dat zich 3 of meer keer heeft ziekgemeld is tevens gedaald in 2023. Van 76 personen in 2022 naar 65 personen in 2023.

Er is wel een stijging waarneembaar van het aantal medewerkers dat langdurig ziek is. Het aantal medewerkers hierbij langer dan een jaar ziek is gestegen van 5 in 2022 naar 14 in 2023. Al deze dossiers zijn goed in beeld en de medewerkers krijgen de nodige begeleiding.

Dit heeft voor een deel te maken met het hybride en dus deels ook vanuit huis werken. Dit heeft bij een aantal medewerkers geleid tot een toename van de psychische belasting, werkdruk en meer disbalans in werk- en privé-zaken. Deze disbalans wordt voor een deel veroorzaakt door toename van stress door (extra) zorgtaken door ziekte van een partner, kind of een ouder.

Gestuurd wordt op verdere preventie van verzuim. Hiervoor zijn diverse acties ingezet. Aandacht voor en training op de balans werk-privé bij het Tijd- en Plaats-bewust Werken (TPBW). Frequenter overleg met de bedrijfsarts, teammanagers en HR, om ook meer preventief interventies te kunnen inzetten. Daarnaast wordt ook goed samengewerkt tussen de bedrijfsarts en de bedrijfsmaatschappelijk werkster.

Rechtmatigheid

OD NZKG heeft de verbijzonderde interne controle (VIC) uitbesteed. De OD NZKG kan door de uitbesteding van de VIC de onafhankelijke rol beter borgen, de eigen organisatie is hiervoor te klein. Andere reden is dat de OD m.i.v. 2020 de financiële en personeelsadministratie volledig in eigen beheer heeft genomen. Het belang van het toetsen van de opzet, bestaan en werking van de financiële en personeelsprocessen werd daardoor groter.

In 2023 zijn de volgende processen ge-audit:

- UVO-beheerproces
- Debiteurenproces
- Personeelsproces – instroom/doorstroom/uitstroom
- Inkoop- en crediteurenproces
- WABO-leges
- Aanbestedingen

De keuze voor deze processen is bepaald o.b.v. de financiële materialiteit. De uitkomst van de audits is dat de opzet, bestaan en werking van de processen op orde is. In 2023 zijn er net als in 2022 lijncontroles uitgevoerd. Hieruit zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen. De Interne Controle (IC) op het Inkoop en crediteurenproces is in 2023 uitgebreid, hierdoor kan de externe partij die de VIC uitvoert beter steunen op onze ICT-werkzaamheden.

ODNZKG heeft de salarisadministratie uitbesteed aan IJK. In 2022 is een fout geconstateerd in de salarisbetaling, waardoor medewerkers ten onrechte een salarisverhoging hadden ontvangen. Deze fout is gecorrigeerd vanaf 1 april 2023. De omvang van deze fout ligt onder onze rapportagegrens 2023. Als beheersmaatregel is de IC op doorstroom van medewerkers naar een andere functie uitgebreid in 2023 uitgebreid. Hier zijn in 2023 geen bijzonderheden uit naar voren gekomen.

Voor onze opdrachtgevers worden elk kwartaal legesrapportages opgesteld. Deze rapportages bevatten geen bijzonderheden in 2023

Rechtmatigheidsverklaring

In 2022 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de Wet versterking decentrale rekenkamers. Met deze wet is ook de invoering van de zogenaamde rechtmatigheidsverantwoording (RMV) een feit. Dit betekent dat wij ons voor het eerst in de jaarrekening 2023 gaan verantwoorden over de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties. Daarmee heeft de interne toetsing een wettelijke status gekregen.

In het controleprotocol van 2023 is de RMV duidelijk verwoord en zijn de verantwoordingsgrenzen voor 2023 vastgesteld. Ook zijn de 3 rechtmatigheidscriteria toegelicht die niet expliciet uit het overzicht van baten en lasten blijken. Het gaat om het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze verklaring geven directie en dagelijks bestuur aan in hoeverre deze criteria zijn nageleefd.

Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door het Algemeen Bestuur vastgesteld bedrag, waarboven het Dagelijks Bestuur de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van Omgevingsdienst Noorseekanaalgebied inclusief de dotaties aan de reserves. Het uitgangspunt is om de verantwoordingsgrens gelijk te houden aan de goedkeuringstolerantie voor de accountantscontrole, i.c. 1% van de totale lasten van Omgevingsdienst Noorseekanaalgebied, inclusief de dotaties aan de reserves en is vastgesteld op € 774K.

Rapportagegrens

Het Dagelijks Bestuur is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de bedrijfsvoering paragraaf indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens (1% van de totale lasten) overschrijdt. Dit als toelichting/aanvulling op hetgeen is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Het Dagelijks Bestuur hecht waarde aan het gesprek over de bevindingen uit de rechtmatigheidscontroles. Daarom beperkt het Dagelijks Bestuur zich niet alleen tot het geven van een toelichting louter bij het overschrijden van de verantwoordingsgrens. Het Dagelijks Bestuur rapporteert derhalve alle bevindingen omtrent de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens in de paragraaf bedrijfsvoering met een toelichting vanuit haar actieve informatieverstrekking richting Algemeen Bestuur. De rapporteringstolerantie wordt door het algemeen bestuur vastgesteld, met inachtneming van bovengenoemde minimumeisen, op 0,3% van de begroting. Deze grens is voor 2023 een bedrag van € 232K. Hiermee volgen we de ingezette lijn zoals deze voor de accountant gold tot en met 2022 om geconstateerde onrechtmatigheden vanaf deze grens te benoemen in het rapport van bevindingen bij de jaarrekening.

Bevindingen 2023

OD NZKG heeft de verbijzonderde interne controle (VIC) uitbesteed. In 2023 is geïntensiveerd in het controle proces. De interne controle (IC) is uitgebreid voor het crediteurenproces. Elke kwartaal worden er ruim 40 inkopen beoordeeld waarbij ook het aantal toetspunten is uitgebreid. De verbijzonderde interne controle (VIC) is dit jaar verstevigd met o.a. een uitgebreide controle op het proces van salarismutaties. Zie hiervoor onderdeel rechtmatigheid. Hieronder volgt een korte samenvatting van de VIC 2023

- **UVO beheerproces:** In de VIC' zijn geen bijzonderheden geconstateerd. Wel is het wenselijk dat de UVO's voor start van het kalenderjaar zijn ondertekend.
- **Debiteuren en overige baten:** Met betrekking tot de uitvoering van de VIC op de Overige baten zijn geen bevindingen geconstateerd
- **Crediteuren en Inkoop:** In de VIC is vastgesteld dat er geen sprake is van een 4-ogen controle op invoer aanmaken van nieuwe crediteuren dan wel wijzigingen in bestaande crediteuren zoals doorgevoerd door functioneel beheer. Proces is hier in 2023 op aangepast.
- **Personeel in dienst:** In de VIC is vastgesteld dat de arbeidsovereenkomst niet altijd voor de startdatum van indiensttreding is ondertekend. Er worden afspraken gemaakt met onze salarisverwerker om dit in de toekomst te voorkomen.

- **Personeel doorstroom:** In de VIC is vastgesteld dat bij functiewijzigingen de addenda niet altijd tijdig zijn ondertekend. Als beheersmaatregel legt de HR helpdesk meer nadruk op behandeltermijnen voordat zij mutatieverzoeken in behandeling neemt.
- **Personeel salarismutaties:** De VIC is in 2023 uitgebreid met extra controles op salarismutaties, er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Begrotingsrechtmatigheid

Er zijn geen fouten geconstateerd die hoger zijn dan onze rapporteringsgrens. Wel is er in 2023 een casus met 1 van onze externe inhuur krachten aan de orde. Deze persoon heeft mogelijk voor meerdere opdrachtgevers gewerkt en gefraudeerd met de belastingopgave. ODNZKG heeft een extern bedrijf gevraagd een onderzoek uit te voeren. Onafhankelijk wordt onderzocht wat er precies is gebeurd en wat de OD hier aan kan doen om in het vervolg te voorkomen. Het onderzoek loopt nog.

Afwijkingen;

- Geen

Voorwaardencriterium

In 2023 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid extra getoetst met het opstellen van een spend analyse. Deze analyse heeft tot doel om vast te stellen of per leverancier de aankopen conform ons inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn verlopen. De spend analyse is zo een hoeksteen in de drieluik van het aankoop beleid. Het draagt bij aan de juiste aanbesteding kalender van het volgend jaar. Het geeft niet alleen welke aanbestedingen nog extra nodig zijn, maar ook welke aanbestedingen veranderen in aard (bijvoorbeeld van meervoudig onderhands naar Europees). Zo wordt de aanbesteding niet alleen gevoed vanuit het contractmanagement waar de einddatum van het contract de volgende aanbesteding bepaalt. Er zijn geen fouten geconstateerd die hoger zijn dan onze rapporteringsgrens.

Afwijkingen;

- Geen

Misbruik- en oneigenlijk gebruik

Intern is de fraude risico inventarisatie aangevuld. Met de accountant is de update en zijn de dossieritems gedeeld. Het gaat o.a. om vernieuwde ambtseed (integriteit) en verdere implementatie van de BIO waarbij stappen zijn gezet op het gebied van ICT beveiliging. De OD is gestart met het Computer Emergency Response Team (CERT) team. Dit team komt in actie op het moment dat er acute ICT incidenten zijn. In het protocol voor beveiligingsincidenten en datalekken 2.0 is beschreven hoe het team is gevormd en hoe het werkt.

De OD heeft niet te maken gehad met misbruik- en oneigenlijk gebruik van onze organisatie door externen.

Conclusie

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

3.5 Openbaarheidsparagraaf

Dit is de openbaarheidsparagraaf van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna: OD NZKG). De openbaarheidsparagraaf is sinds 2022 een terugkerende paragraaf in het jaarverslag. We vinden het belangrijk om expliciete aandacht te besteden aan openbaarheid, en zijn daar inmiddels ook toe verplicht. Deze verplichting komt aanvankelijk voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie, de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding bij de ministeries en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo), waarin wordt bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2023 op de thema's verbetering van de informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking

Gedurende 2023 zijn er wederom meer middelen vrij gemaakt voor de implementatie van de Woo. De nieuwe wet vereist van bestuursorganen de actieve openbaarmaking van een aantal bij wet aangewezen categorieën en spreekt van een inspanningsverplichting om naast deze verplichte categorieën te onderzoeken welke aanvullende informatiecategorieën eveneens gepubliceerd zouden kunnen worden. Deze inspanningsverplichting veronderstelt dat de overheid zich bij elk document actief de vraag moet stellen waarom het niet openbaar gemaakt zou moeten worden, 'openbaar, tenzij'. De samenleving heeft immers het recht te weten wat er in de leefomgeving speelt. De OD NZKG staat volledig achter de bedoeling van deze wet en tracht hier door middel van een projectmatige aanpak invulling aan te geven. De implementatie zal evengoed enkele jaren duren, conform de planning vanuit het Rijk. Het artikel over de actieve openbaarmaking is nog niet volledig in werking getreden, de OD NZKG is echter wel al begonnen met de implementatie ervan. Er is ten eerste onderzocht welke categorieën de OD NZKG wettelijk gezien dient te openbaren en er is gekeken naar de eerder benoemde aanvullende categorieën waarvan we informatie willen gaan publiceren. Hiervoor is inmiddels een plan van aanpak opgesteld, met daarin onder andere aandacht voor de cultuurverandering binnen de organisatie waar de wet om vraagt en een projectplanning. In de komende jaren zal dit plan ten uitvoer worden gebracht.

Passieve openbaarmaking

Sinds een aantal jaren is het aantal Woo-verzoeken – waaronder ook de zeer omvangrijke verzoeken – flink toegenomen. Vanwege de complexiteit en omvang van de verzoeken is hier de laatste tijd meer capaciteit op ingezet dan begroot. Een gedeelte van deze uren wordt niet geschreven op opdrachtgeversniveau; ze worden verrekend via het randvoorwaardelijk pakket. Vanaf 2023 valt de Woo onder Programmaoverstijgend. In de initiële begroting was rekening gehouden met ruim 4.600 uur voor Woo, dit is met de halfjaarsbegroting bijgesteld naar 9.700 uur. Er is in totaal 8.000 uur geschreven, het tekort valt te wijten aan het niet tijdig kunnen invullen van openstaande vacatures. Het Woo-proces is arbeidsintensief, omdat er ook zogenoemd 'handwerk' bij komt kijken, zoals het beoordelen van documenten op de zogenaamde uitzonderingsgronden in de Woo en de grote hoeveelheid documenten die op verzoek openbaar worden gemaakt.

Daarnaast vergt dit proces soft skills van de medewerkers. De juristen dienen onze medewerkers namelijk voortdurend op de hoogte te houden over de ontwikkelingen met betrekking tot de Woo.

In 2022 is een start gemaakt met de verbetering van de processen inzake de passieve openbaarmaking. Verschillende aspecten binnen het Woo-proces zijn geautomatiseerd en geactualiseerd, waardoor dit minder inspanning vergt van de medewerkers (het 'handwerk' neemt af). Dit zal uiteindelijk een positief effect hebben op de termijnafhandeling van de dossiers. Met het vergroten van de actieve openbaarmaking hopen we bovendien op den duur een afname te creëren in het aantal Woo-verzoeken. Het is belangrijk hierbij te vermelden dat er enkele jaren overheen kunnen gaan voordat dit effect zichtbaar wordt.

Verbetering van de informatiehuishouding

Om de processen goed te laten verlopen is het belangrijk om overheidsinformatie correct op te slaan. Als we onze informatie op orde hebben, kunnen we als OD NZKG beter samenwerken, open, transparant en betrouwbaar zijn. Op deze manier kunnen wij ook op de juiste wijze, en in lijn met onze kernwaarden, verantwoording afleggen.

Allereerst dienen de systemen op orde te zijn en zo ingericht te worden, dat de informatie duurzaam toegankelijk is en blijft. Het huidige zaakstelsel fungeert tevens als archiefsysteem en hierin is momenteel alle informatie te vinden. Ook dit systeem is continu aan controle en verbeteringen onderhevig, waarbij allerlei methoden worden toegepast om informatie vindbaar te maken, maar ook om het in de eerste plaats op correcte wijze op te slaan. Zo wordt continu gemonitord welke aanpassingen mogelijk zijn, als er binnen de systemen aanpassingen nodig zijn. In 2022 is een start gemaakt met het optimaliseren van dergelijke ICT-processen, waarbij momenteel vooral voor de afhandeling van Woo-verzoeken wordt getest met nieuwe processen en systemen. Deze optimalisatie zal in 2024 worden voortgezet.

4 Financiële jaarrekening

4.1 Overzicht baten en lasten

Het financiële resultaat van de OD NZKG over 2023 is 3.652K positief. Er was geen resultaat begroot.

totaal (bedragen x € 1.000)	gewijzigde begroting	realisatie	verschil begroting– realisatie
lasten	72.108	67.085	–5.023
baten	–71.708	–70.383	1.325
mutatie reserves	–400	–354	46
saldo	0	–3.652	–3.652

Ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn er afwijkingen bij de lasten en de baten, per saldo 3.652K voordelig. Op hoofdlijnen betreft het onderstaande afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Het totaal van de baten is 1.325K lager dan begroot door:

- 1.097K lagere UVO-baten, dit komt omdat, in afwijking van onze reguliere systematiek, de baten voor een deel zijn ‘gereserveerd’ voor vergunning-aanvragen bouw die in 2024 in uitvoering komen i.v.m. Omgevingswet.
- 134K lagere baten voor projecten en offertes
- 155K lagere subsidie-inkomsten
- 62K hogere overige baten

Het totaal van de lasten is 5.023K lager dan begroot door:

- 2.175K lagere apparaatslasten primair proces bij de programma’s Bouw, Bodem, Milieu en Randvoorwaardelijk.
- 2.496K lagere lasten bij het programma bedrijfsvoering: minder instroom door krapte arbeidsmarkt, lagere opleidingskosten, ICT-contractpartner (projecten uitgesteld), verbouwing pand tijdelijk on hold, projecten intern ingevuld.
- 352K lagere lasten materieel budget bij de programma’s Bouw, Bodem, Milieu, en Randvoorwaardelijk.

Lagere onttrekking aan reserve 46K:

De mutatie op de reserves is 46K lager dan begroot. Dit heeft te maken met het verschil tussen de voorcalculatie en nacalculatie van de gemaakte uren op het project omzetting van inrichting naar milieubelastende activiteit (mba) (opbrengstenkant).

Overzicht baten en lasten per programma

resultaten per programma (bedragen x € 1.000)	gewijz. begroting 2023 lasten	gewijz. begroting 2023 baten	gewijz. begroting 2023 saldo	realisatie 2023 lasten	realisatie 2023 baten	realisatie 2023 saldo
Bouw	9.801	-16.659	-6.858	9.532	-15.882	-6.350
Bodem	4.333	-7.963	-3.630	4.018	-7.651	-3.633
Milieu/BRZO	24.537	-37.470	-12.933	23.365	-37.249	-13.884
Randvoorwaardelijk	9.411	-9.065	346	8.641	-9.093	-451
Bedrijfsvoering	24.025	-550	23.475	21.529	-508	21.021
– kosten overhead	24.025	–	24.025	21.529	–	21.529
– onvoorzien	–	–	–	–	–	–
– vennootschapsbelasting	–	–	–	–	–	–
saldo voor mutaties reserves	72.108	-71.708	400	67.085	-70.383	-3.298
mutaties reserves	–	-400	-400	23	-377	-354
toevoegingen	–	–	–	23	–	23
onttrekkingen	–	-400	-400	–	-377	-377
saldo na mutaties reserves	72.108	-72.108	-0	67.108	-70.760	-3.652

(-/- = voordeel, + = nadeel)

4.2 Dekkingsmiddelen

De OD NZKG realiseert het grootste deel van de dekkingsmiddelen via uitvoerings-overeenkomsten (UVO'S) met de opdrachtgevers. Er zijn UVO's afgesloten met elf opdrachtgevers waaronder de founding fathers (gemeente Amsterdam, gemeente Zaanstad, gemeente Haarlemmermeer en de provincie Noord-Holland), de AM-gemeenten (Amstelland-Meerlanden) en de contractpartners provincie Flevoland en Utrecht.

De overige dekkingsmiddelen bestaan uit opbrengsten voor offertes, subsidies, extern detacheren van personeel en onttrekkingen uit reserves. In bijlage 2 zijn de dekkingsmiddelen verder gespecificeerd.

(bedragen x € 1.000)	UVO 2023	gewijz. begroting OD NZKG 2023	realisatie 2023	afwijking 2023
uitvoeringsovereenkomst	70.225	69.556	67.731	-1.825
totaal dekkingsmiddelen via UVO's	70.225	69.556	67.731	-1.825
overige baten		2.152	2.652	500
onttrekking reserves		400	377	-23
vrijval voorziening				
totaal dekkingsmiddelen	70.225	72.108	70.760	-1.348

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn verder uitgewerkt in de financiële verordening van de OD NZKG.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs en worden lineair afgeschreven in vijf jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en worden lineair afgeschreven.

- 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen
- 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen en kantoormeubilair
- 3 tot 5 jaar: software, automatiseringsapparatuur, telefooninstallaties
- 1 tot 10 jaar: verbouwingen, termijn afhankelijk van looptijd huurcontract, inclusief optietermijn verlenging

Afschrijving start op jaarbasis in het jaar nadat de investering gereed is gekomen of is verworven. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25K per stuk hoeven niet te worden geactiveerd. Deze activa worden in het jaar van aanschaf ten laste van de exploitatie gebracht.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien de debiteuren alleen publieke en geen private partijen zijn, is de kans op oninbaarheid klein. Er is dan ook geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd. De uitzettingen omvat ook het rekeningcourantsaldo in de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten en baten in het juiste jaar worden verantwoord.

Passiva

Vaste passiva

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gebruikt voor de vorming van een weerstandsvermogen om risico's op te kunnen vangen.

Bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het Algemeen bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar. Dit wordt ter bestemming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen.

Deze schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden

De netto-vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd van minder dan 1 jaar.

Overlopende passiva

Dit zijn de transitoria tegen nominale waarde waarmee lasten en baten in het juiste jaar worden verantwoord.

4.4 Toelichting baten en lasten

In deze paragraaf staat een toelichting op de afwijkingen tussen de begroting en realisatie in 2023 voor zowel de baten als de lasten. Afwijkingen zijn in ieder geval per programma toegelicht. De richtlijn voor toelichtingen op afwijkingen is gesteld op 100K.

Baten	1.325K nadeel
--------------	----------------------

De baten zijn ten opzichte van de begroting op verschillende onderdelen 1.325K lager uitgevallen.

Bouw (777K nadeel)

De baten zijn 777K lager dan begroot. Dit komt onder andere doordat door de hausse aan aanvragen eind 2023 geen aanspraak kan worden gedaan op de kengetalcompensatie. Daarnaast vallen de baten op asbest ook wat tegen door onverwachte uitstroom van asbest medewerkers. Ook arbeidsmarktproblematiek speelt een rol, met name bij Constructieve Veiligheid.

Bodem (312K nadeel)

De baten voor Bodem zijn 312K lager dan begroot. Deels komt dit doordat het project nazorg nog niet volledig is afgerond, deels doordat er minder reguliere data invoer is gedaan vanwege de voorbereidingen op de Omgevingswet. Ook is er extra geld als vooruitontvangen opgenomen in het kader van de verschuiving van bevoegd gezag onder de Omgevingswet.

Milieu/BRZO (221K nadeel)

De lagere baten (221K) komen voort uit een optelsom van verscheidene categorieën, zoals de uitvoeringsovereenkomsten, maar ook subsidies en offertes. Kijkende naar de uitvoeringsovereenkomsten (UVO) is het resultaat 181K negatief en deze lagere baten zijn met name toe te schrijven aan onderbesteding op het materieel budget, waar specifieke materiële budgetten niet volledig zijn benut door externe factoren. Bij de categorie Subsidies en Offertes zien wij hetzelfde beeld (160K negatief), wat voornamelijk te herleiden valt aan minder inzet op Subsidies.

Dit nadeel wordt enigszins opgevangen door een voordeel op externe detacheringen en overige, waar 120K meer baten zijn gerealiseerd dan begroot.

Randvoorwaardelijk (27K voordeel)

Aan de batenkant is een klein voordeel ontstaan, o.a. als gevolg van het houden van kennissessies aan onze opdrachtgevers in het kader van de invoering van de Omgevingswet.

Bedrijfsvoering (42K nadeel)

De renteopbrengst is lager dan begroot.

Lasten	5.023K voordeel
---------------	------------------------

Ten opzichte van de begroting zijn de lasten 5.023K lager uitgevallen.

Bouw (269K voordeel)

De lasten zijn 269K lager dan begroot. Er zijn in de tweede helft van het jaar medewerkers uitgestroomd. Deze ruimte is niet volledig opgevuld met nieuwe instroom.

Bodem (316K voordeel)

De lasten voor Bodem zijn 316K lager dan begroot. Dit is voornamelijk gerelateerd aan niet ingevulde-vacatures vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De vacatures die zijn ingevuld zijn met name ingevuld door starters of administratieve krachten.

Milieu en BRZO (1.172K voordeel)

Capaciteit-lasten (loon en inhuur) zorgen voor 906K minder lasten dan begroot. Dit is voornamelijk gerelateerd aan niet ingevulde-vacatures vanwege de krapte op de arbeidsmarkt.

Bij de materiële lasten is er 267K minder aan lasten dan begroot. Dit is voornamelijk gerelateerd aan externe factoren (niet weg kunnen zetten van uitvoerend werk bij externe partijen) en een verdere algemene onderbesteding.

Randvoorwaardelijk (770K voordeel)

Het programma Randvoorwaardelijk heeft een voordeel van 770K ten opzichte van de begroting.

De lagere lasten zijn met name het gevolg van het niet (tijdig) kunnen invullen van vacatures door krapte op de arbeidsmarkt en het niet kunnen inhuren van specifieke kennis voor de inrichting van processen en systemen in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Dit is uiteindelijk, zo goed als mogelijk, door eigen medewerkers opgepakt.

Bedrijfsvoering (2.496K voordeel)

Het programma Bedrijfsvoering komt uit op een positief resultaat van 2.496K. Dit heeft verscheidene oorzaken. Zo zijn er door krapte op de arbeidsmarkt minder medewerkers ingestroomd dan verwacht wat heeft geleid tot lagere loonkosten. Een ander effect van de lagere instroom is dat er minder besteed is aan opleidingskosten van (nieuwe) medewerkers. Dit wordt versterkt doordat er in de laatste maanden extra tijd is ingezet op de implementatie van de Omgevingswet, waardoor er minder tijd beschikbaar was voor het volgen van opleidingen.

In 2022 is er een nieuwe aanbesteding geweest voor de ICT-support. Doordat de nieuwe contractpartner niet aan de verwachtingen kon voldoen, zijn we teruggevallen op de vorige leverancier voor ICT-support. Dit heeft ertoe geleid dat nieuwe projecten deels zijn uitgesteld en er minder kosten zijn gemaakt voor onder andere advisering en begeleiding. Ook heeft het nieuwe VTH-systeem een kleine vertraging opgelopen, waardoor kosten doorschuiven van 2023 naar 2024.

In de begroting was ook rekening gehouden met de advies- en ontwikkelingskosten voor de verbouwing van het kantoorpand. Dit proces is voor 2023 tijdelijk gepauzeerd door nieuwe inzichten rond het nieuwe werken. Daarnaast zal de herinrichting van ons pand veel van ons vragen, dit willen we niet tegelijk doen met start Omgevingswet en implementatie van het nieuwe VTH-systeem.

Ten slotte zijn de projecten rond innovatie en datagedreven werken grotendeels intern ingevuld om medewerkers de kans te bieden deel te nemen aan nieuwe uitdagende projecten. Het bleek echter lastig om de vrijgekomen functies tegen acceptabele tarieven in te vullen met inhuur van gelijkwaardig kennisniveau.

4.5 Incidentele baten en lasten

incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	
baten	
onttrekking algemene reserve	794
onttrekking WW & reïntegratie	115
onttrekking wetgevingskalender	–
onttrekking reserve Omgevingswet	236
onttrekking persoonlijk ontwikkelbudget PBDI	141
vrijval voorziening personeel	57
saldo van de rekening 2022	–
totaal baten	1.343
lasten	
kosten reïntegratie	0
kosten Omgevingswet	0
toevoeging voorziening personeel	392
toevoeging voorziening gekocht verlof	647
toevoeging reserve PBDI	23
saldo van de rekening 2022	909
totaal lasten	1.971

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er zijn geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

4.6 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moeten we in het financieel verslaggevingsdocument verschillende gegevens van topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen publiceren. Dit geldt ook voor (eventueel onbezoldigde) bestuursleden.

Topfunctionarissen

In 2023 is er een functionaris die valt onder de WNT. De vastgestelde norm 2023 bij een volledige dienstbetrekking is 223K. De norm 2022 was 216K.

Dit betreft de functie van algemeen directeur, die van 1 januari t/m 31 december is vervuld door mw. L. de Maat. De maximale norm is berekend voor de periode van de werkzaamheden

Inkomens topfunctionarissen

2023

naam	mw. L. de Maat
functie	algemeen directeur
duur dienstverband in 2023	1 januari– 31 december
omvang dienstverband (fte)	1
gewezen topfunctionaris	nee
dienstbetrekking	ja

bezoldiging	
beloning	€ 164.501
belastbare onkostenvergoeding	€ –
beloning betaalbaar op termijn (afspraken)	€ 22.445
totale bezoldiging	€ 186.946
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 223.000

2022

naam	mw. L. de Maat
functie	algemeen directeur
duur dienstverband in 2022	1 januari– 31 december
omvang dienstverband (fte)	1
gewezen topfunctionaris	nee
dienstbetrekking	ja

bezoldiging	
beloning	€ 155.579
belastbare onkostenvergoeding	€ –
beloning betaalbaar op termijn (afspraken)	€ 22.668
totale bezoldiging	€ 178.427
individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000

Niet-topfunctionarissen

De OD NZKG had in 2023 geen niet-topfunctionarissen in dienst van wie de bezoldiging het maximum heeft overschreden.

Bestuursleden

De leden van het algemeen bestuur van de OD NZKG zijn onbezoldigd. Uit hoofde van hun functie als bestuurder bij deelnemende gemeenten/provincie zijn zij lid van het AB.

Per 31 december 2023

naam	functie
Tjapko Poppens	burgemeester gemeente Amstelveen (voorzitter)
Jelle Beemsterboer	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Jeroen Olthof	gedeputeerde provincie Noord-Holland
Alexander Scholtes	wethouder gemeente Amsterdam
Zita Pels	wethouder gemeente Amsterdam
Charlotte van der Meij	wethouder gemeente Haarlemmermeer
Marianne Schuurmans-Wijdeven	burgemeester gemeente Haarlemmermeer
Stephanie Onclin	wethouder gemeente Zaanstad
Joyce Langenacker	burgemeester gemeente Ouder-Amstel (oud-lid)
Paulette Koek-Bans	wethouder gemeente Ouder-Amstel (vervangster J. Langenacker)
Erik Boog	burgemeester gemeente Diemen (oud-lid)
Hans Prins	wethouder gemeente Diemen (vervangster E. Boog)
Willem Kikkert	wethouder gemeente Aalsmeer
Ferry Hoekstra	wethouder gemeente Uithoorn
Loes de Maat	directeur Omgevingsdienst NZKG (secretaris)

Directie

In 2023 hebben er geen wisselingen plaats gehad binnen het directieteam.

4.7 Balans

Omgevingsdienst NZKG balans per 31 december 2023

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31 december 2023	31 december 2022
vaste activa		
kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
totaal immateriële activa	0	0
investerings met een economisch nut	1.012	1.390
totaal materiële activa	1.012	1.390
totaal vaste activa	1.012	1.390
vlottende activa		
omzetbelasting	0	0
totaal vorderingen op openbare lichamen	0	0
totaal uitzettingen in 's Rijks schatkist	12.080	21.428
debiteuren	23.707	7.333
totaal overige vorderingen	23.707	7.333
totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	35.788	28.761
ABN-Amro	313	29
totaal liquide middelen	313	29
voortuitbetaalde bedragen	321	249
nog te ontvangen bedragen	1.164	306
totaal overlopende activa	1.486	555
totaal vlottende activa	37.585	29.344
totaal activa	38.597	30.734
PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31 december 2023	31 december 2022
vaste passiva		
algemene reserve	-1.224	-2.018
bestemmingsreserves	-1.056	-1.525
saldo van rekening	-3.652	909
totaal eigen vermogen	-5.932	-2.634
voorziening personeel	-652	-317
voorziening gekocht verlof	-2.230	-1.583
totaal voorzieningen	-2.882	-1.900
langlopende lening	0	0
totaal vaste schulden	0	0
totaal vaste passiva	-8.814	-4.534
vlottende passiva		
crediteuren	-229	-35
af te dragen loonheffing en premies ABP	-610	-2.345
omzetbelasting	-2.926	-2.453
totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	-3.765	-4.833
nog te betalen bedragen	-4.081	-5.479
voortuontvangen bedragen	-21.937	-15.888
totaal overlopende passiva	-26.018	-21.367
totaal vlottende passiva	-29.783	-26.199
totaal passiva	-38.597	-30.734

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

leverancier	omschrijving	looptijd	(bedragen x € 1.000) jaarlijkse lasten
gemeente Zaanstad	facilitaire diensten	t/m 31-12-2024	650
gemeente Zaanstad	huur pand/parkeerplaatsen	t/m 31-08-2033	1.290
Leaseplan	lease auto's	t/m 14-12-2024	220
Reisbalans	reiskosten openbaar vervoer woon-werkverkeer	medio 2024	165
Duvak automatisering BV	ICT support en beheer	t/m 29-11-2024	522
Mozard	zaaksysteem	t/m 31-12-2024	194
Afas	fin. en HR-systeem	t/m 31-12-2024	120
GGD	meetnetten NZKG	t/m 31-12-2024	559
Acute verzekering	verzekering ERD WGA	t/m 31-12-2024	151
Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	service niveau overeenkomst fysieke brandveiligheid	t/m 31-12-2024	150
SoftwareOne	licenties Microsoft	t/m 31-03-2025	337
SoftwareOne	TM7 voor het anonimiseren/ metadateren	t/m 30-06-2025	104
SoftwareOne	licenties digitale checklisten	t/m 31-12-2024	107

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa	OK
--------------------------	----

In 2020 is de investering van het eigen zaaksysteem volledig afgeschreven. In 2022 is gestart met de aanbesteding ter verlenging of vervanging van het zaaksysteem, inmiddels is de aanbesteding afgerond en is de implementatie gestart, in oktober 2024 zal het nieuwe zaaksysteem in gebruik worden genomen. Het nieuwe zaaksysteem is nog niet geactiveerd.

Verloopoverzicht immateriële vaste activa

omschrijving (bedragen x € 1.000)	boek- waarde 31-12- 2022	investe- ringen/ desinves- teringen 2023	afschrij- vingen 2023	rente- kosten 2023	afwaars- deringen 2023	boek- waarde 31-12- 2023
ontwikkelingskosten software	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–

Materiële vaste activa	1.012K
------------------------	--------

In 2023 hebben twee investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa. Halverwege 2022 is gestart met de vervanging van het wifi-netwerk op ons pand in Zaanstad, in 2023 is de vervanging afgerond nu is de snelheid voor het draadloos werken weer optimaal en kan het zonder grote zorgen de komende jaren goed functioneren. Omdat de eerste kosten zijn verantwoord in 2022 is daar al begonnen met afschrijven, de kosten van 2023 worden eveneens over 5 jaar afgeschreven. Op de bureaus zijn beeldschermen vervangen door nieuwe beeldschermen met een docking station. Het werken op de schermen is nu sterk verbeterd. Deze nieuwe investering wordt in 5 jaar afgeschreven met ingang van 1 januari 2024.

Verloopoverzicht materiële vaste activa

omschrijving (bedragen x € 1.000)	boek- waarde 31-12- 2022	investe- ringen/ desinves- teringen 2023	afschrij- vingen 2023	rente- kosten 2023	afwaar- deringen 2023	boek- waarde 31-12- 2023
gevelaanpassing (tochtsluis)	53	–	11			43
bedrijfsgebouwen	53	–	11	–	–	43
installaties (o.a. oplaadpalen)	19	–	6			13
machines, apparaten en installaties	19	–	6	–	–	13
inventaris/meubilair	98	–	98	–		0
kantoorautomatisering (telefoons/tablets)	319	–	120			199
aanschaf sensor camera	53	–	27			27
aanschaf laptops 2021	312	–	156			156
wifi netwerk Ebbecloud	38	62	8			92
beeldschermen docking stations	–	60	–			60
aanschaf drone	19	–	9			9
werkpleksensoren	14	–	2			12
aanpassing plaza en meubilair	206	–	28			178
aanpassing revitalisering huisvesting	259	–	36			223
overige materiële vaste activa	1.317	122	483	–	–	956
	1.390	122	500	–	–	1.012

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	35.788K
Vorderingen op openbare lichamen	0K
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	12.080K

De OD NZKG is verplicht de overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën, genaamd het schatkistbankieren. Per 31 december 2023 bedraagt het uitstaand bedrag € 12.080K.

Dit saldo is vooral een tegenhanger van de Debiteuren –/– € 23.707K, Omzetbelasting € 2.926K, Af te dragen ABP-premie € 652K, Nog te betalen bedragen € 4.074k en Vooruitontvangen bedragen € 21.644K

Debiteuren	23.707K
-------------------	----------------

Het saldo van de vorderingen per 31 december 2023 bedraagt 23.707K.

De debiteuren groter dan 100K zijn:

Gemeente Amsterdam Voorschot UVO 1e kwartaal 2024	8.628K
Gemeente Zaanstad Voorschot UVO 1e kwartaal 2024	1.437K
Gemeente Haarlemmermeer Voorschot UVO 1e kwartaal 2024	3.856K
Provincie Noord-Holland Voorschot UVO 1e kwartaal 2024	8.997K
Tata Steel Last onder dwang	128K
Dustin NL B.V. overeenkomst	339K

Op 31 januari 2024 is reeds 23.620K van deze vorderingen ontvangen.

Liquide middelen	313K
-------------------------	-------------

ABN-Amro bank	313K
----------------------	-------------

Het saldo op de ABN-AMRO rekening per 31 december 2023 is 313K. De ABN-AMRO rekening wordt alleen gebruikt als betaalrekening. Met ingang van 1 januari 2016 mag het saldo van deze rekening niet hoger zijn 0,75 % van de totale begroting (in 2023 een bedrag van € 475K) gemiddeld per kwartaal. Hiervoor vindt 'Saldo regulering' plaats via de schatkist rekeningcourant bij het ministerie van Financiën. Het saldo is per 31 december € 313K omdat kleine ontvangsten zijn gedaan in de laatste week van 2023 terwijl de laatste saldoregulering op 21 december, de laatste dag van betaling, is gedaan. Op kwartaalbasis zit OD NZKG in 2023 ruim onder het gemiddelde bedrag van € 475K omdat Saldo Regulering regelmatig is toegepast.

Overlopende activa	1.485K
---------------------------	---------------

Vooruitbetaalde bedragen	321K
---------------------------------	-------------

De facturen die vooruitbetaald zijn hebben betrekking op ICT-kosten. Veel contracten voor licenties zijn afgesloten met gebroken jaren en lopen vaak van juli tot en met juni, waarbij de kosten vooruit worden betaald en dus voor de helft de factuur voor 2024 al is voldaan, de kosten die betrekking hebben op 2024 zijn als vooruitbetaalde bedragen opgenomen.

Nog te ontvangen bedragen	1.164K
----------------------------------	---------------

Voor de uitvoeringsovereenkomst hebben opdrachtgevers voorschotten betaald. Op basis van de realisatie in 2023 is een voorlopige afrekening per opdrachtgever gemaakt. Een deel van de opdrachtgevers ontvangt geld terug, zie daarvoor de balanspost 'Nog te betalen bedragen'. En drie opdrachtgevers moeten bij betalen wat in deze balanspost is verantwoord: gemeente Haarlemmermeer (139K), de provincie Noord-Holland (402K) en de gemeente Ouder-Amstel (15K). Daarnaast zijn de nog in rekening te brengen uren van de offertes (15K) en de projecten (134K) voor het 4^e kwartaal alsnog te ontvangen opgenomen, deze zijn in januari 2024 in rekening gebracht. Aan Omgevingsdienst.nl moeten nog bedragen (totaal 81K) voor de subsidies MeerJarenAfspraak (MJA) en Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid MOV in rekening worden gebracht. Voor een ingebrekestelling handhavingsverzoek asfaltcentrale is nog een bedrag van € 6K te ontvangen. De vooruitontvangen SPUK Groen Staal wordt in de afrekening over 2023 van de Provincie Noord-Holland verwerkt. Provincie vergoed subsidies ten bedrage van 80% vooruit. De werkelijke kosten voor 2023 zijn 290K hoger dan de bij voorschot ontvangen subsidie, dit nog te ontvangen bedrag van de subsidie is hier opgenomen.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen	2.280K
----------------	--------

Verloopoverzicht eigen vermogen

reserves (bedragen x € 1.000)	stand per 31-12-2022	toevoegin- gen 2023	onttrekin- gen 2023	stand per 31-12-2023
algemene reserve	2.018	–	794	1.224
bestemmingsreserve WW & reïntegratie	230	–	115	115
bestemmingsreserve Omgevingswet	906	–	236	670
bestemmingsreserve PBDI	389	23	141	271
gerealiseerde resultaat 2022	–909	909	–	–0
totaal reserves	2.634	932	1.286	2.280

Algemene reserve	1.224K
------------------	--------

In 2022 was sprake van een negatief rekening resultaat met de bestemming van dit resultaat heeft het AB besloten om 794K ten laste van de algemene reserve te brengen. Per 31 december 2023 is de reserve 1.224K. Nu er sprake is van een positief resultaat in 2023 wordt een dotatie voorgesteld om de algemene reserve op voldoende niveau te brengen.

WW & reïntegratie	115K
-------------------	------

Deze reserve is bedoeld voor re-integratie inspanningen bij langdurige ziekte. De hoogte van deze reserve was jaren € 230K. Bij de bestemming van het negatieve resultaat 2022 is door het AB besloten om 115K (50% van de reserve) te laten vrijvallen ten gunste van het negatieve rekeningresultaat 2022.

Omgevingswet	670K
--------------	------

De reserve is ingesteld om de extra kosten die voortvloeien uit de invoering van de Omgevingswet te kunnen dekken. In 2023 is een bedrag van 236K onttrokken om de extra werkzaamheden in het kader van het project Omzetting Milieubelastende Activiteiten (MBA's) te kunnen bekostigen. De reserve is beschikbaar voor zowel uitvoeringskosten van het MBA project (€ 570K) en voor het verder optimaliseren van het DSO (€ 100K).

Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid PBDI	271K
--	------

Medewerkers hadden recht op een persoonlijk opleidingsbudget dat binnen 5 jaar ingezet kan worden van 5K (2018 tot en met 2022). Vanaf 1 januari 2023 is opnieuw een budget voor 5 jaar van 5K toegekend onder de naam PBDI. Dit budget kan worden ingezet voor opleidingen en voor medewerkers van 60 jaar en ouder bestaat de mogelijkheid om dit budget volledig om te zetten in verlofdagen ten behoeve van vitaliteit. Dit laatste is gedaan door 56 medewerkers waardoor we een onttrekking hebben moeten doen van 141K die is terug te zien bij de voorziening gekocht verlof. Dit is 497K meer dan was voorzien bij de halfjaarrapportage 2023. Verder is een storting gedaan van 23K omdat voor dit bedrag minder aan PBDI-cursussen is uitgegeven dan begroot.

Gerealiseerde resultaat	3.652K
--------------------------------	---------------

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten over 2023 betreft een resultaat van 3.652K positief.

Voorzieningen	2.882K
----------------------	---------------

Verloopoverzicht voorzieningen (af rondingsverschil 1K t.o.v. de balans)

voorzieningen (bedragen x € 1.000)	stand per 31-12-2022	toevoegingen 2023	onttrekkingen/ vrijval 2023	stand per 31-12-2023
voorziening personeel	317	392	57	652
voorziening restant verlof	1.583	1.044	397	2.230
totaal voorzieningen	1.900	1.436	454	2.882

Voorziening Personeel	652K
------------------------------	-------------

De OD NZKG is eigen risicodragers voor WW-kosten. In 2023 is voor 57K aanspraak gemaakt door meerdere personen ten laste van deze voorziening. Verder is de verwachting dat een aantal ex-collega's in de komende twee jaren bij het UWV in de WW zullen komen en dat deze uitkeringen op de OD verhaald zullen worden. Dat heeft ons doen besluiten de voorziening op te hogen met 392K.

Voorziening Restant verlof	2.230K
-----------------------------------	---------------

Deze voorziening is getroffen om capaciteitskosten te compenseren wanneer medewerkers gespaard verlof voor een langere periode in één keer opnemen. Dit heeft te maken met wijzigingen in de cao per 1 januari 2018. Daarin is besloten dat de huidige maximale spaarperiode van vijf jaar vervalt voor (aangekocht) bovenwettelijk verlof en daarmee ongelimiteerd is.

In 2023 is het aankopen van verlof toegenomen daarmee is het saldo verlof in 2023 gegroeid. Om toekomstige kosten van langdurig verlof en vervroegd pensioen op te vangen is daarom een toevoeging gedaan van 1.044K, dit is te verdelen in 903K gekocht verlof en de aankoop van verlof ten laste van het PBDI door 60 plus medewerkers ad 141K. In totaal is voor een bedrag van 397K gekocht verlof opgenomen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.765K
---	--------

Crediteuren	229K
-------------	------

Het saldo van crediteuren bestaat uit facturen die in de laatste week van december zijn ontvangen, deze facturen zijn binnen de termijn van 30 dagen betaald.

Af te dragen loonheffing en premies ABP	610K
---	------

De betaling van de premies voor het ABP over de maand december is in januari 2024 achteraf gedaan, vandaar een nog te betalen bedrag van 610K op de eindbalans.

Af te dragen omzetbelasting	2.926K
-----------------------------	--------

Met ingang van 1 januari 2020 wordt de Omgevingsdienst aangemerkt als onderneming voor de Omzetbelasting. Dit betekent dat op alle werkzaamheden de volledige 21% BTW wordt doorberekend op de facturen. De betaalde BTW op crediteuren facturen wordt in de vooraf trek daarop in mindering gebracht. Per saldo is de berekende afdracht voor het 4^e kwartaal 2023 2.926K.

Overlopende passiva	26.018K
---------------------	---------

Nog te betalen bedragen	4.081K
-------------------------	--------

Per balansdatum is een bedrag van 4.081K opgenomen alsnog te betalen. Een gedeelte van dit bedrag, namelijk 969K, wordt gevormd door de voorlopige afrekening van de uitvoeringsovereenkomsten over 2023 met de opdrachtgevers. Het betreft gemeente Amsterdam (439K), gemeente Zaanstad (39K) gemeente Aalsmeer (77K), gemeente Amstelveen (218K), gemeente Diemen (27K), gemeente Uithoorn (18K), Provincie Utrecht (81K) en provincie Flevoland (70K). De afrekening zal, na instemming AB definitief worden, en in 2024 aan de betreffende opdrachtgevers betaald worden.

Het restant is in twee posten te splitsen, 1.402K wordt veroorzaakt door te betalen facturen voor de inhuurkosten van december 2023 welke in rekening wordt gebracht in januari. En 1.410K bestaat uit facturen voor overige materiele kosten en waarvoor de prestatie reeds in 2023 is geleverd, de grootste facturen hiervan zijn: de kosten voor de milieucontroles (306K), onderhoud van de luchtmeetnetten door Havenbedrijf Amsterdam (75K), de afrekening van de facilitaire kosten van de gemeente Zaanstad (95K) diversen hard- en software kosten bij de firma Duvak (70K), kosten voor advertenties op LinkedIn (50K), een factuur voor een risicoanalyse om daarmee cybervolwassenheid in kaart te brengen (100K), een factuur aan Common Invent voor flexibele kosten E-nose (60K) en het restant zijn nog te betalen facturen met een bedrag lager dan 50K.

Het bedrag vooruit ontvangen bedragen betreft de bijdragen van de founding fathers voor het eerste kwartaal 2024 voor een totaalbedrag van 18.929K en een vooruit ontvangen bijdrage OHW voor de hausse bouwaanvragen in het 4e kwartaal (afhandeling 2024) van 723K. De bijdrage OHW voor gemeente Amsterdam is 250K en voor de gemeente Haarlemmermeer 473K. Volgens de systematiek van de Omgevingsdienst vallen deze inkomsten in 2023. Maar omdat het werk volledig in 2024 valt en ervan uitgegaan kan worden dat als de Omgevingswet niet was ingegaan, deze aanvragen in 2024 waren gedaan, is een deel van de baten 'gereserveerd' voor de uitvoering in 2024. Verder betreft het een betaling van het Ministerie I en W voor het varend ontgassen van 36K en een bijdrage ten behoeve voorbereiding van bodemtoezicht bij de overgang naar de Omgevingswet van 200K. Daarnaast hebben we van het Ministerie van Economische zaken en Klimaat twee specifieke uitkeringen in voorschot ontvangen, namelijk de SPUK Energiebesparing, restant 699K en de SPUK IBP VTH, restant 222K.

4.8 Model rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur ODNZKG

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. In het controleprotocol dat door het Algemeen Bestuur op 22-09-2023 is vastgesteld wordt het normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 774K.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd. In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Dagelijks Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Bijlage 1

Overzicht taakvelden per programma

taakveld, programma, kostensoort (bedragen x € 1.000)	gewijz. begroting 2023 lasten	gewijz. begroting 2023 baten	gewijz. begroting 2023 saldo	realisatie 2023 lasten	realisatie 2023 baten	realisatie 2023 saldo
Programma Bouw						
inkomsten		-16.659	-16.659		-15.882	-15.882
salarislasten	5.151		5.151	4.609		4.609
inhuur	4.310		4.310	4.614		4.614
materieel	340		340	309		309
taakveld 8.3 Wonen en bouwen	9.801	-16.659	-6.858	9.532	-15.882	-6.350
totaal programma Bouw	9.801	-16.659	-6.858	9.532	-15.882	-6.350
Programma Bodem						
inkomsten		-7.963	-7.963		-7.651	-7.651
salarislasten	3.661		3.661	3.114		3.114
inhuur	610		610	863		863
materieel	62		62	41		41
taakveld 7.4 Milieubeheer	4.333	-7.963	-3.630	4.018	-7.651	-3.633
totaal programma Bodem	4.333	-7.963	-3.630	4.018	-7.651	-3.633
Programma Milieu						
inkomsten		-37.470	-37.470		-37.249	-37.249
salarislasten	16.401		16.401	16.525		16.525
inhuur	4.786		4.786	4.803		4.803
materieel	3.351		3.351	2.037		2.037
taakveld 7.4 Milieubeheer	24.537	-37.470	-12.933	23.365	-37.249	-13.884
totaal programma Milieu/BRZO	24.537	-37.470	-12.933	23.365	-37.249	-13.884
Programma Randvoorwaardelijk						
inkomsten		-6.074	-6.074	-	-6.092	-6.092
salarislasten	4.575		4.575	4.445		4.445
inhuur	1.664		1.664	1.318		1.318
materieel	66		66	27		27
taakveld 7.4 Milieubeheer	6.306	-6.074	232	5.790	-6.092	-302
inkomsten		-2.992	-2.992	-	-3.001	-3.001
salarislasten	2.254		2.254	2.189		2.189
inhuur	820		820	649		649
materieel	32		32	13		13
taakveld 8.3 Wonen en bouwen	3.106	-2.992	114	2.852	-3.001	-149
totaal programma Randvoorwaardelijk	9.411	-9.065	346	8.641	-9.093	-451
Programma Bedrijfsvoering						
inkomsten		-550	-550		-508	-508
salarislasten	11.081		11.081	10.638		10.638
inhuur	2.825		2.825	944		944
materieel	10.118		10.118	9.947		9.947
taakveld 0.4 Overhead	24.025	-550	23.475	21.529	-508	21.021
onvoorzien	-		-	-		-
taakveld 0.8 overige baten en lasten	-	-	-	-	-	-
taakveld 0.9 vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
totaal programma Bedrijfsvoering	24.025	-550	23.475	21.529	-508	21.021
saldo voor mutaties reserves	72.108	-71.708	400	67.085	-70.383	-3.298
Programma Bedrijfsvoering						
taakveld 0.10 Mutaties reserves	-	-400	-400	23	-377	-354
totaal programma Bedrijfsvoering	-	-400	-400	23	-377	-354
saldo na mutaties reserves	72.108	-72.108	-0	67.108	-70.760	-3.652

Bijlage 2

Bijdrage per deelnemer

deelnemer (bedragen x € 1.000)	UVO 2023	gewijz. begroting OD NZKG	realisatie 2023	afwijking 2023
Gemeente Amsterdam	24.778	24.778	24.339	-439
Provincie Noord-Holland	26.872	26.832	26.079	-753
Gemeente Zaanstad	3.825	3.775	3.603	-172
Gemeente Haarlemmermeer	10.820	10.256	10.442	186
Gemeente Aalsmeer	545	538	442	-96
Gemeente Amstelveen	967	846	703	-143
Gemeente Diemen	330	340	288	-52
Gemeente Ouder-Amstel	298	326	299	-27
Gemeente Uithoorn	374	382	338	-44
Provincie Flevoland	372	391	285	-106
Provincie Utrecht	1.043	1.092	913	-179
totaal UVO baten	70.225	69.556	67.731	-1.825
projecten + offertes		863	728	-134
subsidies		286	131	-155
externe detachering		147	273	126
overig		599	573	-25
overig- SPUK		1.707	1.669	-38
onttrekking reserves		400	377	-23
voortuitontvangen bedragen (Bouw)			-723	-723
slotwijziging UVO		-1.450	-	1.450
overige baten		2.552	3.029	477
totale baten		72.108	70.760	-1.348

Bijlage 3

Berekening financiële kengetallen

Hieronder volgt de berekening van de financiële kengetallen en toelichting daarop. Zie paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor de beoordeling van en toelichting op de kengetallen.

Netto schuldquote

netto schuldquote (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
vaste schulden	–	–	–	–
netto vlottende schuld	1.622	4.833	2.277	3.765
overlopende passiva	15.549	21.368	15.550	26.018
financiële activa (excl. verstrekte leningen)				
financiële activa (verstrekte leningen)				
uitzettingen < 1 jaar *	20.398	28.761	20.398	35.788
liquide middelen	197	29	197	313
overlopende activa	544	555	544	1.486
totale baten (excl. mut. res.)	54.876	56.098	64.841	70.383
netto schuldquote	–7%	–6%	–5%	–11%

De netto schuldquote wordt berekend door het saldo van de schulden en vorderingen te delen door de totale baten.

Solvabiliteitsratio

solvabiliteitsratio (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
eigen vermogen	4.010	2.634	2.809	5.932
balanstotaal*	9.715	11.496	6.383	16.660
solvabiliteit	41%	23%	44%	36%

*Gecorrigeerd met voorschot opdrachtgevers UVO 2024 (afrek) en vooruitontvangen SPUK.
De verhouding tussen het eigen en totale vermogen geeft de ratio voor de solvabiliteit.

Structurele exploitatieruimte

structurele exploitatieruimte (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
totale structurele lasten	53.574	56.935	56.375	65.114
totale structurele baten	54.865	56.098	56.375	69.040
totale structurele toevoegingen aan de reserves	–	–		–
totale structurele onttrekkingen aan de reserves	–	–		–
totale structurele baten	54.876	56.098	56.375	69.040
structurele exploitatieruimte	2%	–1%	0%	6%

De berekening voor structurele exploitatieruimte is het saldo van structurele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Het resultaat hiervan wordt gedeeld door de structurele totale baten.

Bijlage 4

Meerjarig overzicht risico's

In onderstaande tabel zijn de strategische bedrijfsrisico's van de OD NZKG opgenomen in een meerjarig overzicht. Per risico is aangegeven wat het geschat financieel effect is. Dit is het maximaal vastgestelde bedrag van het risico. Elk risico kent een kans van optreden. Hoe groter de kans van optreden hoe hoger het risicobedrag is. Op basis van de kans van optreden is voor elk risico het risicobedrag bepaald.

Meerjarig overzicht noodzakelijk weerstandsvermogen

risico's (bedragen x € 1.000)	kans op risico	totaal geschat financ. effect	risico- bedrag 2023	risico- bedrag 2024	risico- bedrag 2025	risico- bedrag 2026	risico- bedrag 2027	risico- bedrag 2028
verandering in wet- en regelgeving								
a. extra werk borging operationele kwaliteit Omgevingwet	groot	1.270	0	635	635	63,5	63,5	63,5
c. Algemene Verordening Gegevensbescherming	erg klein	816	37	41	41	41	41	41
d. klimaatadaptatie en circulaire programma	gemidd.	816	37	41	82	163	163	163
e. terugdringen milieubelasting door wetgeving en rijksprogramma's	gemidd.	816	37	41	82	163	163	163
f. verandering rijks- of provinciaal beleid t.a.v. Tata Steel	klein	1.358	0	0	0	136	136	136
verandering in wetgeving		5.075	112	757	839	566	566	566
omzet fluctuaties, conjunctuur en arbeidsmarkt								
a. omzetfluctuatie door conjuncturele ontwikkelingen	klein	2.039	374	204	204	408	204	204
b. niet realiseren dekkingsbijdrage overhead, arbeidsmarkt en inhuur	klein	1.223	56	122	122	122	122	122
c. afbreuk risico Groen Staal	gemidd.	453	44	0	0	91	0	0
d. vertrek Tata uit Nederland	klein	1.373	0	0	0	137	137	137
omzet fluctuaties, conjunctuur en arbeidsmarkt		5.088	473	326	326	758	464	464
bedrijfsvoering								
a. risico nieuw zaakstelsel	zeer groot	510	–	510	255	–	–	–
b. informatiebeveiliging	gemid.	300	60	60	60	60	60	60
c. Groen Staal niet volledig kunnen leveren	gemid.	PM	–	–	–	–	–	–
bedrijfsvoering		810	60	570	315	60	60	60
prestatiegericht financieren								
a. afwijking t.o.v. vastgesteld kengetal	klein	PM	199	0	0	0	0	0
b. risico onderhandenwerk bouw en bodem	groot	803	337	401	401	401	401	401
prestatiegericht financieren		803	536	401	401	401	401	401
totaal		11.775	1.181	2.055	1.881	1.786	1.491	1.491

Risico matrix

	laag	prioriteit				hoog	
5	5	10	15	20	25		hoog
4	4	8	12	16	20		
3	3	6	9	12	15		
2	2	4	6	8	10		
1	1	2	3	4	5		laag
	1	2	3	4	5		
	kans						

Bijlage 5

Sisa (Single Informatie Single Audit)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3
van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
lenW	E23	Proefontgassing	Besteding (jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)				
		DCMR Milieudienst Rijnmond, Provincie Zuid-Holland en Omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied	Aard controle R Indicator: E23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E23/02				
			€ 0	Nee				
lenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03			
			€ 36.876	€ 36.876	Nee			
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06			
		1	SPUK IBP VTH	€ 36.876	€ 36.876			
		2						
		15						
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05	
			€ 942.036	€ 1.100.750	Nee	Ja	Nee	
EZK	F39B	Specifieke uitkering uitbreiding capaciteit omgevingsdienst Noordzeekanaal-gebied (NZKG) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie-(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/01	Aard controle R Indicator: F39B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F39B/04		
			030007 Provincie Noord-Holland	€ 690.128	€ 690.128	Nee		

Bijlage 6

Sociaal jaarverslag

Jaarverslag 2023

Kernwaarden

In 2022 hebben we gezamenlijk een nieuwe missie en vier nieuwe kernwaarden geformuleerd. Deze geven onze gedeelde waarden aan en geven richting aan ons handelen. In 2023 was het doel internaliseren van deze kernwaarden. Hiertoe is onder andere de ambtseed aangepast voor nieuwe medewerkers en is er een communicatiecampagne geweest om medewerkers te inspireren.

Missie: *Wij staan voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving*

Kernwaarden: *GOOD*

Gezamenlijk: in verbinding met elkaar, één OD

Open: midden in de samenleving, transparant

Onafhankelijk: autonoom, met oog voor alle belangen

Deskundig: vakbekwaam, met actuele kennis van zaken

Strategische personeelsplanning: Samen in Ontwikkeling

Strategische Personeelsplanning (SPP) richt zich op het kwantitatief en kwalitatief op orde brengen en houden van onze medewerkers met het oog op toekomstige ontwikkelingen. Belangrijk accent betreft de vervangingsvraag door vergrijzing en vervanging van externe inhuur door vaste medewerkers. Met de uitstroom verdwijnt ook veel kennis en ervaring. Hiernaast werken medewerkers steeds langer door en moet er aandacht zijn voor het duurzaam inzetbaar houden en blijvend ontwikkelen van onze medewerkers. Veel aandacht gaat uit naar talent management, stimulering van persoonlijke ontwikkeling en instroom van nieuw talent.

In 2023 is er bij een zestal teams een SPP-traject doorlopen. Onderdeel van SPP is een personeelsscan: aan de hand van interne organisatorische en externe maatschappelijke ontwikkelingen wordt onderzocht wat er aanwezig is in het huidige team, wat in de toekomst nodig is en wat er dan nog ontbreekt. Afhankelijk van de uitkomsten wordt bekeken welke instrumenten en processen nog voor de sturing op in-, door- en uitstroom ontbreken of aangepast moeten worden.

Arbeidsmarkt / werving & selectie

De arbeidsmarkt was ook in 2023 onverminderd krap, zeker voor de ervaren specialistische medewerkers die de OD NZKG nodig heeft. Het plan van aanpak Werving en Selectie is door het team W&S verder opgepakt en uitgewerkt. Waarmee naar een meer toekomstbestendige OD NZKG wordt toegewerkt, met voldoende gekwalificeerde medewerkers om ons werk goed te blijven uitvoeren. Bij de werving richt de organisatie zich steeds meer op gewenste competenties voor de functie dan op gevolgde opleidingen of ervaring. En wordt ervoor gekozen meer intern op te leiden. Er zijn in 2023 een aantal grootschalige acties uitgevoerd.

In de eerste helft van 2023 zijn twee grote wervingscampagnes uitgevoerd voor de start van twee interne opleidingspools:

- De eerste pool is de zogenaamde 'milieu-pool' waarvoor nieuwe medewerkers zijn geworven om het vak van vergunningverlener of handhaver te leren. Er is met een snelle en laagdrempelige manier van solliciteren gewerkt en een open dag georganiseerd met workshops en stands bemand door interne medewerkers. De uitgenodigde kandidaten hebben een 'succes met je sollicitatie' kaartje ontvangen om zo de betrokkenheid te vergroten. Verder is er een voorselectie geweest, zodat de teammanagers slechts de positief bevonden sollicitanten hebben gesproken. De teammanager ging hierbij na de eerste ronde binnen zeer korte tijd het gesprek aan met de sollicitanten. Deze manier van werven heeft z'n vruchten afgeworpen. Er zijn 108 reacties geweest, 25 sollicitatiegesprekken en 15 medewerkers daadwerkelijk aangenomen.
- De milieu-pool is gestart op 1 juni 2023 en bestaat grotendeels uit oudere zij-instromers; medewerkers met een hele andere werkervaring die de overstap hebben gemaakt. De opleiding is door de ODSchool verder ingericht. Er vindt onder leiding van gepensioneerde oud-medewerkers centrale casuïstiek bespreking plaats, naast de dagelijkse begeleiding door mentoren op de werkvloer. De eerste ervaringen zijn positief. Wel wordt deze aanpak als intensief voor de werkvloer ervaren.
- De tweede pool waarvoor in 2023 is geworven is de zevende Technisch Trainee Ship (TTS) waar al jaren succes mee wordt geboekt. Ook hier is dezelfde wervingsaanpak ingezet. Dit heeft geresulteerd in een pool bestaande uit 11 nieuwe medewerkers, voornamelijk HBO/universitair net afgestudeerden. Deze pool is gestart op 1 september 2023.

De wervingscampagnes voor deze pools hebben naast de succesvolle plaatsingen in de twee pools als bij-effect gehad dat er ook voor andere functies bij de OD NZKG meer interesse is gegenereerd.

Er is verder gewerkt aan het verbeteren van de zichtbaarheid van de OD NZKG als werkgever. Zo is er deelgenomen aan de tweedaagse carrièrebeurs in de RAI en hebben er medewerkers op stagemarkten gestaan.

En is er aangesloten bij het omscholingsprogramma van de provincie Noord-Holland, wat direct al geresulteerd heeft in twee nieuwe medewerkers. Meer zichtbaarheid op vacaturesites als gemeentebanen en LinkedIn is gegenereerd en potentiële kandidaten worden actief benaderd.

De samenwerking tussen de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten op het gebied van werving en selectie bestaat nog steeds. Ongeveer één keer in de 3 maanden vindt er een digitale meeting plaats. Er worden vacatures en sollicitanten gedeeld en ontwikkelingen met elkaar besproken.

In 2023 waren er 106 verschillende vacatures, waarvan er 64 (60%) zijn ingevuld. In totaal zijn er echter 101 medewerkers ingestroomd daar op 1 functie meerdere mensen kunnen instromen, als bij een traineefunctie. Er zijn 18 medewerkers onder de 30 jaar ingestroomd.

38 medewerkers zijn intern doorgestroomd en hebben een functiewijziging gekregen. 43 medewerkers zijn ingestroomd.

De extra stimuleringsmaatregel voor zittende medewerkers die een nieuwe collega aanbrengen is in 2023 in totaal 15 keer uitgekeerd.

De externe inhuur is teruggelopen door overstap van inhuur naar vast te stimuleren en door positieve wervingen.

Opleiden en ontwikkelen en ODSchool

De OD NZKG is een aantrekkelijke werkgever en weet medewerkers te ‘binden en te boeien’. Dit door de voorwaarden te scheppen voor medewerkers om prettig en goed te kunnen werken. Daarbij hoort ook de mogelijkheid om te blijven ontwikkelen, leren en werken aan kennisontwikkeling en kennisbehoud. In 2023 is 2,4% van de loonsom beschikbaar gesteld voor opleidingen (exclusief incidentele budgetten). Dit wordt verhoogd naar 3% in 2024 conform de robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten.

Wij beogen een ‘Lerende Organisatie’ te zijn waarin management en medewerkers een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor ontwikkeling en kennisoverdracht.

In de ODSchool komen reeds bestaande ontwikkelingen overzichtelijk samen, worden de behoeften aan opleiden en ontwikkeling gemonitord en wordt zorggedragen voor verdere ontwikkeling en aanbod van opleidingen. De ODSchool heeft een stuurgroep waarin managers uit de verschillende directies plaats hebben, en een directeur als opdrachtgever.

Onderdeel van de ODSchool is faciliteiten te ontwikkelen en aan te bieden die een ‘Lerende Organisatie’ nodig heeft. Verder biedt de ODSchool wettelijk verplichte en vakinhoudelijke (zie kwaliteitscriteria), maar ook vanuit de organisatieontwikkeling gewenste trainingen aan. In dit aanbod is aandacht voor toekomstige ontwikkelingen die onze vakgebieden kunnen raken.

Naast het opleidings- en trainingsaanbod worden ook zaken als intervisie en teamsessies georganiseerd, waarbij samen leren centraal staat. De OD NZKG is betrokken bij de ontwikkeling van een ODNL Academie, die zorg zal dragen voor een centraal, uniform aanbod van opleidingen aan alle Omgevingsdiensten ter stimulering van de kwaliteit VTH in Nederland.

Naam training ODSchool	Aantal trainingen	Aantal deelnemers
Afvalstoffen	3	18
Agressie en weerbaarheid	7	30
Basiscursus ZZS	1	12
Bestuurlijke sensitiviteit	11	234
Bestuurlijke sensitiviteit verdieping	4	22
Communicatie en feedback	3	30
Begeleiden DISC sessie	1	3
Inspirerend presenteren	1	5
Intervisie begeleiden	1	8
Mentorentraining	1	8
Morele Oordeelsvorming	9	93
Opfris Morele Oordeelsvorming	4	29
Projectmatig werken	1	19
Timemanagement	5	23
UPD en PGS15	1	17
VCA – VOL	2	23
Curriculum Technisch Traineeship ('23-'24)	1	11
Curriculum Zij-instromers ('23-'24)	1	14
Curriculum Technisch Traineeship ('22-'23)	1	8

Technisch Traineeship (TTS) en zij-instromerspool

Op basis van uitstroom wegens pensionering, krapte in de arbeidsmarkt en kennisborging binnen de organisatie, vindt er jaarlijks een inventarisatie plaats van de benodigde aanwas op de diverse deskundigheidsgebieden. Om invulling te geven aan tijdige vervanging is het Technisch Traineeship (TTS) ontwikkeld. In 2023 hebben 8 trainees hun traineejaar afgesloten en hebben een contract voor onbepaalde tijd gekregen. Daarnaast zijn er maar liefst weer 11 nieuwe trainees gestart met hun opleiding in verschillende vakgebieden.

Naast de inhoudelijke trainingen gerelateerd aan het vakgebied waarin trainees ieder individueel worden opgeleid, hebben zij ook basistrainingen in de andere disciplines van de OD NZKG gekregen. Hiermee wordt een inhoudelijke mogelijkheid geboden om binnen het eigen vakgebied integraal te (leren) denken. Dit ook met het oog op de Omgevingswet. Verder wordt er in de praktijk geleerd onder begeleiding van speciaal daarvoor opgeleide mentoren. De ODSchool draagt hierbij zorg voor de inhoud van het curriculum én de begeleiding van de trainees.

In 2023 is naast de jaarlijkse TTS-pool tevens een zij-instromerspool van 15 medewerkers door de ODSchool opgeleid en begeleid. Naast de begeleiding door inhoudelijke mentoren worden de trainees en de zij-instromers dit jaar ook opgeleid door middel van casuïstiek besprekingen. Hiervoor is gekozen ter ontlasting van de mentoren in verband met de grootte van de pools. De begeleiding en opleiding vindt plaats door twee gepensioneerde oud-medewerkers van de OD NZKG.

Leiderschapsontwikkeling

Vanuit de Visie op Leiderschap OD NZKG en de strategische agenda is eind 2022 het Leiderschapstraject 'Bezielde Zakelijkheid' van start gegaan. Doelstelling is de beweging te maken naar de meer coachende en leidersrol van de leidinggevende en de versterking van zakelijkheid.

Het gaat hierbij om individueel en teamleiderschap, waarbij tools en vaardigheden worden aangereikt om de rollen van manager, coach en leider als professional in te kunnen nemen. De visie en de doelen van de organisatie worden naar continue ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van medewerkers vertaald. De leidinggevende heeft hierbij een actieve rol van verbinder; binnen het team, de organisatie, maar ook daarbuiten. Binnen de directies zijn ook eigen bijeenkomsten gehouden, met als centraal thema de strategische agenda en wat dit van de teams en het leiderschap bij de OD NZKG vraagt.

Intervisie maakt onderdeel uit van het traject, evenals het werken met een buddy, zodat ervan en met elkaar wordt geleerd. Waar in 2023 veel focus lag op de rol van leider, zal in 2024 meer de focus komen te liggen op de rol van coach.

Talentontwikkeling

Verandering is van alle tijden, maar veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. Dit betekent dat wat wij als organisatie nodig hebben om succesvol te zijn, ook sneller verandert. Het talent dat wij nodig hebben is schaars. Talentmanagement stelt onze organisatie in staat wendbaar te reageren op deze snel veranderende omstandigheden, en te kunnen blijven innoveren. En is dus ook voor onze organisatie een noodzaak.

Daarnaast zorgt talent ontwikkeling ervoor dat medewerkers meer plezier hebben in wat zij doen, beter presteren én dat zij beter in hun vel zitten. Daarmee laten wij

zien een aantrekkelijke werkgever te zijn, waarmee we ook medewerkers kunnen binden en (blijven) boeien. Dit betekent wel een nodige investering in tijd en geld, als ook aandacht niet alleen voor de 'high potentials', maar voor het talent van iedere medewerker. Het bij de OD NZKG jaarlijks te houden goede gesprek tussen medewerker en leidinggevende is hierbij een uitstekend moment om te praten over wensen op het gebied van persoonlijke- en talentenontwikkeling en hier afspraken over te maken.

Aan de organisatie de taak om omstandigheden te creëren waarin het talent van iedere medewerker kan worden ontdekt en verder kan worden ontwikkeld.

In 2023 zijn diverse sessies met leidinggevend en medewerkers gehouden om behoeftes en voorwaarden voor talentontwikkeling bij de OD NKZG op te halen. Een eerste conclusie is dat er behoefte bestaat aan een 2-ledige aanpak, wat in 2024 verder zal worden ontwikkeld.

1. Instrumenten en faciliteiten om iedere medewerker de mogelijkheid te bieden om het eigen talent te kunnen (h)erkennen en dit te ontwikkelen. Als ook de mogelijkheden van een loopbaanadvies en stage te kunnen lopen.
2. Een vorm van een programma, gekoppeld aan organisatie doelen. Ook ter stimulering van interne doorstroom (horizontaal of verticaal) en creëren van een pool voor (toekomstige) vacatures.

Kwaliteitscriteria

De gedane actualisatie op de Kwaliteitscriteria 2.2 laat zien dat de OD NZKG er ten opzichte van de VTH-kwaliteitscriteria goed voor staat. De organisatie voldoet aan alle deskundigheidsgebieden door middel van 'comply or explain'. Dat betekent dat er voor de OD NZKG geen directe verbeteracties opgesteld hoeven te worden. Het (digitale) e-portfolio wordt hierbij door de medewerkers bijgehouden. (Nieuwe) bewijsstukken en certificaten worden geüpload en gedeeld met de teammanager. Verder zal het totale overzicht middels het VTH-dashboard onderhouden worden en mutaties doorgevoerd, zodat de OD NZKG blijvend kan aantonen te voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Vanaf 1 januari 2024 zijn de Kwaliteitscriteria 2.2 aangepast naar de Kwaliteitscriteria, versie 2.3, met onder meer een aanvulling met competenties gerelateerd aan de Omgevingswet. De OD NZKG participeert in de landelijke werkgroep om te komen tot verdere herziening van de versie 2.3 naar 3.0. Dit ter versteviging van het VTH-werkveld.

Analyse op exit-interviews

Het houden van exitgesprekken met uitstromers én doorstromers is van grote waarde. Het is belangrijk dat mensen met een goed gevoel uitstromen en daarmee een ambassadeur blijven voor de dienst. Maar meer is het belang er nog in gelegen dat de gesprekken informatie opleveren voor redenen van vertrek waarmee het management inzicht krijgt, ook in wat nog beïnvloedbaar is.

De verslagen van de gesprekken zijn in 2023 geanalyseerd en gerapporteerd aan het management, voorzien van aanbevelingen. Dit vindt voortaan jaarlijks plaats. Voorts is het proces herontworpen en geüpdatet en de doelgroep is uitgebreid, met bijvoorbeeld ook externe inhuurkrachten. Een belangrijk aandachtspunt uit de analyse over 2022 was de gevoelde noodzaak tot meer aandacht voor een 'zachte' landing van nieuwe collega's en de behoefte aan meer begeleiding en coaching in het kader van de ontwikkeling van medewerkers. Zowel het management als het team HR met de ODSchool zijn hiermee aan de slag gegaan.

Onboarding

Bij de OD NZKG is er een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers voor het inwerken op de werkvloer door collega's met ondersteuning vanuit de app Appical. Middels deze app krijgen nieuwe medewerkers deels al voor hun eerste werkdag informatie over de organisatie en de gang van zaken. De app is in 2023 compleet geactualiseerd. Hiernaast wordt elk kwartaal de ambtseed afgelegd, hetgeen afgesloten wordt met een boottocht door ons werkgebied. Aan de hand van stellingen wordt er bij de ambtseed een verkenning gedaan met de algemeen directeur omtrent de kernwaarden.

In juni 2023 is gestart met een pilot waarbij nieuwe medewerkers hun eerste werkmaand bij de OD NZKG in een programma starten met inhoudelijke bijeenkomsten gegeven door collega's. Hierin wordt informatie verstrekt over de systemen waarmee wordt gewerkt binnen de OD NZKG en over de organisatie zelf (fysieke rondleiding door het gebouw, arbozaken, diverse HR-onderwerpen). Maar ook over de politieke context waarin de organisatie werkt (het ontstaan van de omgevingsdiensten in Nederland, het politieke speelveld van de OD NZKG en de totstandkoming van DVO's en UVO's). Daarnaast zijn er ook inhoudelijke bijeenkomsten waarin 'een dag uit het leven van...' wordt gepresenteerd. Er is opdracht gegeven voor het vervaardigen van een speciaal onboarding-boekje, waar nieuwe medewerkers opvallende zaken in kunnen noteren. Idee is dat na een dag of 100 een centrale bijeenkomst met de directeur plaatsvindt, waarin wordt gesproken over opgedane ervaringen en initiatieven.

De gedachte achter deze meer uitgebreide manier van onboarding is tweërlei: medewerkers krijgen dezelfde informatie bij aanvang én leren nieuwe collega's kennen buiten het eigen team om, wat de toekomstige samenwerking en kennisdeling kan bevorderen. De onboarding geldt voor alle nieuwe instroom, dus ook voor de tijdelijke inhuur-collega's. Deze krijgen wel een afgeslankt programma aangeboden.

In totaal hebben in 2023 80 nieuwe collega's deelgenomen aan de onboarding.

De pilot is succesvol gebleken, en wordt omgezet naar een definitieve manier van onboarden. Waarbij ook gekeken zal worden hoe het proces zoveel mogelijk te automatiseren. Onboarding eindigt hierbij niet na het doorlopen van het programma. Op meerdere fronten is het nodig om aandacht te geven aan een gastvrij onthaal. Te denken valt aan een minder zakelijke toon in mailverkeer tussen kandidaat en sollicitant tot en met het blijven bevragen hoe het iemand bevalt in de nieuwe werksfeer.

Duurzame inzetbaarheid

In 2023 is er meer aandacht gegenereerd voor de duurzame inzetbaarheid (DI) in de diverse levensfasen van medewerkers. Vanuit goed werkgeverschap en zorg voor de gezondheid, het welzijn, veiligheid en ook het werkplezier van medewerkers. Sociaal-economische redenen, als stijging van de pensioengerechtigde leeftijd en langer doorwerken, spelen hierbij ook een rol.

Binnen de OD NZKG zijn al veel elementen van DI aanwezig. Maar deze kunnen nog effectiever en vollediger benut worden. Een belangrijke rol hiervoor ligt bij de teammanagers, om duurzame inzetbaarheid te bespreken met het team en de medewerkers. Maar ook bij de medewerkers zelf, om eigen verantwoordelijkheid te nemen voor hun gezondheid en goed voor zichzelf te zorgen.

Er zijn een aantal acties op dit gebied geformuleerd. Als het structureel onder de aandacht brengen van bestaande regelingen en mogelijkheden hiervan. Waarbij

extra aandacht voor mantelzorg en de balans werk-privé. Het onderwerp wordt hierbij periodiek op de arbo agenda gezet. De fietsregeling is in het kader van vitaliteit per 1 januari 2023 verruimd van € 749 per drie jaar naar € 2.000 per vijf jaar.

Ook vanuit de cao-partijen wordt aandacht besteed aan duurzame inzetbaarheid. De doelstellingen voor het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) zijn vanuit de cao verruimd tot een 4-tal duurzame inzetbaarheids-doelen. Hiermee is het POB omgezet naar een breed persoonlijk duurzaam inzetbaarheidsbudget ('PBDI'). Dit betreft een bedrag van € 5.000,- voor een periode van 5 jaar.

1. Loopbaan en arbeidsmobiliteit: om carrièrekansen en/of doelen te kunnen bereiken. Als om-, her- of bijscholing.
2. Leren en ontwikkelen: bijvoorbeeld voor persoonlijke leerbehoeftes voor de huidige of toekomstige functie.
3. Balans werk & privé: inzet van tijd in het kader van een goede werk-privé balans, als tijd voor mantelzorg.
4. Gezondheid en vitaliteit: onderhoud van een gezonde lichaam en geest en voor verkrijgen van (meer) vitaliteit en energie.

In 2024 zetten we in op de thema's vitaliteit en gezondheid/leefstijl en houden we aandacht voor mantelzorg.

Tijd- en Plaatsbewust Werken (TPBW)

Bij de OD NZKG wordt inmiddels alweer geruime tijd deels vanuit huis en deels op kantoor of elders gewerkt. Hiervoor is een richtlijn Tijd- en Plaats Bewust Werken (TPBW) opgesteld, die medewerkers en leidinggevenden handvatten geeft als het gaat om werken conform TPBW. TPBW staat hierbij voor het bewust kiezen van de locatie en de tijd waarop het werk plaatsvindt. Het type werk, het doel van de activiteit, de gewenste mate van interactie, de efficiëntie van communicatie en de persoonlijke voorkeuren van medewerkers, collega's en opdrachtgevers zijn leidend voor de locatiekeuze. En ook een uurtje buiten de afgesproken tijden werken, is hierbij uiteraard mogelijk. Hiermee zijn de keuzes in tijd en ruimte groter dan in ons oude normaal.

De OD NZKG dient er hierbij zorg voor te dragen dat werknemers niet enkel op kantoor maar ook vanuit huis en elders in staat zijn om veilig en gezond te werken. Dit vereist dan ook een vast aanbod aan faciliteiten (ICT-middelen en inrichting thuiswerkplek) om hier blijvend goede uitvoering aan te kunnen geven. Hiervoor is in 2023 een (tijdelijke) faciliteitenregeling met instemming van de OR vastgesteld.

Hiernaast wordt medewerkers ook de mogelijkheid geboden vanuit andere landen binnen de EU te werken voor een periode van maximaal 3 maanden per jaar. Dit creëert verder een mooi secundaire arbeidsvoorwaarde, waarmee medewerkers gebonden kunnen worden aan onze organisatie.

Voor 2024 staat een evaluatie van het TPBW op de planning.

Uitvoering Medewerkers Betrokkenheid Onderzoek (MBO)

Als organisatie is het belangrijk om te weten wat de medewerkers van onze organisatie drijft, hoe het ervoor staat met het welzijn en de werkbeleving van het belangrijkste kapitaal van onze organisatie: onze mensen. Het laatste medewerkers-onderzoek van de OD NZKG dateerde uit 2016. Vanwege de vele ingrijpende ontwikkelingen (in- en extern) de laatste jaren was het belangrijk om een nieuw medewerkersonderzoek te organiseren.

Begin 2023 is een organisatiebreed MBO uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwamen de hoge werkdruk en samenwerking tussen teams als belangrijkste thema's naar voren. Tevens als aandachtspunt werd benoemd de waardering van de teams. Om werkdruk te kunnen verlagen, is het eerst zaak om te achterhalen wat de verschillende oorzaken van deze ervaren hoge werkdruk zijn. Hiervoor is een aanvullend werkdrukonderzoek uitgevoerd. De uitslagen leveren input voor het aangaan van de dialoog; op organisatie, team en individueel niveau. Resultaten van het onderzoek bieden ook inhoudelijke aanknopingspunten voor het gesprek tussen medewerkers en leidinggevendenden over verbeterkansen.

Integriteit

Gezien het werkterrein van de OD NZKG van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kunnen de beslissingen die de OD NZKG neemt een grote impact hebben op de niveaus bestuur, economie, veiligheid en milieu. Het is daarom zaak de zorgvuldigheid en integriteit bij het handelen te borgen. De OD NZKG vindt integriteit dan ook erg belangrijk. Niet alleen om ons als integere organisatie te kunnen presenteren, maar ook ter bescherming van de medewerkers van de OD NZKG zelf.

Alle nieuwe medewerkers leggen daarom de ambtseed af en krijgen het boekje 'Zo zijn onze manieren' (ook wel de gedragscode).

In 2023 is de ambtseed vernieuwd van de OD NZKG; de ambtseed is nu meer van deze tijd en de kernwaarden van de OD NZKG zijn erin verwerkt. Hiernaast zijn diverse trainingen Morele Oordeelsvorming gefaciliteerd. In 2024 zal het integriteitsbeleid verder worden bekeken en geactualiseerd.

Vertrouwenspersonen Integriteit en Ongewenste Omgangsvormen

Er zijn bij de OD NZKG twee interne vertrouwenspersonen werkzaam en één externe vertrouwenspersoon. Alle drie de vertrouwenspersonen behandelen zaken omtrent integriteit én ongewenste omgangsvormen. Net als vorig jaar bestaat de indruk dat medewerkers de vertrouwenspersonen goed weten te vinden.

Er zijn in totaal 21 cases behandeld van 25 melders in 93 (telefoon)gesprekken. In 15 cases was (mede) sprake van spanningen in de arbeidsrelatie, met name tussen medewerker en leidinggevende of met een collega in een coördinerende rol. 8 cases betroffen ongewenste omgangsvormen. In 1 casus was sprake van seksuele intimidatie/discriminatie. In 3 cases is doorverwezen naar de bedrijfsmaatschappelijk werker.

Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag

In 2022 heeft de OD NZKG zich aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag (LKOG), waar eventueel extern een formele klacht ingediend kan worden. Er zijn in 2023 geen formele klachten over ongewenst gedrag ingediend bij de LKOG.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

De OD NZKG hecht er waarde aan om medewerkers die problemen ervaren in de werksfeer, in de privé situatie of in de balans daarvan die het werk beïnvloeden, preventieve hulp te bieden. Daarom maakt de OD NZKG gebruik van de dienstverlening van een bedrijfsmaatschappelijk werker. Medewerkers kunnen hier zelf naar toe gaan, maar ook op verwijzing van de leidinggevende of de bedrijfsarts. In mei 2023 is er een nieuwe bedrijfsmaatschappelijk werkster bij de OD NZKG gestart. En zijn de medewerkers hierover, onder meer met een videoboodschap, geïnformeerd.

In 2023 zijn er 30 aanmeldingen geweest. Er zijn met deze medewerkers in totaal 100 gesprekken gevoerd. Dit komt neer op een gemiddelde van 3,3 gesprekken per medewerker. Dit is conform de kortdurende hulpverlening die bedrijfsmaatschappelijk werk biedt. In 2023 zijn er 30 dossiers afgesloten en 5 gaan mee naar 2024.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

In juni 2023 is de jaarlijkse ontruimingsoefening geweest. De bedrijfshulpverlening kwam hierbij snel in actie en binnen slechts 10 minuten stonden 300 medewerkers buiten. Voor het pand is een bord waar te verzamelen geplaatst. Het aantal BHV'ers is uitgebreid, onder meer voor de 6^e etage van het pand waar andere organisaties huizen. En 1 medewerker extra speciaal voor ondersteuning op de vrijdag.

De meeste BHV'ers hebben hun jaarlijkse herhalingstraining gedaan. Tevens is er een Safeguard training gehouden en zijn vier BHV'ers speciaal getraind om medewerkers uit de lift te bevrijden.

Er zijn dit jaar 2 incidenten geweest, die goed zijn afgelopen. Bij de jaarlijkse controle van de BHV-tassen zijn ook de drie AED's in het pand meegenomen. Alles is aangevuld en goedgekeurd.

Herziening Risico-Inventarisatie en-Evaluatie (RI&E)

In 2023 is een voorstel voor herziening van de huidige RI&E goedgekeurd, met instemming vanuit de Ondernemingsraad. Deze herziening was nodig vanwege veranderingen bij de OD NZKG. Onder meer door invoering van het hybride werken, de ingebruikname van het kantoor in Wijk aan Zee en de komst van de Omgevingswet. De risico's bij deze werkzaamheden en nieuwe taken moeten opnieuw in kaart worden gebracht. Ook zijn er metingen nodig voor elektromagnetische straling.

Het plan van aanpak wordt zo aangepast dat dit ook als informatie voor medewerkers goed ontsloten kan worden. In 2024 wordt deze nieuwe aanpak verder uitgerold.

Certificering CO₂-prestatieladder

De CO₂-prestatieladder is hét duurzaamheidsinstrument van Nederland dat bedrijven en overheden helpt bij het reduceren van CO₂ en kosten. De OD NZKG heeft in 2023 de CO₂-prestatieladder geïntroduceerd. Het hele proces, inclusief een audit door een extern bureau is doorlopen en aan het einde van het jaar kregen we het officiële certificaat. Er is ingestapt op niveau 3 (stappen lopen van 1 tot en met 5). In de organisatie zijn hierbij gegevens verzameld over het energieverbruik van de kantoren in Zaandam en in Wijk aan Zee, over reisbewegingen van medewerkers en de uitstoot van ons wagenpark.

We zijn de eerste omgevingsdienst met dit certificaat, een heel mooi resultaat!

Paragraaf Bedrijfsvoering

Overzicht formatie/bezetting d.d. 31 december 2023 in fte (excl. inhuur)

	formatie	bezetting	verschil
totaal	513,41	473,92	39,49

Verhouding man/vrouw

	aantal	percentage
man	296	58 %
vrouw	214	42 %
totaal	510	100 %

Aantal parttime/fulltime naar man en vrouw

	fulltime	parttime	totaal
man	233	63	296
vrouw	91	123	214

Nieuwe cao provinciale sector

In 2022 is een nieuwe cao afgesloten. Deze cao heeft een looptijd van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023.

Enkele belangrijke wijzigingen uit de cao in 2023:

- Per 1 januari 2023 zijn de salarissen gestegen met 4%.
- Per 1 januari 2023 ontvangt elke medewerker per thuiswerkdag een vergoeding van € 3,- netto. Dit is deels een thuiswerkvergoeding en deels een internetvergoeding.

Daarnaast is een pilot gestart waarin de werknemer de in de cao genoemde feestdagen kon ruilen voor andere belangrijke religieuze of culturele dagen. Voor belangrijke dagen in de privésfeer kan de werknemer twee extra verlofdagen per jaar opnemen (lief & leed dagen). Tot slot is het Persoonlijk Opleidingsbudget (POB) gewijzigd naar het Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (PBDI).

De onderhandelingen voor de cao van 2024 en verder zullen in januari 2024 gaan starten.

Boter bij de Vis

54 medewerkers ontvingen in 2023 de flexibele beloning 'Boter bij de vis'. Daarnaast hebben diverse medewerkers op basis van bijzondere geleverde prestaties een gratificatie ontvangen zoals cadeaus, cadeaubonnen, of geheel of gedeeltelijke vergoeding van opleidingskosten etc. Zowel op individueel- als op teamniveau.

Verzuim

Het organisatie breed verzuim is in 2023 gedaald met 0,27% van 5,90% in 2022 naar 5,63% in 2023. De meldingsfrequentie is van 1,31 in 2022 afgenomen tot 1,03 in 2023. Het aantal personen dat zich 3 of meer keer heeft ziekgemeld is tevens gedaald in 2023. Van 76 personen in 2022 naar 65 personen in 2023.

Er is wel een stijging waarneembaar van het aantal medewerkers dat langdurig ziek is. Het aantal medewerkers hierbij langer dan een jaar ziek is gestegen van 5 in 2022 naar 14 in 2023. Al deze dossiers zijn goed in beeld en de medewerkers krijgen de nodige begeleiding.

Dit heeft voor een deel te maken met het hybride en dus deels ook vanuit huis werken. Dit heeft bij een aantal medewerkers geleid tot een toename van de psychische belasting, werkdruk en meer disbalans in werk- en privé zaken. Deze disbalans wordt voor een deel veroorzaakt door toename van stress door (extra) zorgtaken door ziekte van een partner, kind of een ouder.

Gestuurd wordt op verdere preventie van verzuim. Hiervoor zijn diverse acties ingezet. Aandacht voor en training op de balans werk-privé bij het Tijd- en Plaats-bewust Werken (TPBW). Frequenter overleg met de bedrijfsarts, teammanagers en HR, om ook meer preventief interventies te kunnen inzetten. Daarnaast wordt ook goed samengewerkt tussen de bedrijfsarts en de bedrijfsmaatschappelijk werkster.

Bijlage 7

Controleverklaring accountant

Colofon

Redactie
Arnold Joustra

Vormgeving
Vorm de Stad, Amsterdam

www.odnzkg.nl